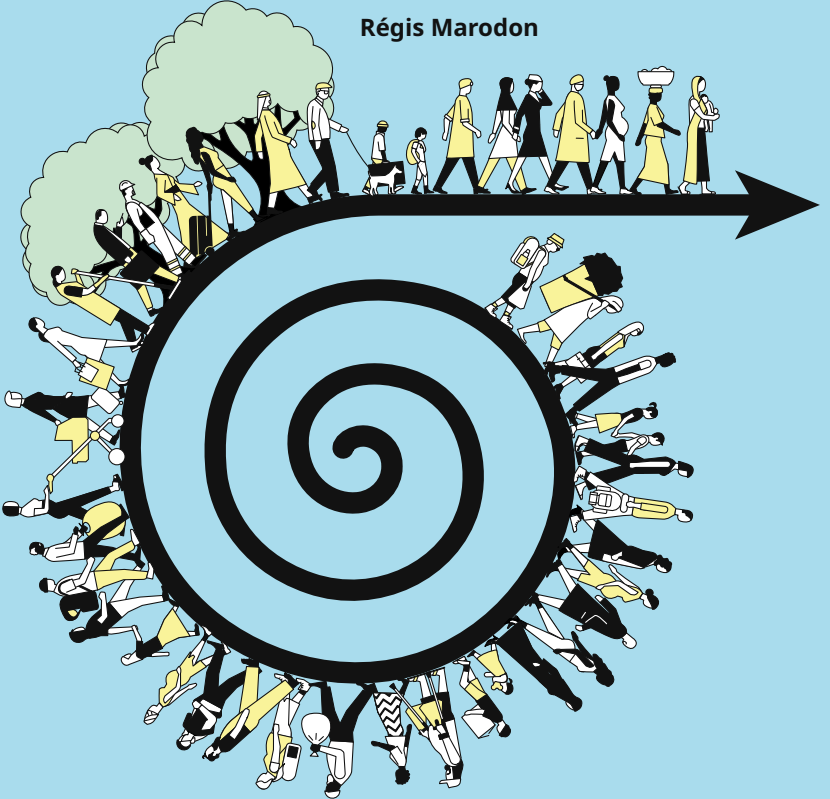

Covid-19 zamanında

ortak geleceğimizi finanse etmek

Régis Marodon

Covid-19 zamanında

ortak geleceğimizi finanse etmek

Régis Marodon

Çizimler: Ruedi Baur -
Odysée Khorsandian
Marine Clair

Cassandre Lepicard işbirliği ile

ortak geleceğimizi finanse etmek

Ekonomik, sosyal, tarihsel ve çevresel bölünelere sahne olan dünyamızda, Covid-19 krizi kırılğanlığımızı artırıp Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları'na ulaşma çabalarımızı tehlikeye atarken, kısa vadeli reflekslerimizi canlandırma ve kalkanlarımızdan vazgeçme riskini de beraberinde getiriyor.

Bu kritik eşik bizi daha adil, daha sürdürülebilir bir geleceğe doğru yol işaretleri koymaya teşvik etmeli. Yakın tarihinde ilk durgunluğun baş gösterdiği Afrika kıtası başta olmak üzere, en çok ihtiyaç duyanlara acil yardım sağlayabilecek bir yanıt oluşturmak için tüm gücümüzü ve iyimserliğimizi harekete geçirmeliyiz. En kapsamlı ihtiyaç, artan eşitsizlikler, yıkıcı iklim olayları ve

biyoçeşitliliğin azalması ile aciliyeti açıkça kanıtlanan dönüşümü hızlandırmak. Özetle, kimsenin geride bırakılmamasını sağlamalıyız.

İleri gidebilmemiz için kalkınma, insanların refahını ve gezegenimizin kapasitelerini dengede tutmak zorunda. Tam da bu dengenin sağlanması için az bilinen bir finansal paydaş grubu, yıllık küresel yatırımların %10'una denk gelen 2,5 trilyon ABD Doları'nı kullandırır ve sahada çok aktif bir şekilde çalışıyor. Bu grubun aktörleri dünyadaki 450 kalkınma bankası. Adil bir dönüşüme giden yolun nasıl kat edilebileceğini mümkün olduğunca anlaşılır ve pedagojik olarak açıklamaya çalışan bu kitapta bu kurumların seslerini duyuyoruz.

Bu kitap; yerel, ulusal, bölgesel ve çok taraflı kalkınma bankaları ile merkez bankalarının oluşturduğu dünya çapındaki geniş kamu finansmanı sektörünün harekete geçmesi ve farklı bir rota belirlemesiyle sürdürülebilir toparlanmanın mümkün olduğunu gösteren bir umut ışığı sunuyor. Aynı zamanda kolektif harekete yönelik bir mesaj da iletiyor. Kalkınma bankaları, kendi finansmanlarına ek olarak, 20 trilyon ABD Doları değerindeki küreselyatırımın sürdürülebilir kalkınmaya yönlendirilmesinde katalizör görevi de yapabilir.

Okuyucular, finans dünyasına açık ve net bir şekilde yeni bir yüz kazandıran çizimlerle aydınlatılıyor. Finansın yeni yüzü olan sürdürülebilir finans, yatırımlardan ve spekülatif faaliyetlerden hızlı

getiri elde etme dürtüsünden çok uzaktır. Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları ve Paris Anlaşması ile uyumludur. "Ortak geleceğimize" hizmet ederken uzun vadeli düşünmeyi ve büyüme dışsallıklarını kısıtlamalar olarak değil, fırsat pencereleri olarak dikkate alır.

Rémy Rioux
CEO – Fransız Kalkınma Ajansı (AFD)

yarın, bugünümüz dönüşürse mümkün!

2020 yılında hayatımıza girdikten sonra küresel ve yerel etkilerini hem ekonomik hem de sosyal alanlarda hissettiğimiz COVID-19 krizi, sistemsel alışkanlıklarımızı tamamen değiştirmemiz gerektiğini hepimize bir defa daha, açık bir şekilde gösterdi. Giderek artan eşitsizlikler, iklim değişikliğinin fiziksel risk ve sonuçlarını somutlaştıran yangın, sel, kuraklık gibi doğa felaketleriye gerekli olan bu değişim için zamanımızın azaldığına; yeni bir dünya inşa etmenin vaktinin çoktan geldiğine işaret ediyor.

İçinde yaşadığımız gezegen bugün her zamankinden daha küçük. Kilometrelerce ötede ortaya çıkan bir virüs, çok kısa bir sürede hayatımızı değiştirebiliyorsa, yarını mümkün kılmak için tüm

dünyanın katıldığı ortak hedeflere ve bu hedeflere yönelik sistemli adımlara sıkı sıkı tutunmamız gerekiyor. Geniş bir ağa sahip olan Birleşmiş Milletler (BM), hepimizi 17 Sürdürülebilir Kalkınma Amacı etrafında buluştururken, ülkeler Net Sıfır Emisyon hedeflerini ortaya koyuyor. Dünyanın geleceğini belirleyecek bu amaçlara ulaşmaksa hükümetler, özel sektör ve sivil toplumun beraber hareket etmesiyle mümkün. Bu resimde finans sektörü kilit bir aktör olarak öne çıkıyor. “Ortak Geleceğimizi Finanse Etmek” adlı bu değerli kitap, paranın tarihinden başlayarak finansın işleyişini akıcı bir şekilde özetliyor ve açıklayıcı çizimlerle bugünün ihtiyacı olan yeşil dönüşümü mümkün kılacak yeni finansal modellerin şifrelerini veriyor.

Kitabımızın kıymetli yazarı Sayın Régis Marodon’un atıfta bulunduğu gibi, nispeten az bilinen kalkınma bankaları dünyanın dört bir yanında çevresel ve sosyal yatırımların arkasındaki gizli kahramanlar olarak tüm finans dünyasına ilham veriyor. Biz de TSKB olarak bu gizli kahramanların arasında yer almaktan dolayı mutluluk duyuyor, sorumlu bankacılık modelimizle Türkiye’nin sürdürülebilir ve kapsayıcı kalkınmasına somut katkı sağlıyoruz. Tüm faaliyetlerimizde toplumsal refah ve sınırlı doğal kaynaklar arasındaki dengeyi gözetmek ise bu modelimizin temelini oluşturuyor.

Dünya olarak zor zamanlardan geçsek de çözüme

odaklı adımlarla, geleceğe dair umudumuzu her zaman koruyoruz. Bu umudu besleyen böylesi değerli bir eserin, Türkçe versiyonuna destek vermekten ve ülkemizde okunmasına aracılık etmekten dolayı büyük bir onur duyuyor, Sayın Régis Marodon ve AFD ailesine sonsuz teşekkürlerimizi sunuyoruz.

Murat Bilgiç
TSKB Genel Müdürü

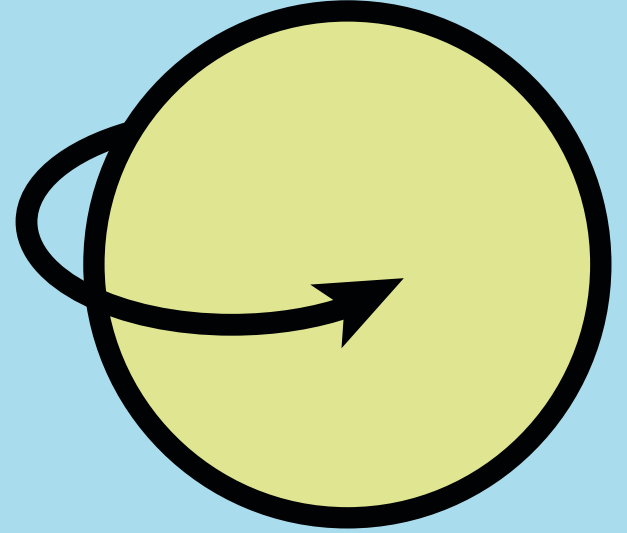
önsöz	17
dünya duruyor	
bölüm 1	45
kredi verme	
bölüm 2	71
finans	
bölüm 3	105
finansın karanlık Yüzü	
bölüm 4	149
sürdürülebilir finans	
bölüm 5	197
kalkınma bankaları	
sonsöz	241

mart 2020

dünya duruyor

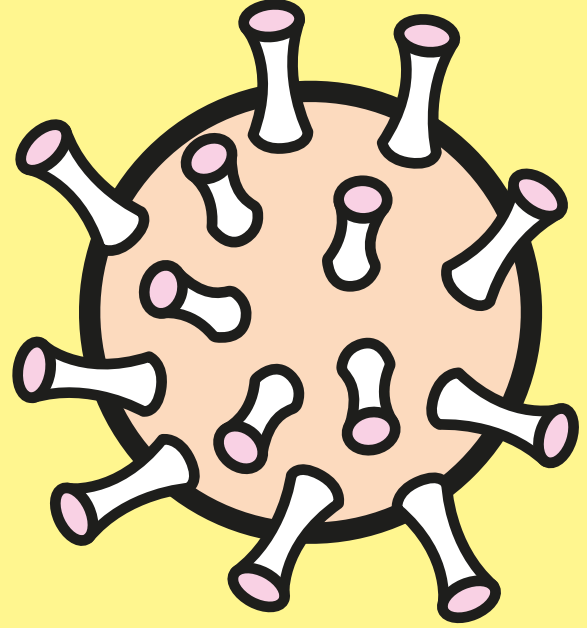
önsöz

İnsanoğlunun yılda 80 milyon araba, günde 5 milyon ton çelikve saniyede 15.200 ton pirinç üretmesini sağlayan devasa ekonomik mekanizma...

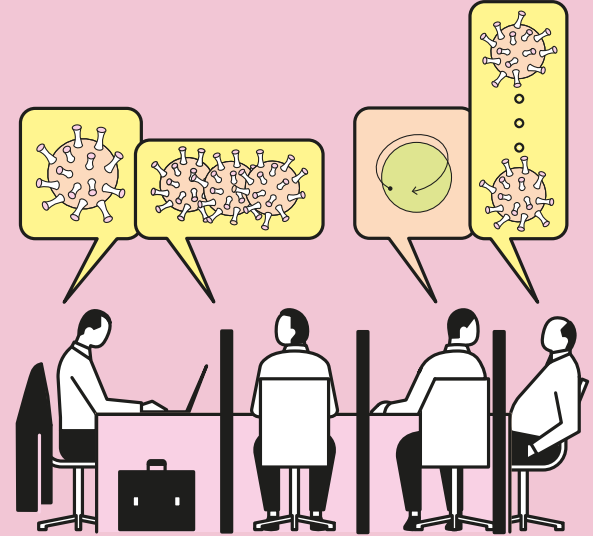
görünmeyen bir düşmanla, tüm planları bozan sinsi bir virüsle karşı karşıya.

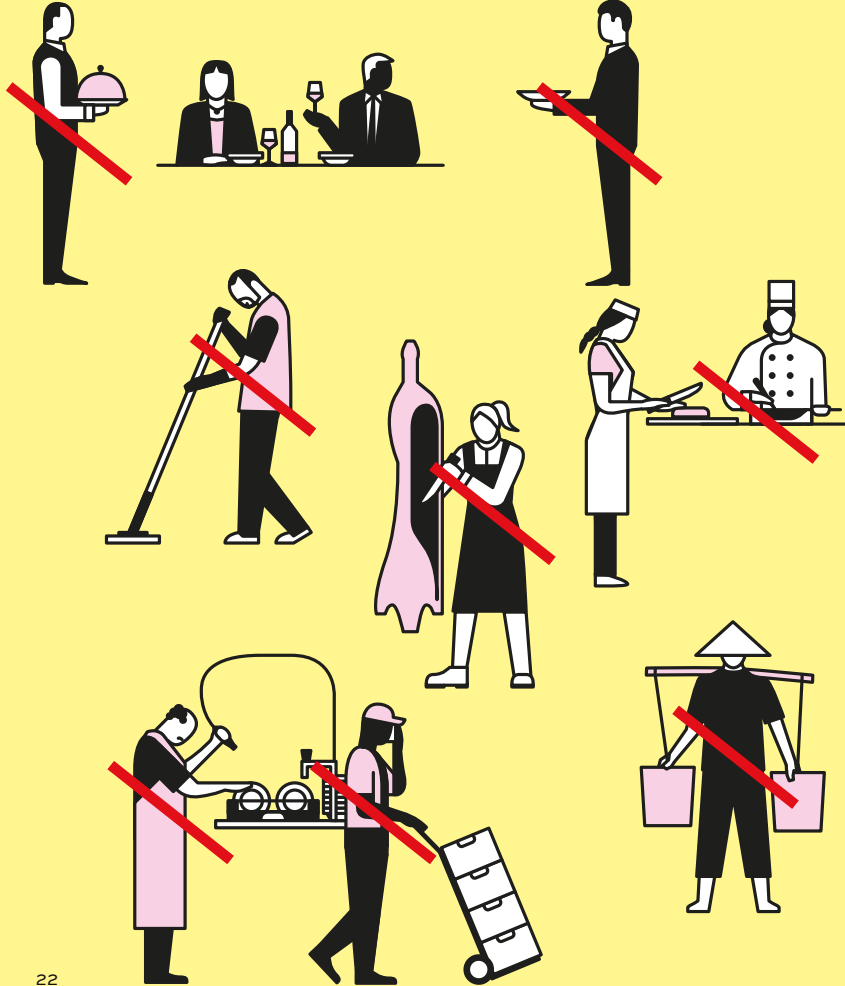
Karantina, evlerde kalma, sınırların ve dükkânların kapatılması...

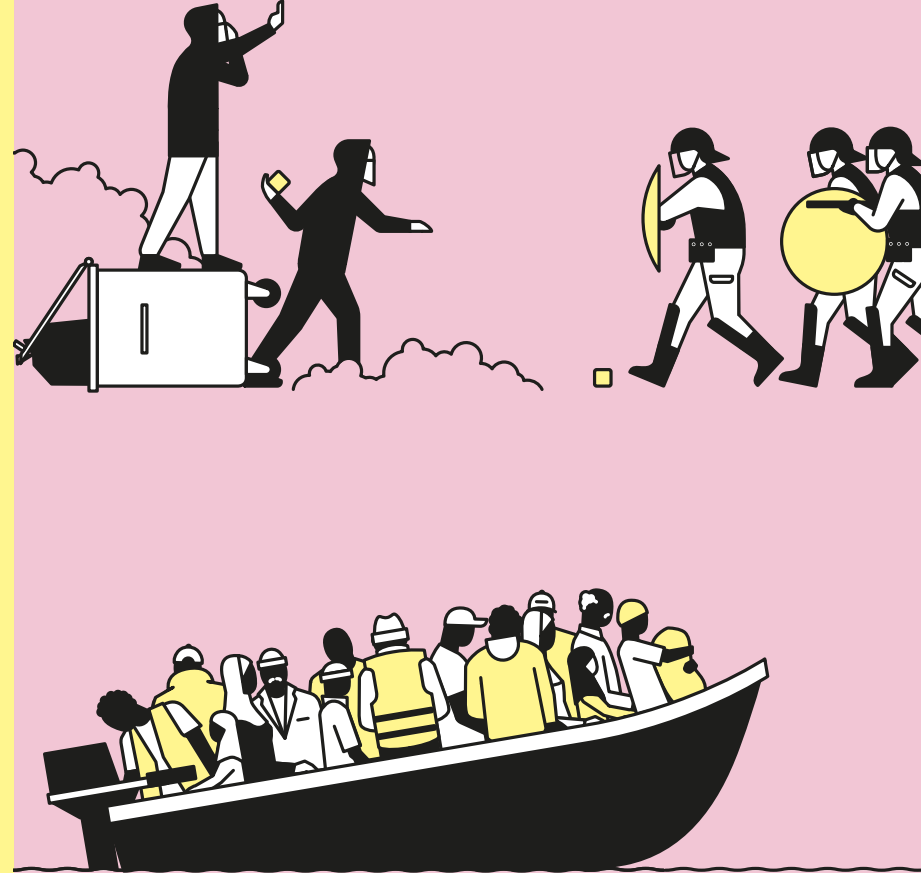
Çin'in Wuhan kentinde ortaya çıkan virüs sadece üç ay içinde dünyanın tüm ülkelerine yayıldı.

Ekonomik aktivite çökerken; kriz, bir halk sağlığı sorunu olduğu kadar ekonomik ve sosyal bir sorun olarak da karşımıza çıktı.

Bu durum, ayaklanmalar ve göçlerle kendini belli eden mevcut zafiyetlere güçlü bir şekilde mercek tuttu.

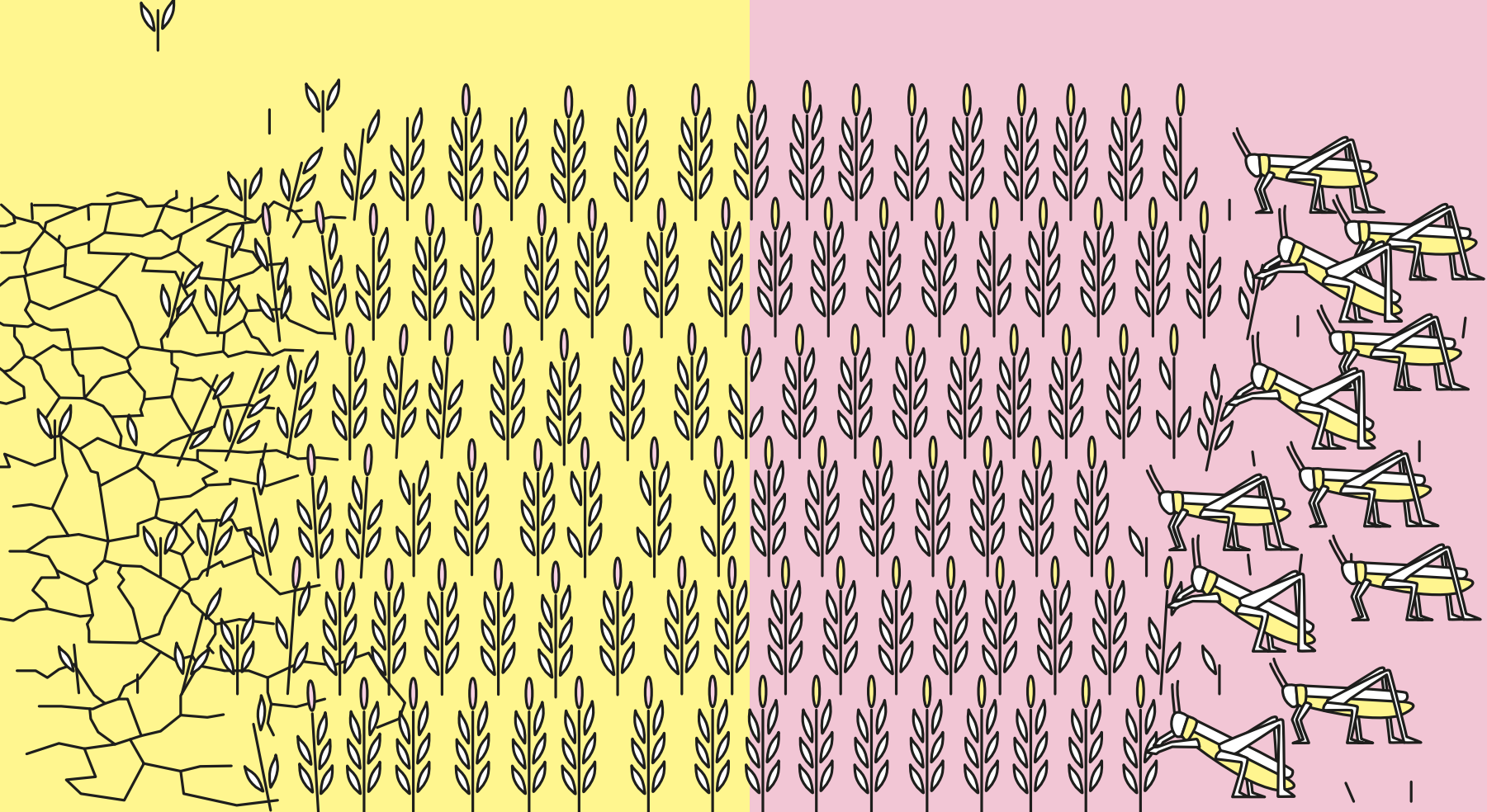
2020'de yaklaşık 40 milyon kişinin aşırı yoksulluktan kurtulması beklenirken, 100 milyon kişi bu duruma geri döndü.

%80'i kayıt dışı sektörlerde çalışan Afrika nüfusunun, Covid-19 döneminde ne işsizlik sigortası ne de sosyal koruması vardı.

Kayıt dışı sektör ve küçük işletmeler pandemi önlemlerinden büyük darbe aldı. Bu durum eşi benzeri görülmemiş resmi ve kayıt dışı iş kayıplarına yol açarak önemli sosyal sonuçlar doğurdu.

Covid-19 krizi diğer afetlerin üzerine geldi. Kaliforniya ve Avustralya'daki büyük yangınlar, siklonlar, seller, Doğu Afrika'daki çekirge istilaları ve Batı Afrika'daki şiddetli kuraklık... Tüm bu bölgelerin güvenliği, şiddet içeren radikal karışıklıklardan da etkilendi.

Birçok ülkede ulusal zenginlik ve istihdamın önemli bir kısmını temsil eden turizm sektörü başta olmak üzere, tüm dünyada birçok sektör pandemiden ağır bir şekilde etkilendi.

Dünyadaki her beş iş alanından biri turizmle ilişkili.

Meksika ve Tayland'da turizm Gayri Safi Yurt İçi Hasıla'nın (GSYİH) %15'inden fazlasını temsil ediyor. Seyşeller veya Maldivler gibi ülkelerde ise GSYİH'nın %25'ini aşıyor.

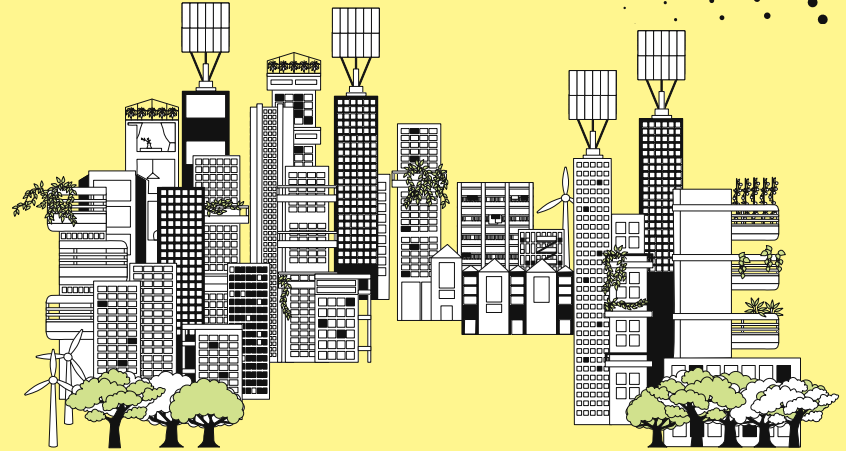
Karantina, ekonomik faaliyetlerde düşüğe neden oldu. Bu da küresel sera gazı emisyonlarının, iklim hedeflerimizi karşılamak için gereken yıllık azaltıma eşit bir seviyeye gelmesini sağladı.

Covid-19'dan kaynaklı CO₂ emisyonu azaltım oranı %7 seviyesinde gerçekleşti.

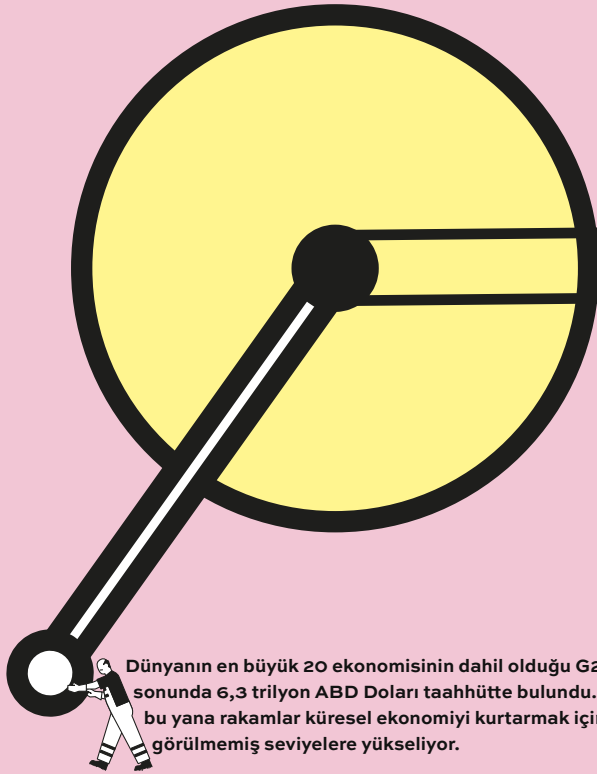
Eğer iklim değişikliğini güçlü bir toplumsal gerileme olmaksızın sınırlamak istiyorsak, bu durum gereken büyük dönüşümün ölçeği hakkında bize bir fikir sunuyor.

CO₂ emisyonları her yıl %7,6 azaltılmalı...

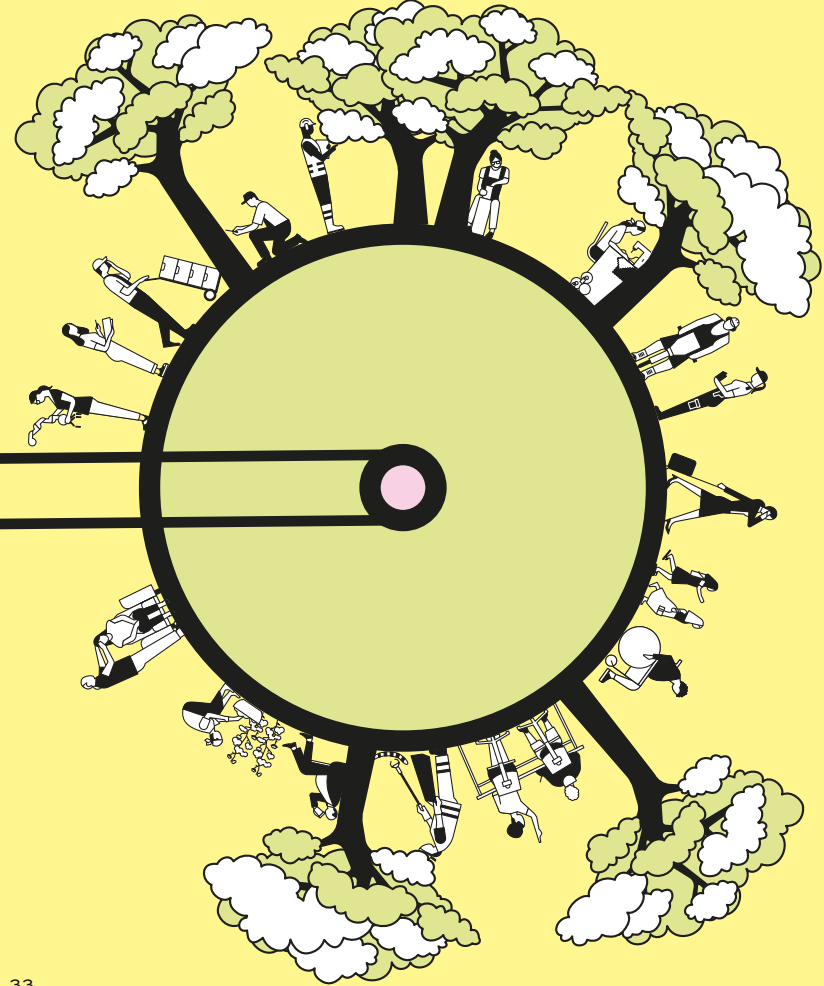

Mekanizmayı yeniden çalıştırmak için verimli bir finansal sisteme çok fazla para enjekte edilmesi ve bu paranın doğru zamanda doğru yere ulaştırılması gerekiyor. Ayrıca, bu parasal kaynağın tahsis edilme şeklini de yeniden düşünmemiz şart.

Dünyanın en büyük 20 ekonomisinin dahil olduğu G20, Nisan 2020 sonunda 6,3 trilyon ABD Doları taahhütte bulundu. O günden bu yana rakamlar küresel ekonomiyi kurtarmak için eşi benzeri görülmemiş seviyelere yükseliyor.

Bu küçük virüs, birlikte yaşamamızın, doğayla olan bağımızın ve ekonomik sistemlerin düzgün işleyişinin aynı umudun parçası olduğunu fark etmemizi sağladı.

İçinden geçmekte olduğumuz durum insanlık olarak sürdürülebilir bir dünya inşa etmek yönünde yeni bir vizyona ve ortak bir projeye ihtiyaç duyduğumuzu gösteriyor.

sürdürülebilir bir dünya inşa etmek?

Peki, bu kitabın amacı ne? Mümkün olduğunca akılcı hareket edebilmemiz için finansın işleyişini deşifre etmek. Bu mekanizmaların nasıl çalıştığına dair daha derin iç görüler elde etmek. Böylelikle yanıltıcı ve baştan savma ön yargılara bel bağlamak yerine, finansal oyuncuların daha sürdürülebilir ve daha eşitlikçi bir dünyaya geçiş için sorumluluk almalarını talep edebiliriz.

Çünkü içinde bulunduğumuz durum endişe verici. Her birimiz, iklim değişikliği, biyoçeşitlilik, doğal alanların kaybı, okyanus kirliliği ve kaynak tükenmesi gibi çevresel etkileri göz önüne aldığımızda radikal bir kırılma yaşamadan dönüşümün hayati olduğunun giderek daha fazla farkına varıyoruz. Toplumsal düzeyde, eşitsizlikler,

ötekine duyulan korku, nüfus artışı, elit kesime güvensizlik ve değişen global güç dengeleri, anlaşmazlık riskini artırıyor. Her geçen gün uzun vade yakınlaşıyor. Oysa bir an önce işe koyulmak için ortak, yapıcı ve olumlu bir projeye ihtiyacımız var.

Uzun vadeyi hayal etmek için, halihazırda bildiklerimizi dikkate almamız gerekiyor. Covid-19 krizinden önce de dünyanın durumundan tam anlamıyla memnun değildik. Bekle ve gör tavrının ataletinde sıkışıp kalmıştık. Konuşmalarımızda bile aslında kanıksadığımız bir belirsizliğin üzerine başka bir karanlık katman eklemek için yarışır gibiydik. Güzel bir gelecek vaadini çoğu zaman gerçekçi bulmuyorduk.

Peki, Covid-19 salgınının patlak vermesinden bu yana neler değişti?

Herkes, öngörülme bu krizin önceki kanaatleri doğruladığını kabul ediyor. Ekolojistler bunu dünyanın daha yeşil olması gerektiğinin kanıtı olarak görüyor. Milliyetçiler, küreselleşmeyi kınarken, sınırların kapatılması çağrısında bulunurken oldukça haklı olduklarını iddia ediyor. Aynı zamanda tüm oyuncular kısa vade üzerinde odaklanıyor ve hasarı onarmak için hızlandırılmış önlemlere öncelik veriyor.

Yine de çabalarımızı yeniden geleceğe yönlendirmemiz fikrini benimsiyoruz. Sanki tarihin oku uçuşuna

devam ediyor. Gelecek öngörülemez ve her zaman öyle oldu ancak yaşanabilir ve sürdürülebilir bir dünyanın mümkün olduğu fikri, dünyanın sonunun kaçınılmaz olduğu fikrinin yerini alabilir. Okumakta olduğunuz kitabın tüm amacı da bu. Finans dünyası ile ilişkimizi sorgulayarak, tartışmayı birkaç basit soruyla yeniden odaklamak. Finans özünde zararlı mıdır? Arzu edilen geleceğin bir müttefiki olabilir mi? Olabilirse nasıl? Finansın çalışma mekanizmasını anlamak, gerçekçi ve yararlı değişiklikler talep etmek için gerekli anahtarlar sahip miyiz? Finans dünyası şu andan itibaren, projelerin destekçisi olarak, arzu edilen geleceği daha etkin bir şekilde nasıl fonlayabilir? Daha sürdürülebilir ve kapsayıcı bir dünya için çözümleri destekleyecek araçlara ve iradeye sahip mi?

“Kredi verme” teriminin anlamını tekrar gözden geçirerek işe başlayabiliriz. Kredi, kelimenin tam anlamıyla karşımızdakine itimat gerektirir. Peki, para nereden geliyor? İş dünyasının mekanizmalarını, tarihçesini ve amaçlarını anlamak, konuyu daha net bir perspektife oturttarak hem eksikliklerini hem de potansiyelini belirlememize yardımcı olacak.

Bu temeller doğrultusunda, kredi ve finansın gerçek dünyayla nasıl bağlantı kurduğunu sorgulayabiliriz. Mevcut sistemin güçlü ve zayıf yönlerini nasıl ortaya çıkarabiliriz? Finansın rolünü günah keçisi olarak sınırlamanın olası konforunda ısrar edersek, finansla ilgili taleplerimizi yükseltebilir miyiz? Arabalarımız için daha fazla benzin, soframızda

çeşit çeşit yemek ve evlerimizi inşa etmek için çimento isterken; bunları üreten şirketleri, gerekli finansal kaynaklardan mahrum bırakma ikileminden nasıl kurtulabiliriz? Bu durumdan dolayı ortaya çıkabilecek kıtlıkları veya fiyat artışlarını kabul edebilir miyiz? Sosyal ve ekonomik tahribat yaratmadan sistemi nasıl değiştirebiliriz? Naif bir iyimserlikten sıyrılmış makul ve yapıcı bir yaklaşım, finansman sistemlerinin arkasındaki itici güçleri anlamamıza yardımcı olabilir. Onları sürdürülebilir bir dünyaya daha kararlı bir şekilde yönlendirmemizi sağlayabilir.

Bu aynı zamanda, suç faaliyetlerini, kara para aklamayı ve vergi kaçaklığını koruyan “finansın karanlık yüzüne” meydan okumak anlamına da geliyor.

Güvenin yeniden inşa edilmesini ve herkesin kapsayıcı bir dünyanın vatandaşı olduğunu hissetmesini istiyorsak, bu gibi temel etik sorunların çözülmesi oldukça önemli. Krediden finansmana, sektörün “sorumsuz oyuncularının” kınandığı bu dönemde, sürdürülebilir finansın önerdiği modeller değişimi hızlandırmak için taze bakış açıları sunuyor. Farklı bir finansman anlayışını somutlaştıran birden fazla girişim sayesinde bu yönde iyi haberler geliyor. Çünkü, sürdürülebilir kalkınma, bankaların görev ve işleyişinin radikal bir şekilde yeniden ele alınmasını zorunlu kılıyor. İklim değişikliği, son yirmi yıldan bir ders çıkarmamıza olanak

tanıyor. Aktör kim olursa olsun, iyi niyet bildirgelerinin ve gönüllülük esasına dayalı taahhütlerin artması durumu gerekli ölçüde tersine çevirmeyi başaramadı.

21. yüzyılın zorluklarından biri de tüm finansal akışları, Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarıyla ve bu amaçların 2030’dan sonraki olası uzantılarıyla uyumlu hale gelecek şekilde yeniden yönlendirmek.

Kuşkusuz, kamuoyunun pek de bilmediği kalkınma bankaları için ilk adımın, sürdürülebilir bir ekonomiye geçişi hızlandırmak olduğunu söyleyebiliriz. Uluslararası, ulusal veya bölgesel kalkınma bankaları, kamu veya özel sektör projelerin finansmanında, faaliyetlerinin Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarıyla uyumlu olmasını sağlayacak basit, güvenilir ve analitik araçlar edinmeli.

Özellikle, kalkınma bankalarının, zengin biyoçeşitliliğin olduğu doğal alanlara koruma sağlayan, düşük karbonlu bir ekonomiye geçişi finanse etmesi gerekiyor.

Kendi kendini düzenleyen piyasalar efsanesi artık sınırlarına ulaştı. Kalkınma bankaları faaliyetlerini, sosyal ve çevresel dengeleri korumak adına sorunsuz çalışan bir ekonomi yaratmak için özel sektör yatırımcılarının düşük karlı veya karsız gördüğü sektörlerin yararına yönlendirmeli. Eğer gezegen ölçeğindeki sorunlarla mücadele

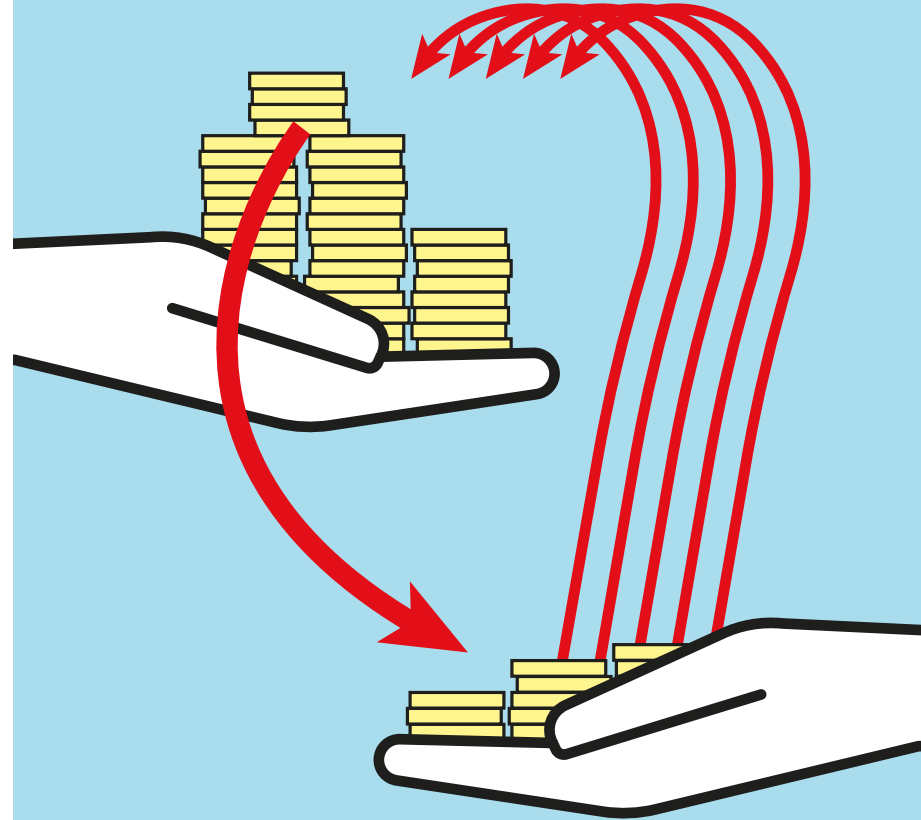
ediyorsak münferit aksiyonların ötesine geçmemiz önem taşıyor.

Somut çözümlerin yanı sıra sürdürülebilirlik yönünde iyimser ve olumlu bir ivme yaratmak için yeni kolektif eylem modelleri ortaya koyabilen ve çok taraflılığı güçlendiren aktörlere ihtiyaç var. Bu da bize, finans dünyasının insanlığın çıkarlarının gezegenin korunmasıyla sıkı sıkıya bağlı olduğunun farkına vararak, dönüşümün ekonomik aktörleriyle birlikte daha sürdürülebilir ve daha kapsayıcı bir dünyanın ortaya çıkmasına katkıda bulunabileceğini gösteriyor.

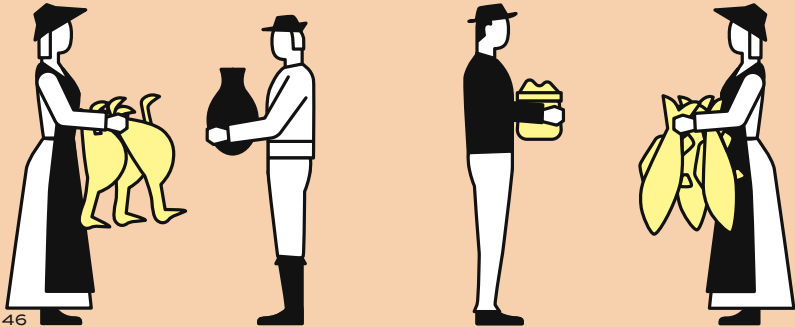
Régis Marodon

kredi verme

bölüm 1

Para anahtardır. İnsanların tarih öncesi zamanlardan beri mallarının hesabını tutmaya ve değiş tokuş etmeye ihtiyaçları vardı. Aslına bakarsanız, takas hiçbir zaman çok iŖe yaramadı, çünkü fazlasıyla karmaŖıktı.

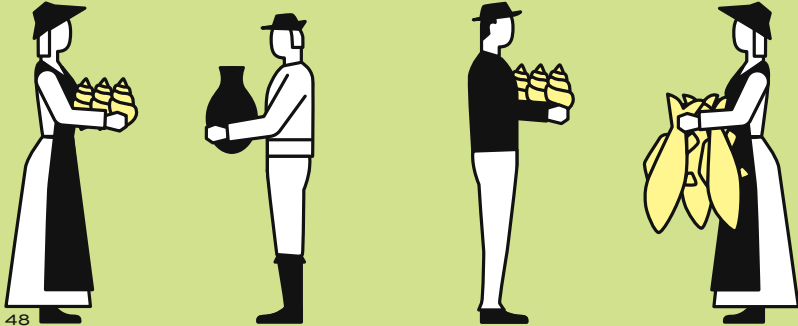

Üç parça et için bir kil çömlek, iki elma için bir parça et ve bir balık için bir avuç kiraz. Peki, bir kil çömlek için kaç balık gerekir?

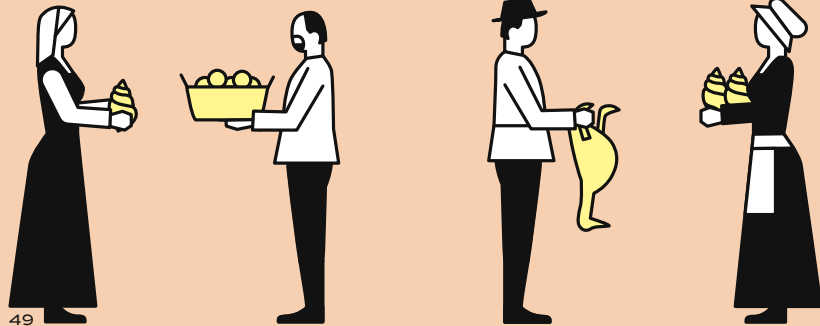
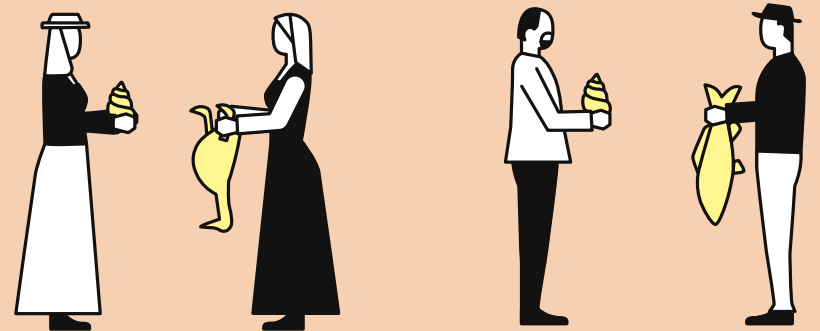

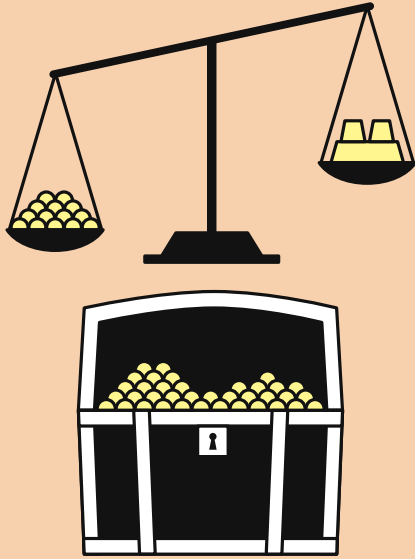
Böylece para hızla kabul gördü ve çeşitli biçimler aldı. Her topluluk; güvenilir, kolay taşınabilen, herkes tarafından kabul gören ve kolay bozulmayan bir standart seçti.

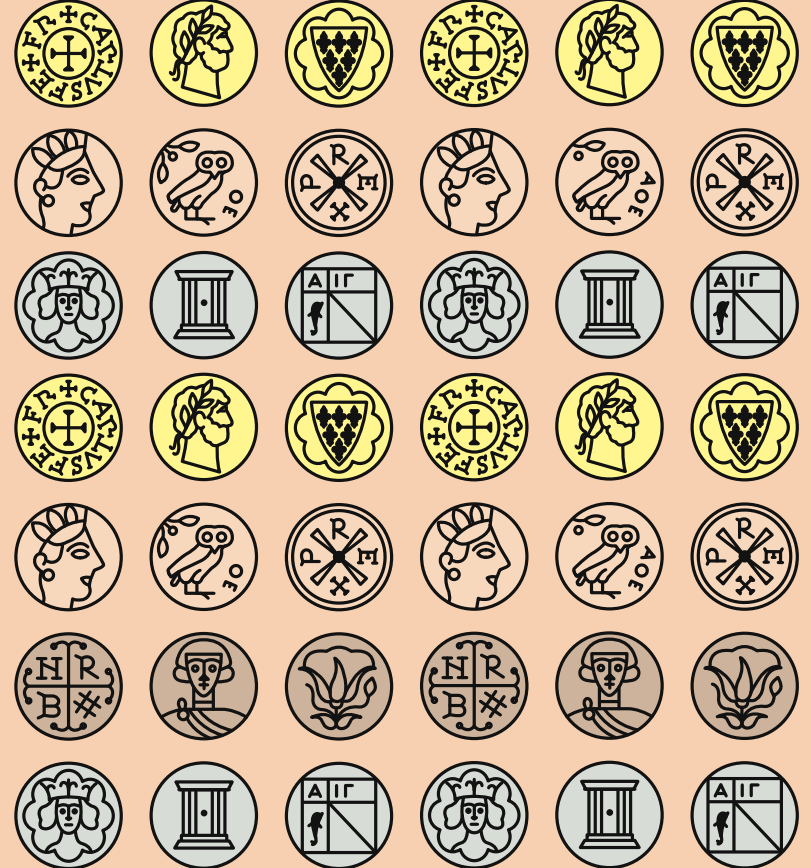
Tuz, kabuklu deniz ürünleri, kakao çekirdekleri, taş, adını siz koyun! Değiş tokuşu ya da bir borcun ödenmesini kolaylaştırdığı sürece tam olarak ne olduğu önemli değildi.

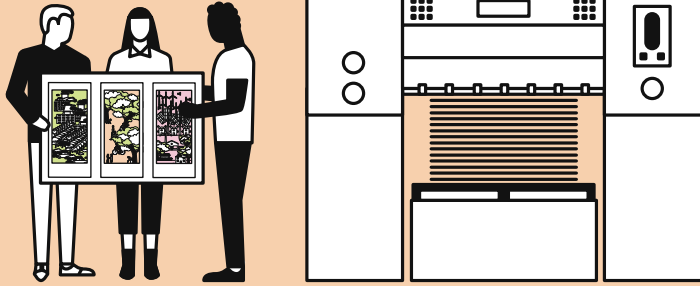
Bir süre sonra altın, gümüş veya nikel gibi, farklı ağırlıklara bölünmesi, taşınması, değişimi ve saklanması kolay metaller resme girdi ve öncelikle göre daha iyi bir iş çıkardı.

Lordlar ve krallar hakimiyetindeki bölgelerin para birimleri, altın cinsinden ağırlığıyla tanımlanmaya başlandı. Artık yerel para birimleri her yerde dolaşımda ve paraları güvende tutmak için büyük sandıklara ihtiyaç vardı.

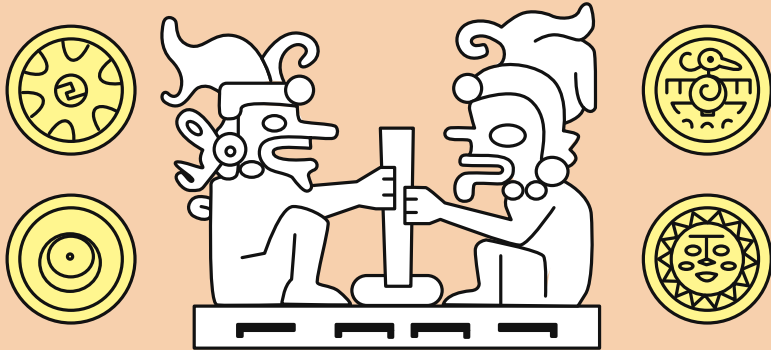
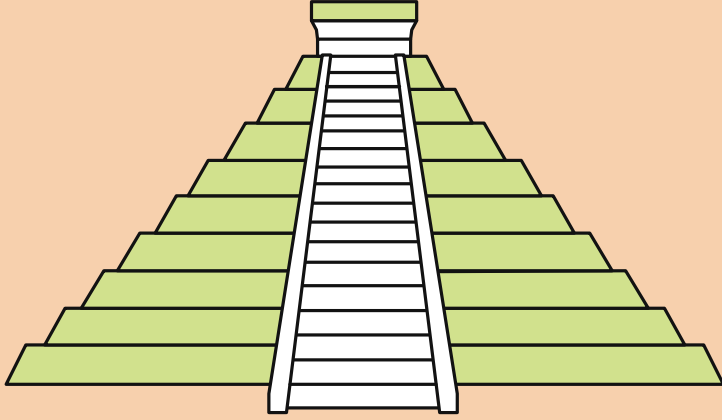
Para değiş tokuş etmek, güven alışverişi yapmaktır. Muhatabınız kabul ettiği sürece herkes kendi para birimini oluşturabilir. Aslında para, sunulan varlığa güven duymayı gerektiren bir sosyal sözleşmenin soyutlamasıdır.

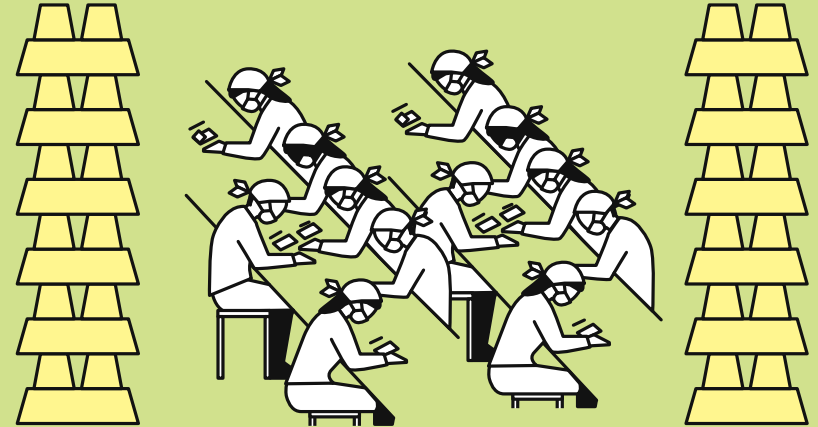
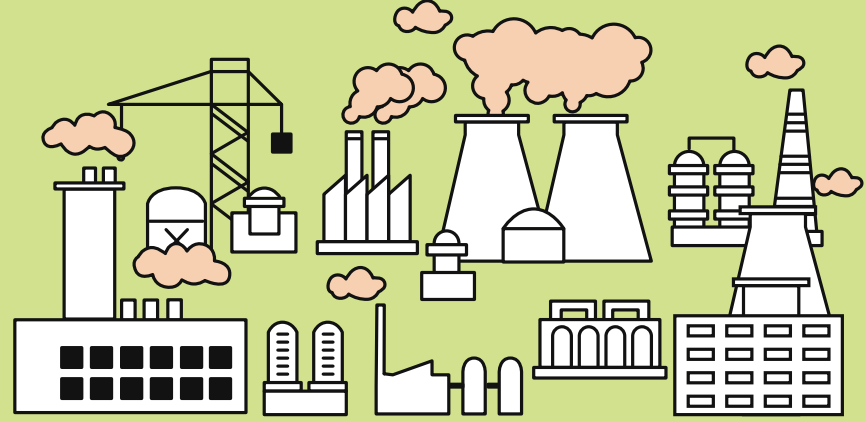
Para tamamen sembolik ve gelenekseldir.

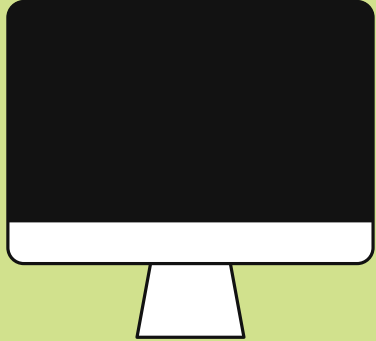
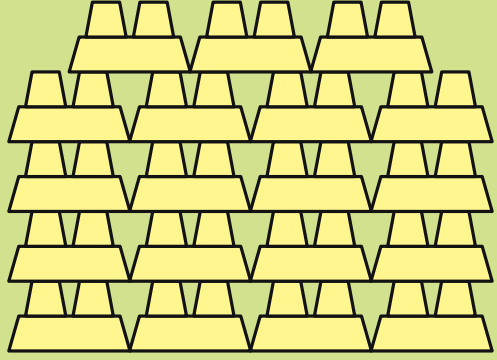
Zamanla paranın birikimi, tapınaklar dikmenin, imparatorluklar kurmanın ya da ordular toplamanın yanı sıra; sanayinin, ticaretin

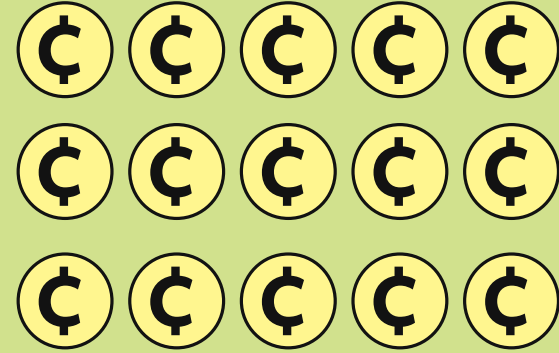
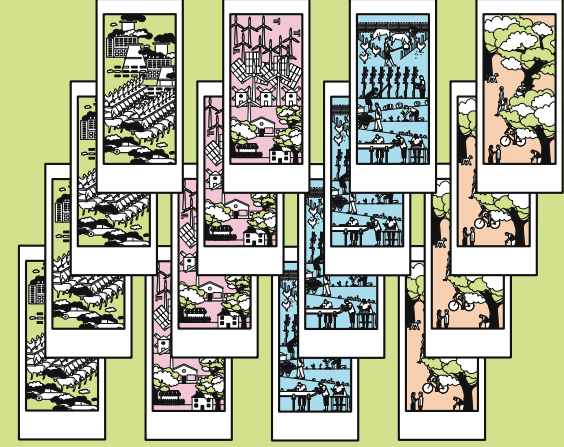
yükselişine ve insanoğlunun yaşam koşullarının iyileştirilmesine imkân veren etkili bir araç haline geldi.

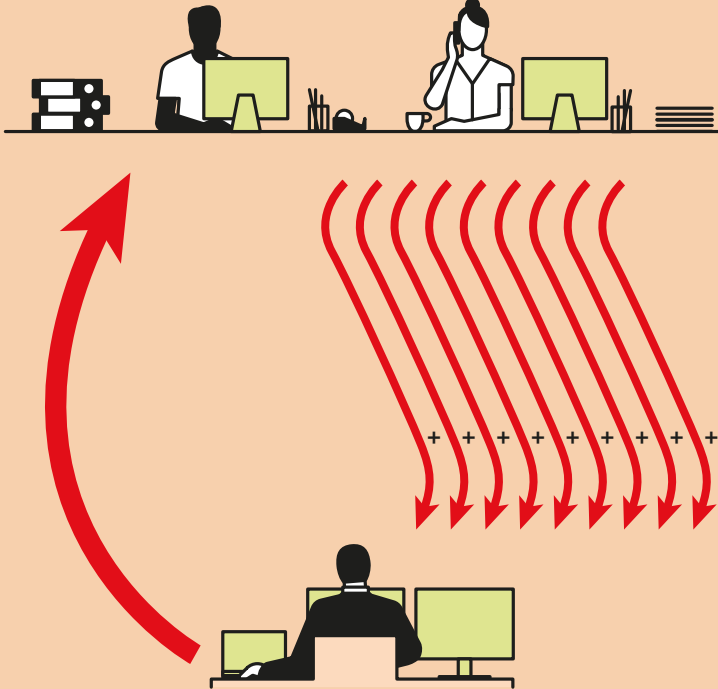
Para bir sembol olduğundan, 1970’te ABD’nin ısrarı üzerine hükümetler, altını referans almaktan vazgeçtiler.

Buradaki fikir, her bir şahsın mevcut varlıklarını gösteren yazılı kayıtlar tutmanın daha uygun bulunmasıdır.

Paranın gerçek yaratıcıları ticari bankalardır.

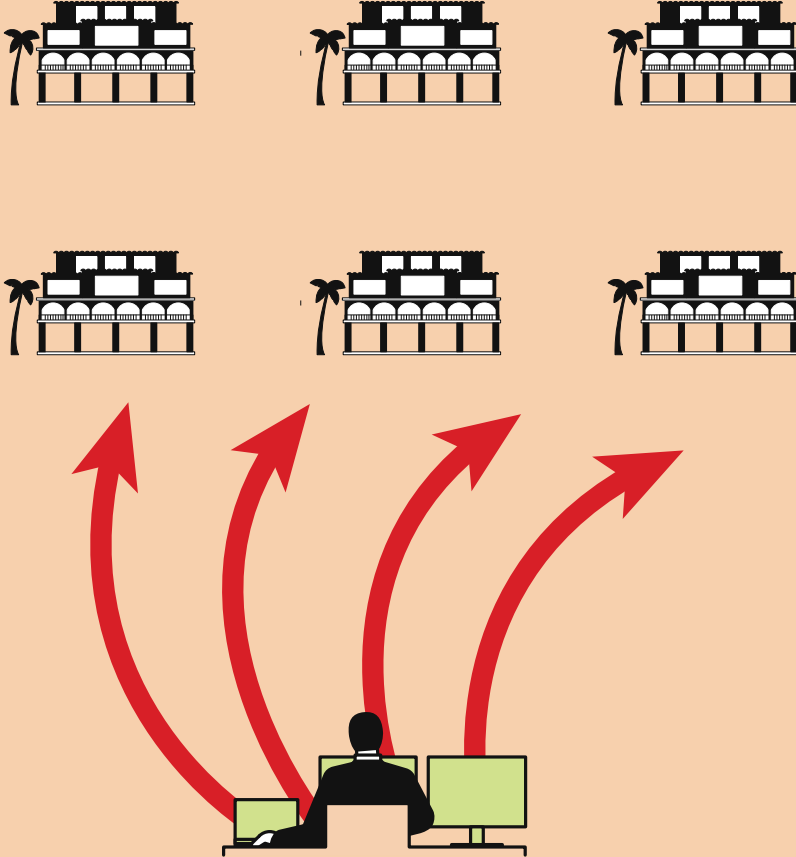
Popüler inanışın aksine, bankalar, mudilerinden aldıkları parayı borç olarak vermezler; şahısların veya işletmelerin talebi üzerine doğrudan hesaplarında para yaratırlar.

Belirli bir müşteriye 100 Avro borç veren bir banka, kredi hesabına 100 Avro yazar. Müşteri aynı miktarda bu borcu kendi hesabında taşır. Bankanın bilançosu dengelenir ve hem varlık hem de yükümlülük tarafı 100 Avro artar. Banka hemen ihtiyaç duyulan parayı oluşturur ve bu para, geri ödendikçe, müşterinin elde edeceği gelecekteki gelire birlikte ortadan kalkar.

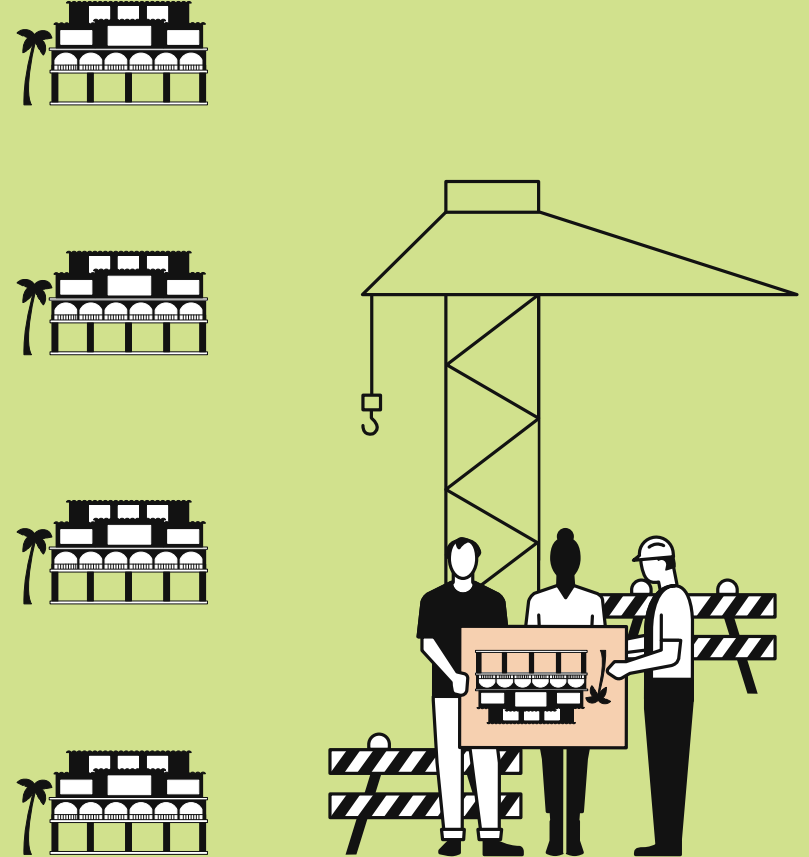
Para kredi ile birlikte görünür ve kaybolur.

Bankalar işlerini iyi yapar ve geri ödemek için yeterli gelir sağlayacak faaliyetlere akıllıca borç verirlerse her şey yolunda gider.

Bu da verilen krediler ile mevcut üretim kapasiteleri arasında doğru ayarlama yapmayı gerektirir. Diyelim ki banka, on kişiye ev inşa etmek için kredi sağlıyor ama piyasada sadece bir inşaat şirketi mevcut.

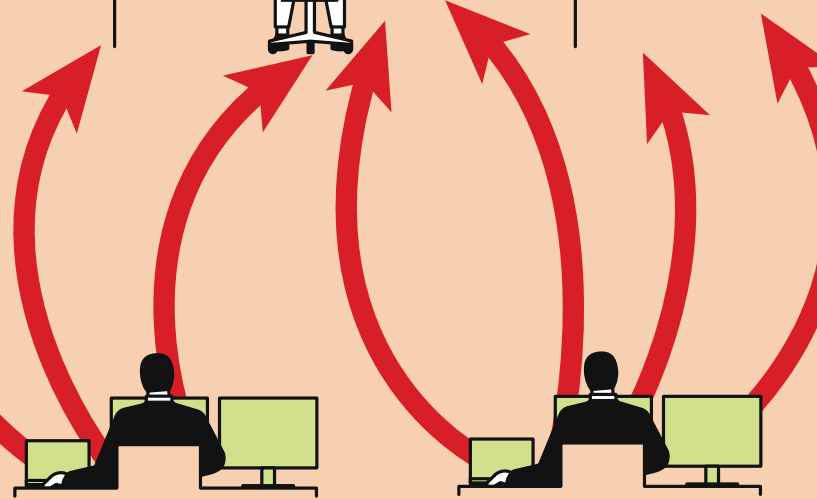
Üretim kapasitesi yetersiz olduğu için krediler kullanılamaz. İnşaat fiyatı keskin bir şekilde artar ve evler inşa edilemez. Bu nedenle ekonomik bilgi, sistemin dengelenmesi için hayati öneme sahiptir.

İşte bu noktada kamu otoriteleri ve merkez bankaları devreye girer. Bu kurumlar, ekonominin ihtiyaç duyduğu paranın yaratılmasını düzenlemekle görevlidirler. Bu düzenlemeler, ekonomik analizler ve bilginin yayılmasıyla birlikte belirsizlikleri veya riskli kararları azaltmayı amaçlar.

Düzenleyici kurumlar, aşırı kredi riski olan bankaları rahatlatmak için borçları geri alır. Hatta sistemi riske atan bankaların faaliyetlerini yasaklama yetkisine de sahiptirler.

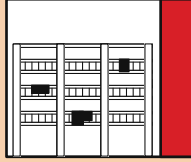

Faiz oranı paranın “fiyatıdır”. Bu oran birçok kritere göre değişkenlik gösterir. Faiz oranının genel seviyesi, nakdin bolluğuna veya kıtlığına bağlıdır. Alınan riskin niteliği ve kredinin süresi de önemli parametrelerdir.

2 yıl vadeli tüketici kredisi, %3

50 yıl vadeli sosyal konut kredisi, %1

15 yıllık araştırma, %0

3 ay ücretsiz kredi kartı hizmeti

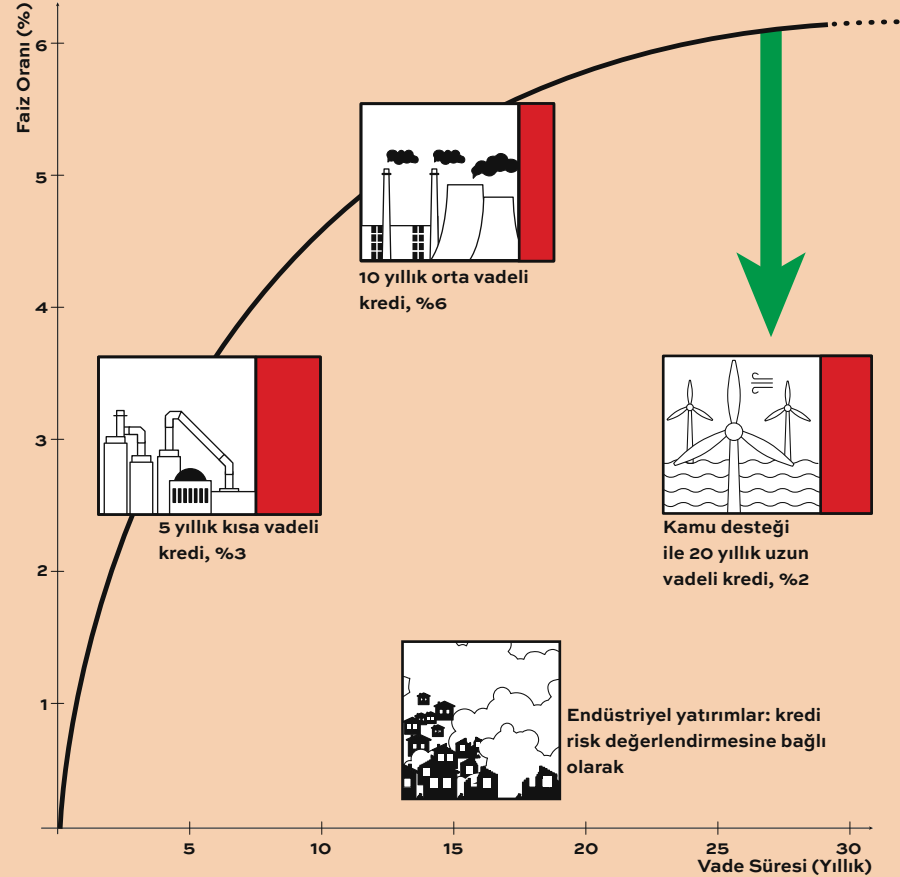
30 yıl vadeli ipotek kredileri, %2

5 yıllık ekipman, %4

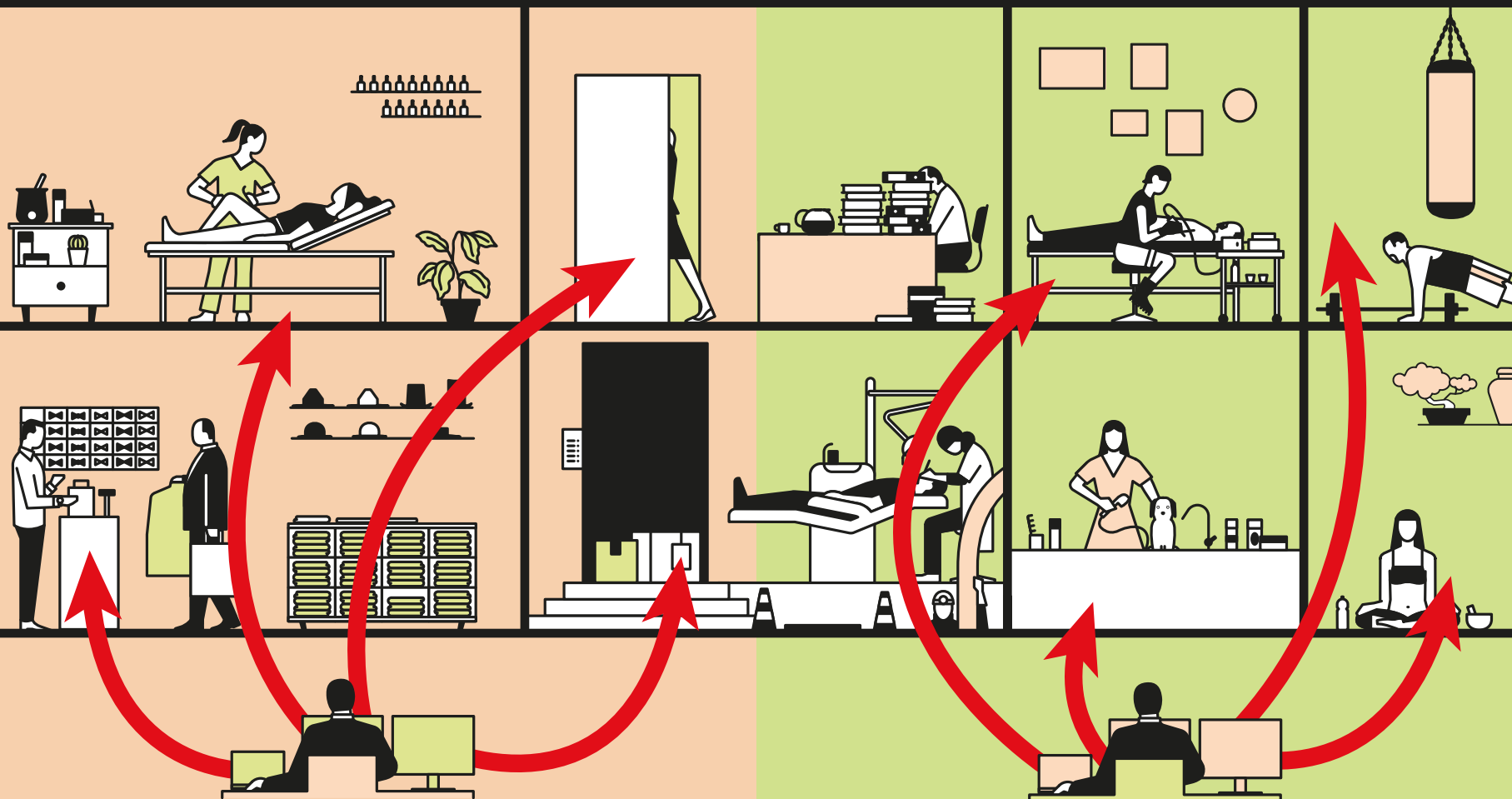

Bu nedenle bir kredinin faiz oranı gelecekteki fırsatların ve belirsizliklerin fiyatlamasıdır.

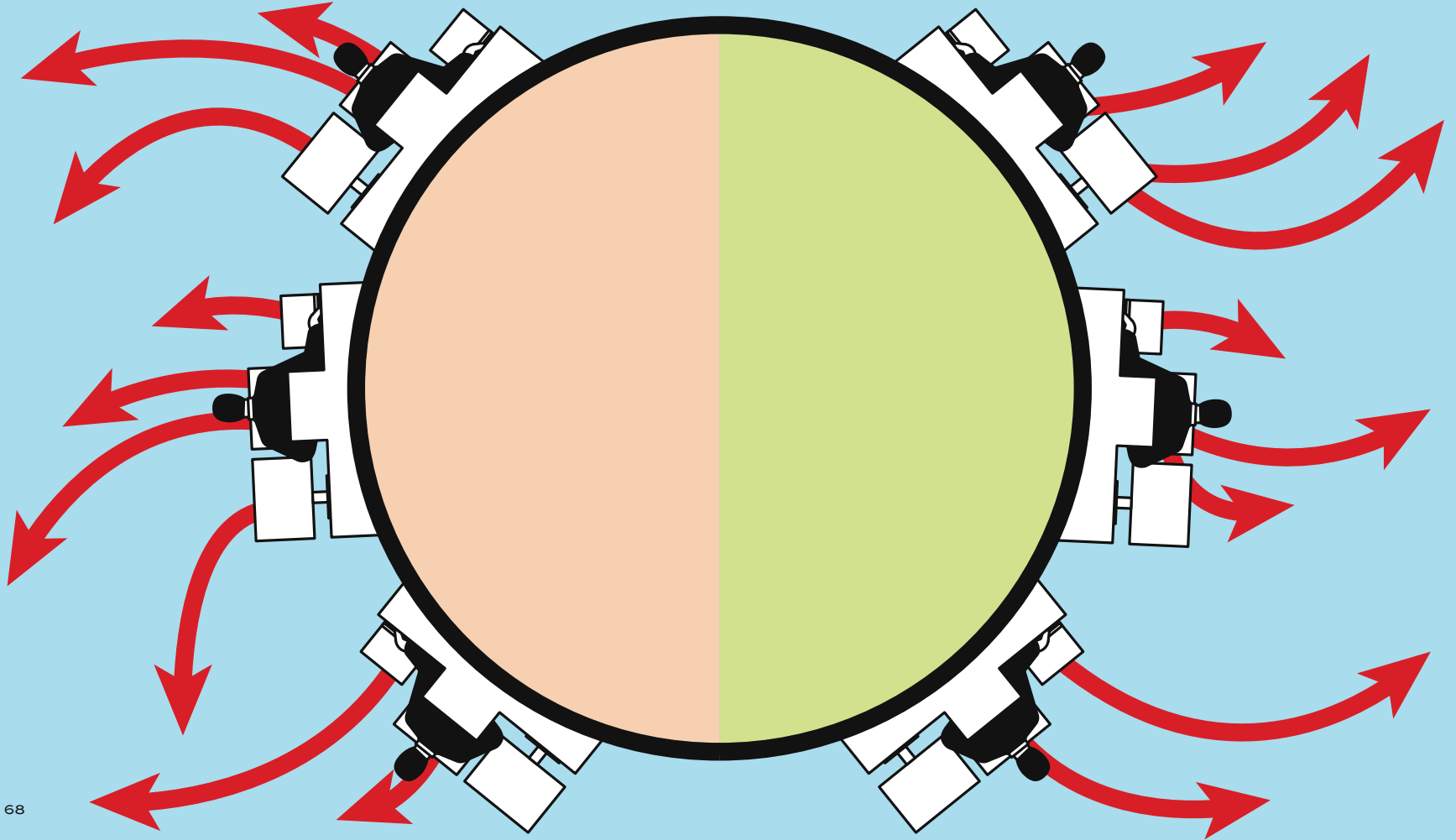
Finansman yapıları gerçek dünyanın hizmetinde ve desteğindedir. Bankalar girişimci icat edemezler. Bizim adımıza satın alma veya birikim kararı veremezler. Değirmenin yelkenlerini döndüren rüzgârı

yaratamazlar. Talep başka bir yerde, kolektif bilinçaltımızda veya satın alma, tüketme ve tasarruf etme eğilimimizde ortaya çıkar.

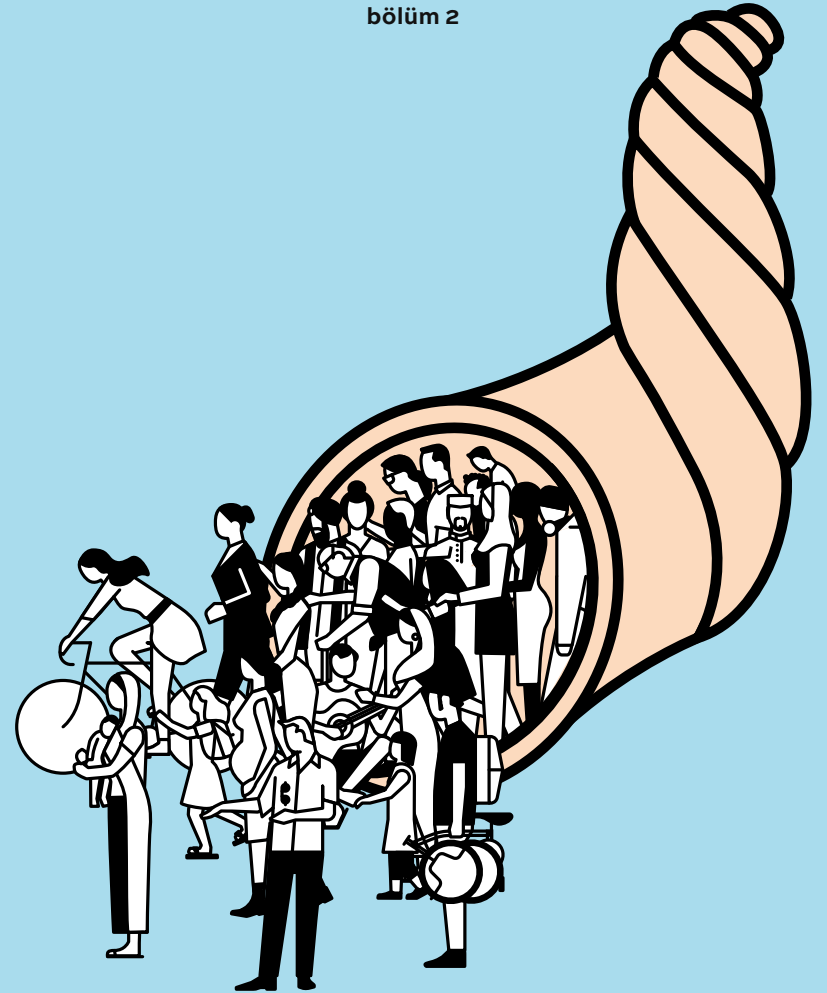
Biz değişirsek, bankalar da değişir. Zaman içinde bizim gibi finans sektörü de yenilenemeyen kaynakların korunması gerektiğini ve alternatiflerin olduğunu fark etmeye başladı.

Bu bize, kredinin hayallerimize eşlik edebileceğini ve doğru yatırımları desteklemek için gereken her şeye sahip olduğunu gösteriyor. Sürdürülebilir finans bu bilincin ürünüdür.

finans

bölüm 2

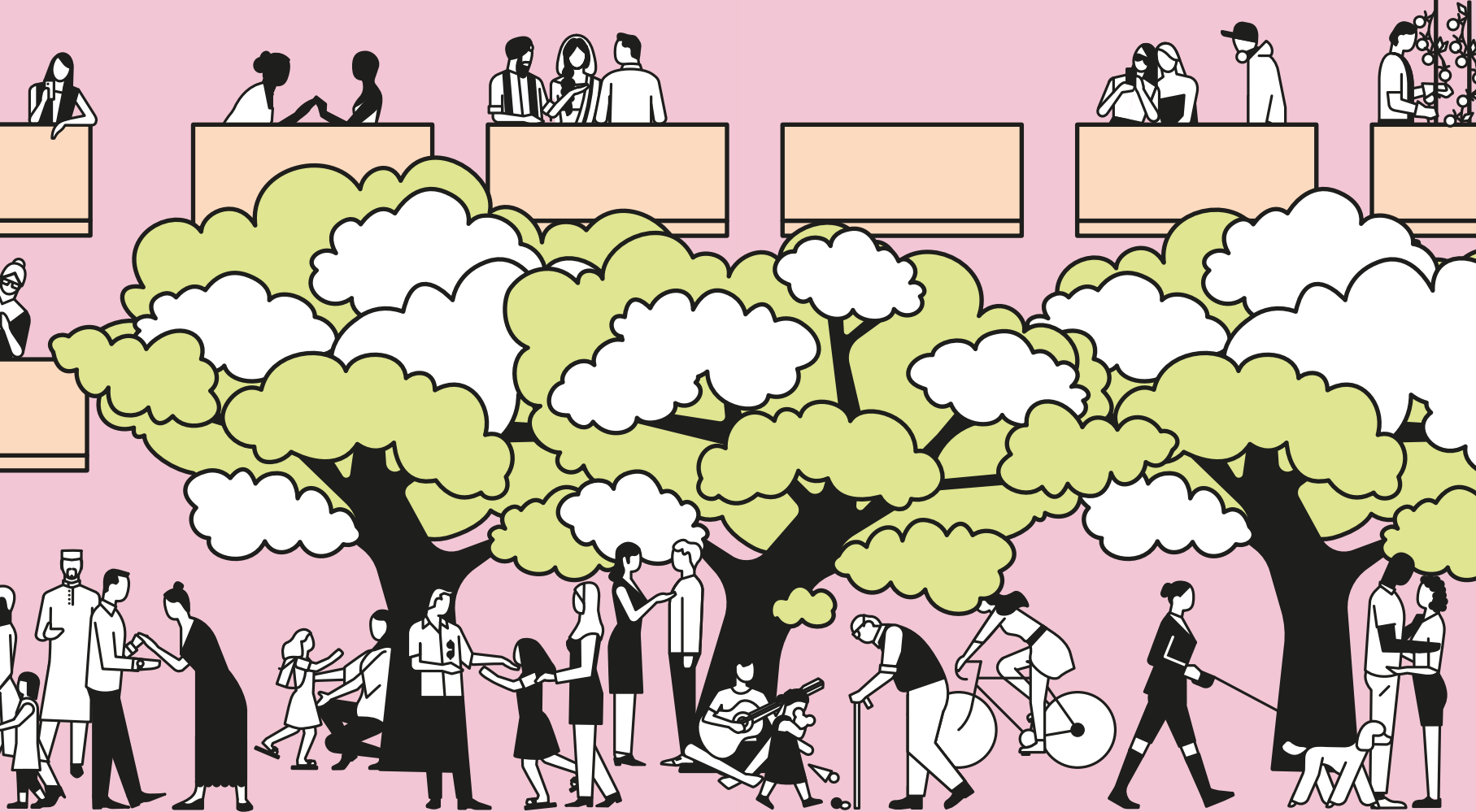
Finansman, dengeli ve sürdürülebilir kalkınmaya katkıda bulunan projelere hayat verebilir.

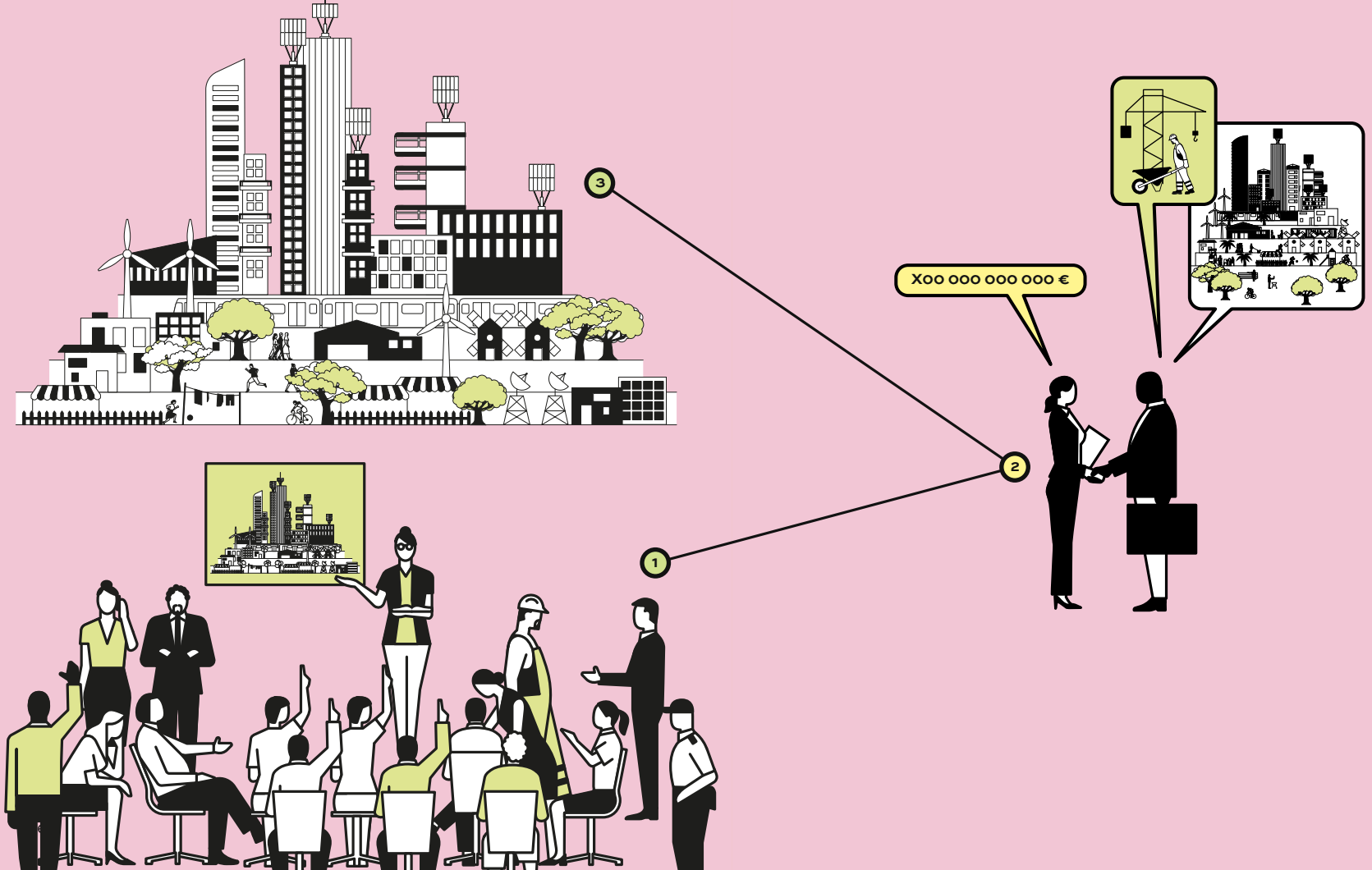
Bizi daha iyi bir dünyaya taşıyanlarla, ekonomiyi sömürenleri ayırt etmek için finansman mekanizmalarını tam manasıyla anlamak gerekir.

Finans bir amaç değildir. Doğal kaynakların sınırlarıyla uyumlu ve mümkün olan en fazla sayıda insanın refahını sağlayan bir dünya inşa etmek için bir araçtır.

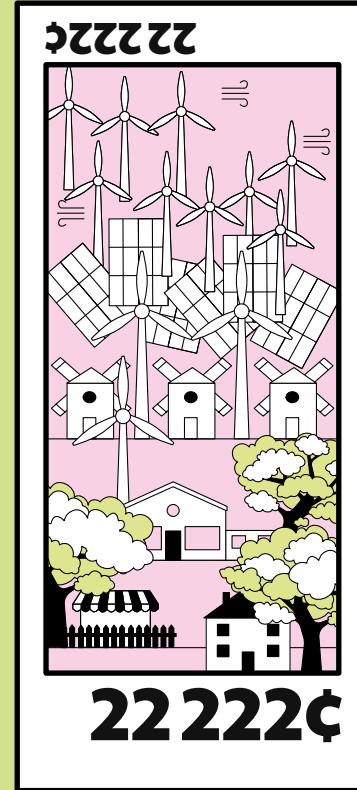
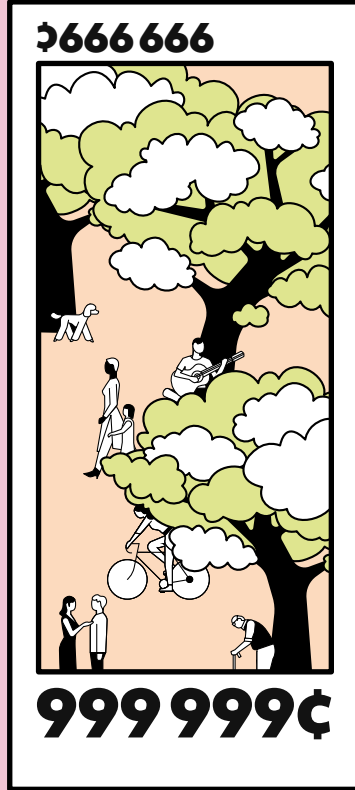
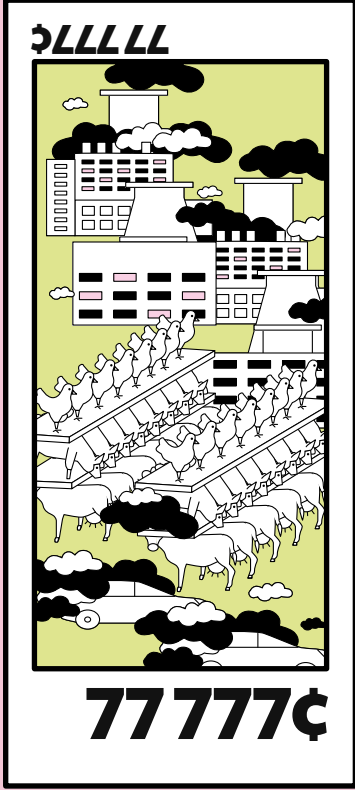
Proje sahiplerinin finansmana ihtiyacı vardır. Çünkü finansman olmadan projeleri sadece bir niyet olarak kalacaktır. İhtiyacı ve potansiyeli bir araya getiren şey finanstır.

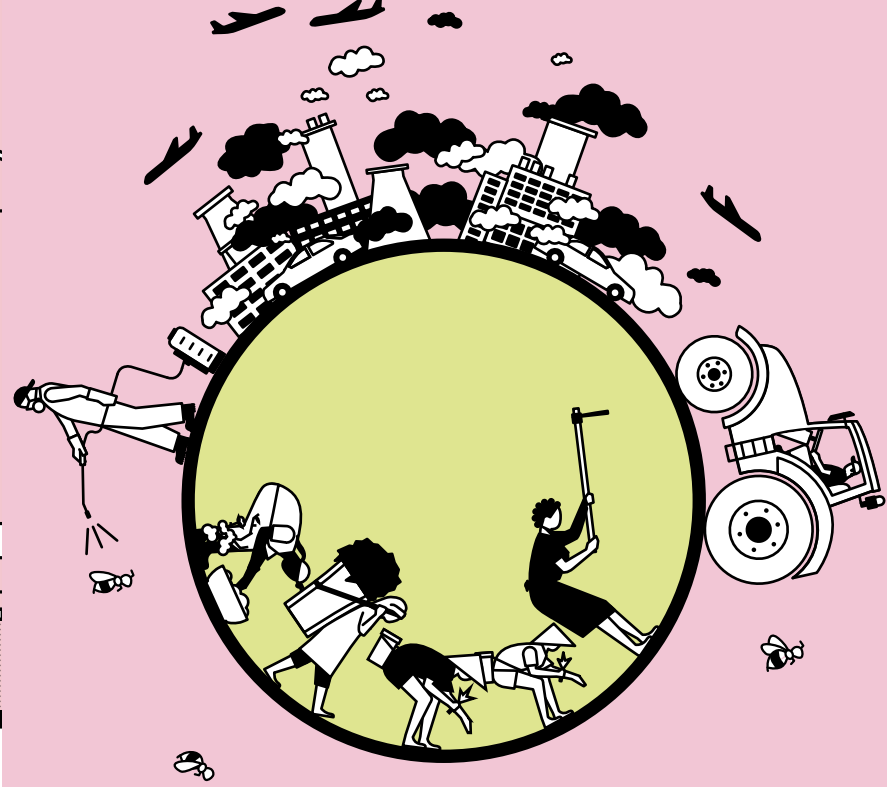
İklimе, tabiata, korunmuş bir ormana nasıl fiyat biçilebilir? Finansal mantık sosyal ve çevresel konulara kolayca uygulanamaz.

Covid-19 salgını, hükümetlerin, acil bir sağlık durumunda ortaya çıkan sosyo-ekonomik sonuçlar ve çevre kriziyle tutarlı bir şekilde başa çıkmayı sağlayacak çevik bir finansal sisteme ihtiyacı olduğunu gösterdi.

Tüm bu zorlukların üstesinden gelebilmek içinse finansın dönüşmesi gerekiyor.

Sorun o kadar basit değil:

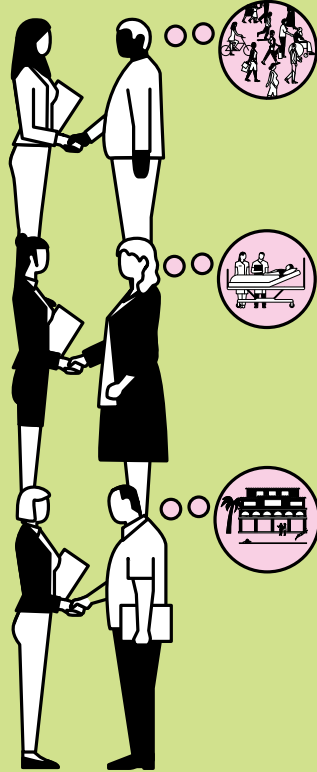
1 — 2

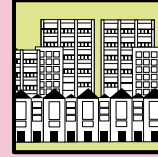
1 — 2

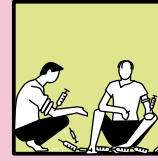
1 — 2

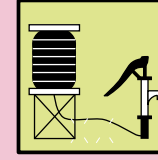
– Finansman, sorunun kökenlerinden biri olarak görülürken, aslında o sadece gerçekliğin hizmetinde olan bir araçtır.

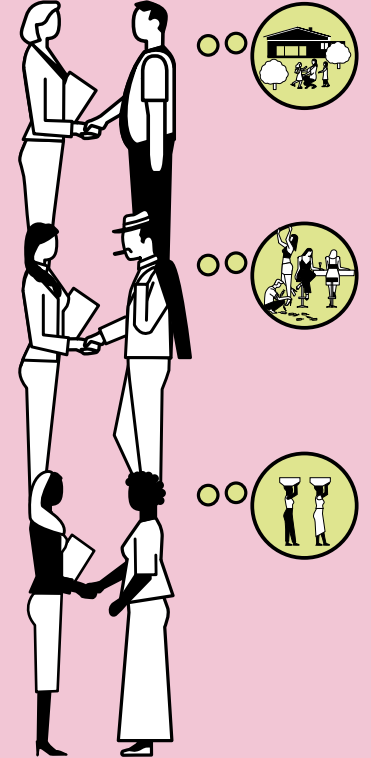
1 — 2

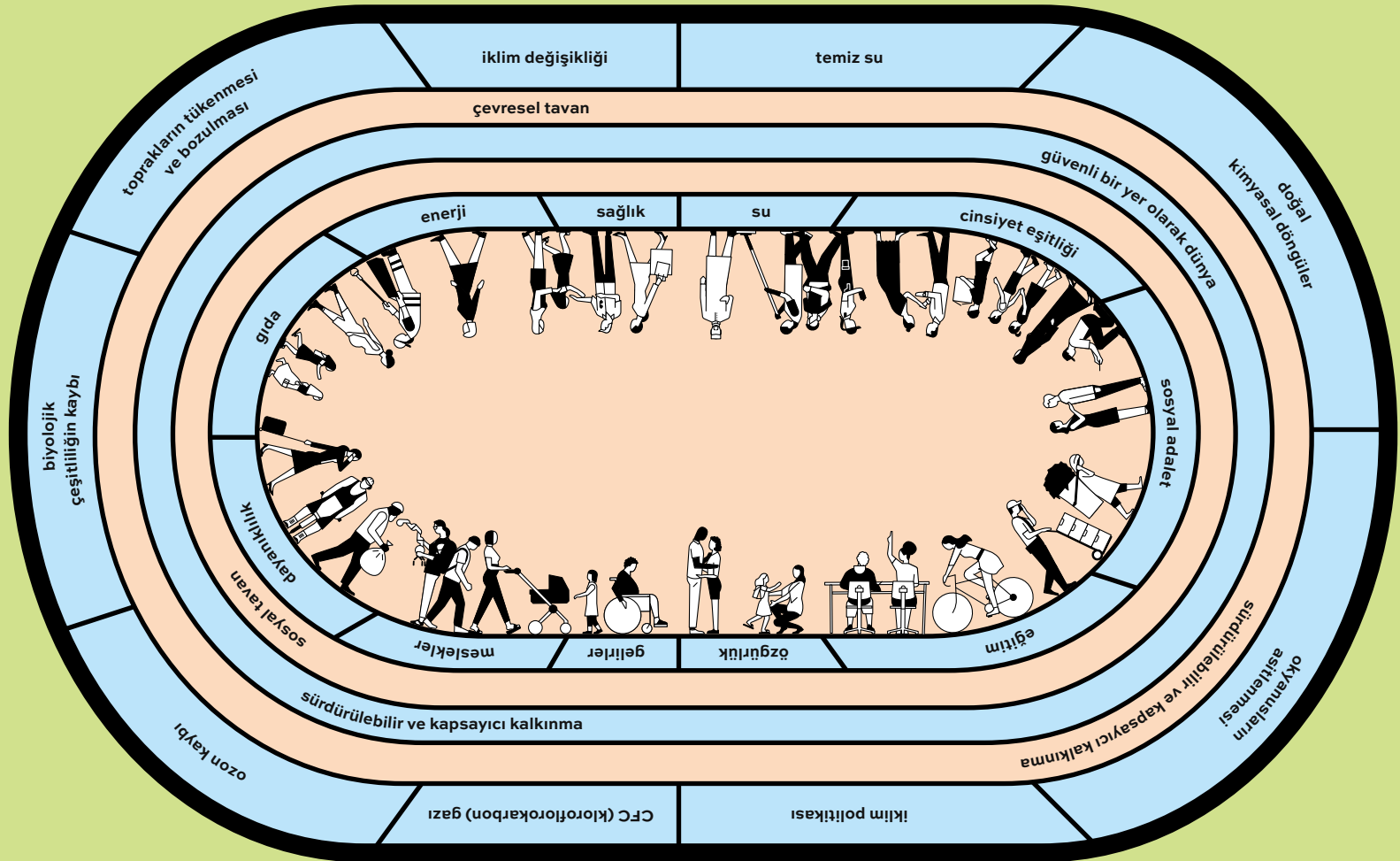
1 — 2

1 — 2

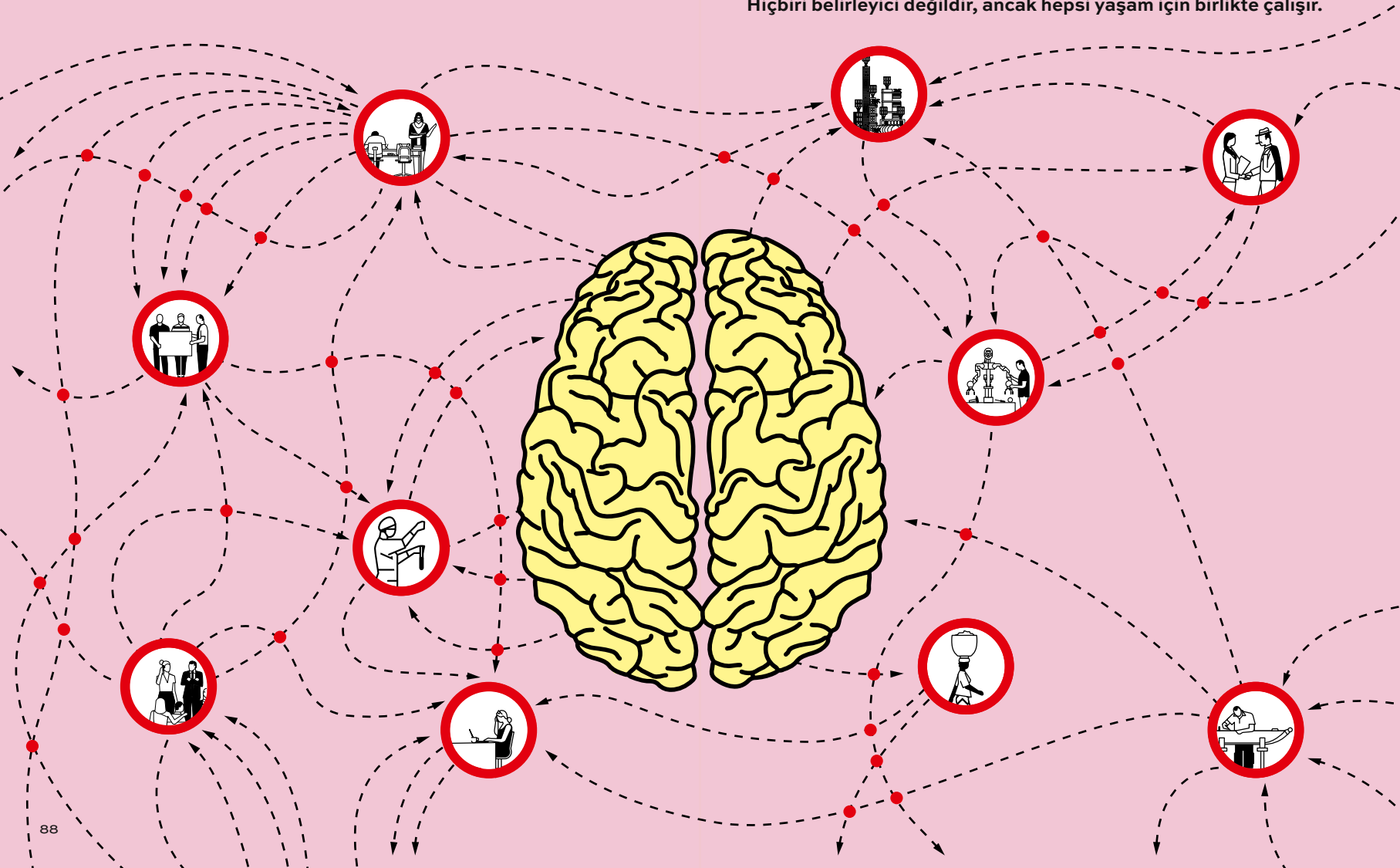

– Çevresel ve sosyal konularla ekonomik büyüme arasındaki karmaşık ilişki ancak kapsayıcı bilgiyi bizlere sunan küresel bir vizyon kabulüyle anlaşılabilir.

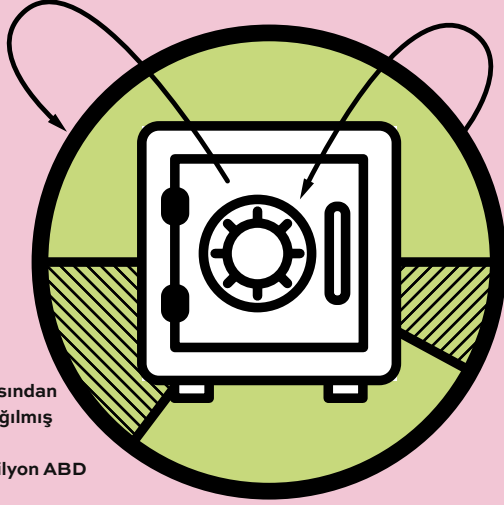
- Finansal sistem, modern ekonomilerin merkezi sinir sistemidir.

Her değiş tokuş, nöronlarımızın elektriksel mikro-uyarısı gibidir.
Hiçbiri belirleyici değildir, ancak hepsi yaşam için birlikte çalışır.

Finans kurumları, gelecekteki projelerimiz veya hayatın belirsizlikleri için birikimlerimizi güvende tutar. Evlerimizi satın almak için bize borç para verir. Değer ve istihdam yaratan şirketlere yatırım yapar. Bunu nitelikli uzmanları sayesinde gerçekleştirir.

Yıllık küresel yatırım: 23 trilyon ABD Doları

Covid-19 fırtınasından önce, eşitsiz dağılmış küresel servet: yaklaşık 400 trilyon ABD Doları

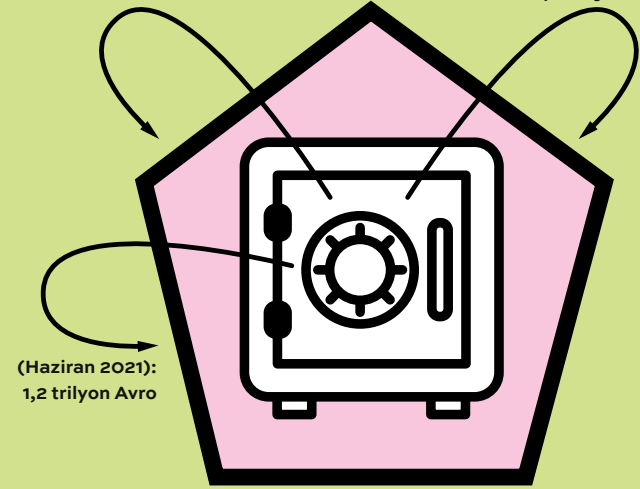
Kurumsal hisselerin tasarruf hisse senetleri içindeki payı: %21, 64 trilyon ABD Doları

Banknotlar, madeni para ve cari hesaplar, %8, 24 trilyon ABD Doları

Finans dünyasındaki rakamlar, bizlerin bir ev satın almak veya bir iş kurmak için referans aldığımız fiyatların çok ötesinde, hayal edemeyeceğimiz kadar şaşırtıcı boyutlardadır.

2020 yıl sonu itibarıyla, Türkiye'de bankacılık sektörünün toplam aktifleri: yaklaşık 820 milyar ABD Doları
Küçük işletmeler için borç stoku: 114 milyar ABD Doları

Fransa'da konut kredileri: yaklaşık 1300 milyar Avro

(Haziran 2021): 1,2 trilyon Avro

Bunun içerisindeki KOBİ kredileri: 537 milyar Avro

Bankaların görevi risk almak değildir. Tam tersi, bankalar kendilerini uygun garantilerle risklerden korumak durumundadır. Kolay kar yapılması başladığında, finansal kriz çok uzakta değil demektir.

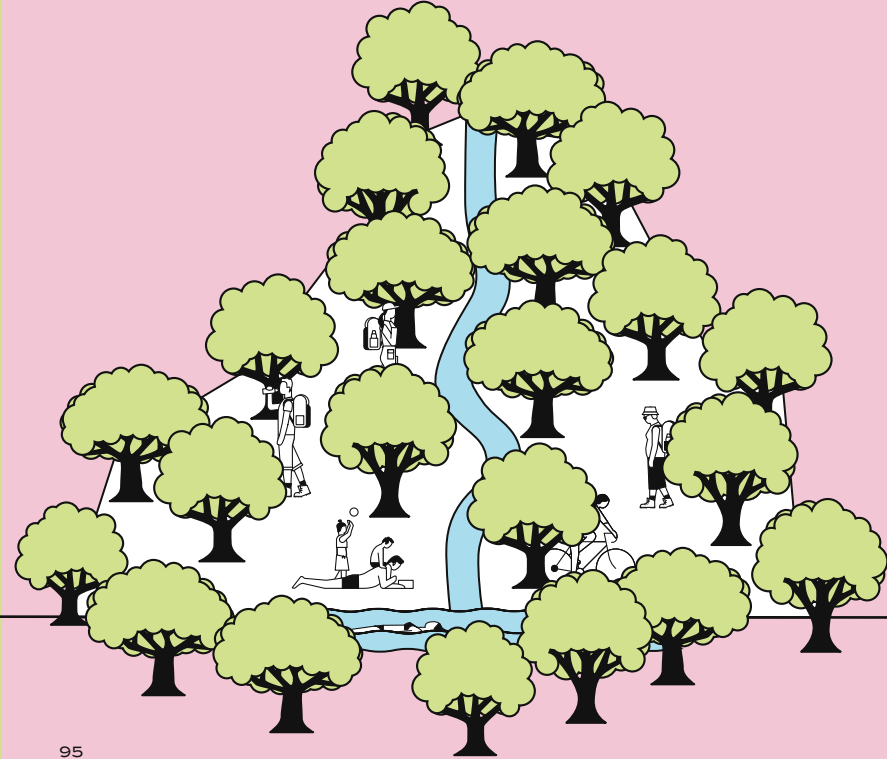
Bu temel kuralı unutan bankalar her zaman başarısızlık ve iflaslarla cezalandırılır.

**Bir projenin riskini projenin sponsorları yani sahipleri alırlar.
Toplum için bir fayda sağlıyor olsa da yeterli garantileri sunamayan
kişiler veya işletmeler, ticari bankaların ilgi alanı dışındadırlar.**

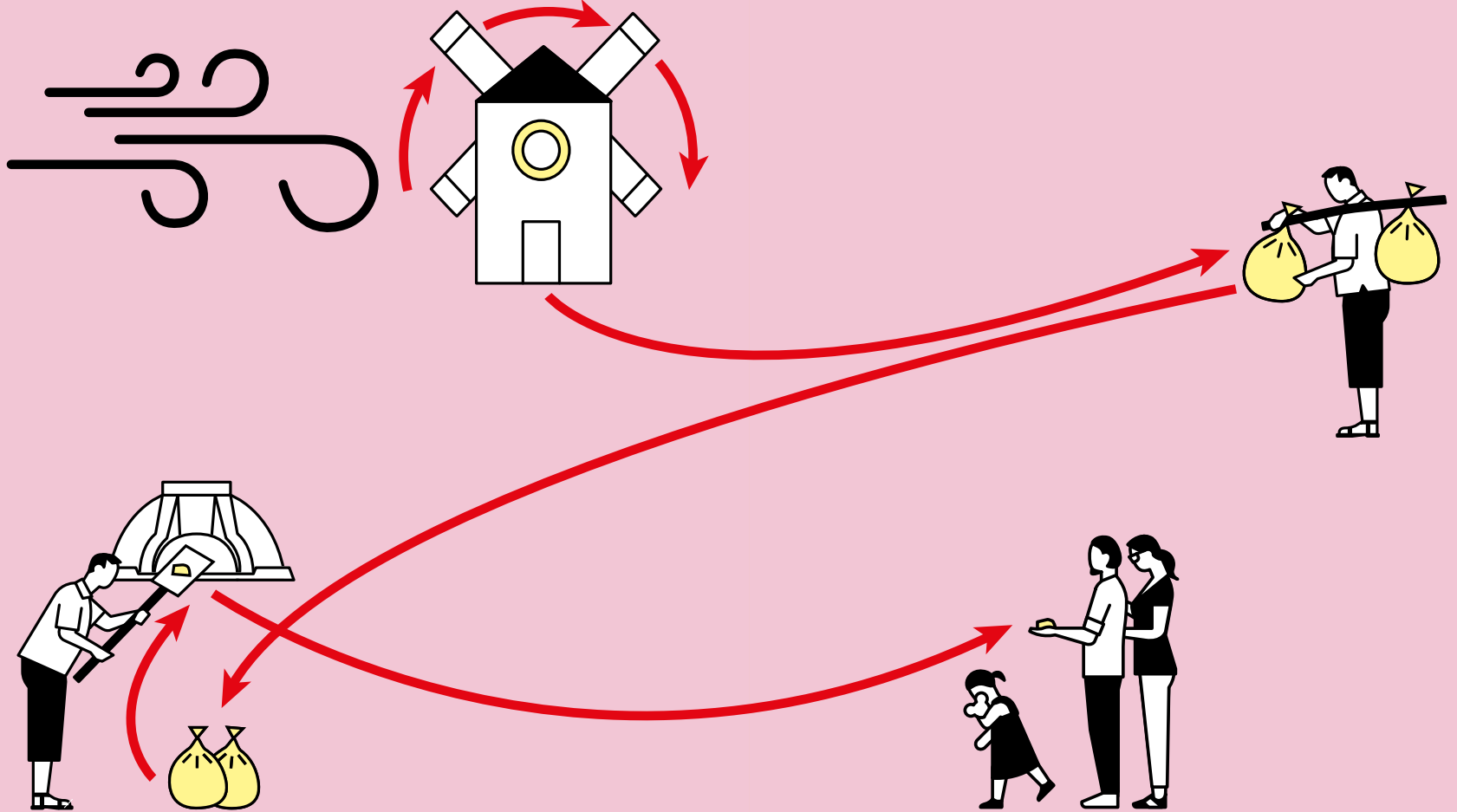
**Düğün işleyen bir bankacılık ve ödeme sistemi olmadan,
faaliyetlerimiz ve sosyal hayatımız için ihtiyaç duyduğumuz
karmaşık bağlantıları hayata geçirmek imkânsız olurdu.**

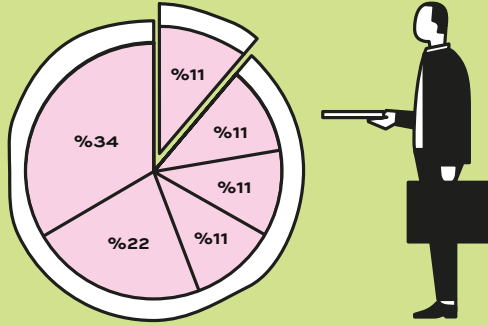

Finans ne iyi ne de kötüdür. Rüzgâr gibidir. Esmediğinde değirmenci, buğdayını öğütmediği için değirmenin yelkenlerini dönmekle suçlayamaz.

Çünkü rüzgâr, öğütülecek tahılla ilgisi olmayan koşullara bağlıdır. Rüzgâr yoksa un ve dolayısıyla ekme yoktur. Yine de ekme istendiğinde rüzgâr kimin umurundadır?

Fiyatı piyasa oluşturur. Pizza sevmiyorsam, ne kadara mal olduğu umurumda değildir. Piyasadan etkilenen kişiler, sadece pizza satanlar ve pizza alanlardır. Fiyatta anlaşlıklarında satış gerçekleşir. Ben bu özel işlemin dışında kalırım.

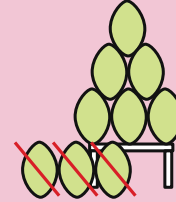
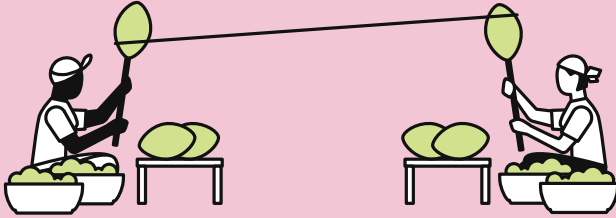
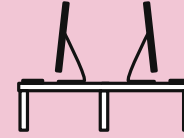
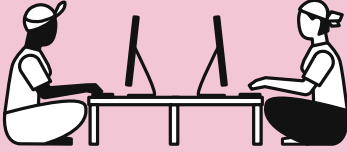
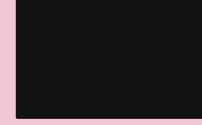
Finansal piyasalar temelde aynı kuralları takip eder: şirketlerin, bankalara gelmeden kendilerini finanse etmelerine izin verir. Onlar da değer yaratma yeteneklerine güvenen ve ilgili riski kabul eden hissedarlar için yeni pizza dilimleri gibi hisseler ihraç ederler. Normal zamanda, finans dünyasını gerçekler şekillendirir.

Rüzgâr esmeyi bırakırsa veya tüm oyuncular değirmenin yelkenlerinin artık dönmediğini hissederse durum değişir. Ekonominin umut edilen zenginliği üretmeyeceği kanısı oluşursa, ortamdaki kötümserlik nedeniyle finansal piyasalar geriler. Artık kimsenin iyimser olmadığı zamanlarda bankalar da kredilerini sınırlar.

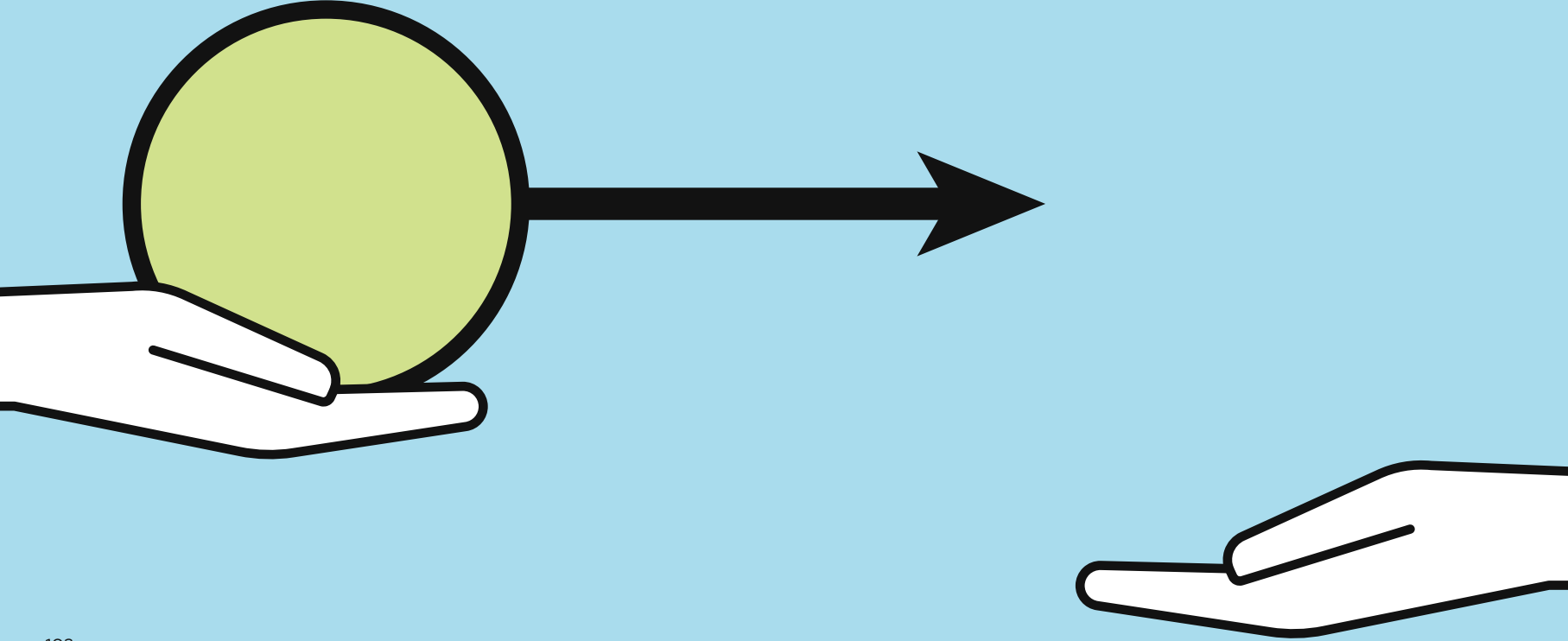

Özellikle uluslararası finans piyasasına kolay erişimi olmayan bazı ülkeler için dış finansman ihtiyacı hayatidir.

Tarımsal ürünlerin ihraç fiyatlarındaki ani düşüşler, milyonlarca küçük çiftçinin gelirini etkiler. Örneğin, Burkina'da yılına göre pamuk tek başına ihracatın %55-70'ini oluşturuyor.

Tüm bunlar, finansmanın güvene dayandığını ve ortak geleceğimiz için sürdürülebilir kalkınmaya yatırım yapma imkânı sunarak geleceğe bir şans verdiğini gösteriyor.

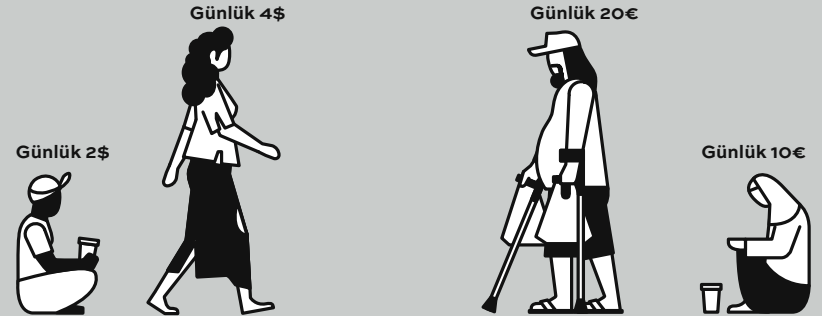
finansın karanlık yüzü

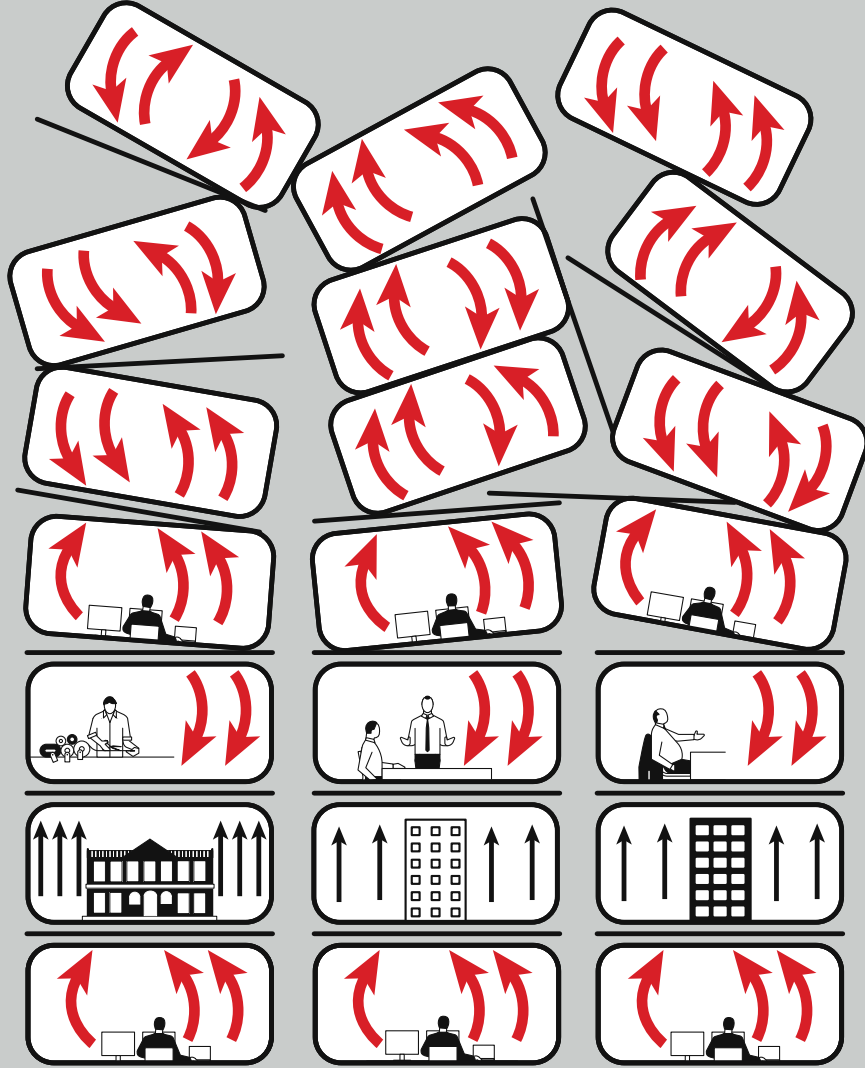
bölüm 3

Naif olmamalıyız. Sadece kısa vadeli karlılıkla ilgilenen bir finans türü mevcut. Bu sistemin değişmesini istiyorsak, sınırlandırılmasını ve sıkı bir şekilde düzenlenmesini sağlamalıyız. 2008’de aldığımız ders oldukça sertti. Finansörler, yetersizlik ve açgözlülüğten dolayı

başarısız oldular. Prim sistemleri risk almak için çok elverişliydi. Ne kadar kıdemli olursa olsun hiçbir yönetici, yedi haneli bir maaşı sosyal fayda ile haklı çıkaramaz. Bu aşırılıklar sistemin güvenilirliği için bir utanç kaynağı oldu.

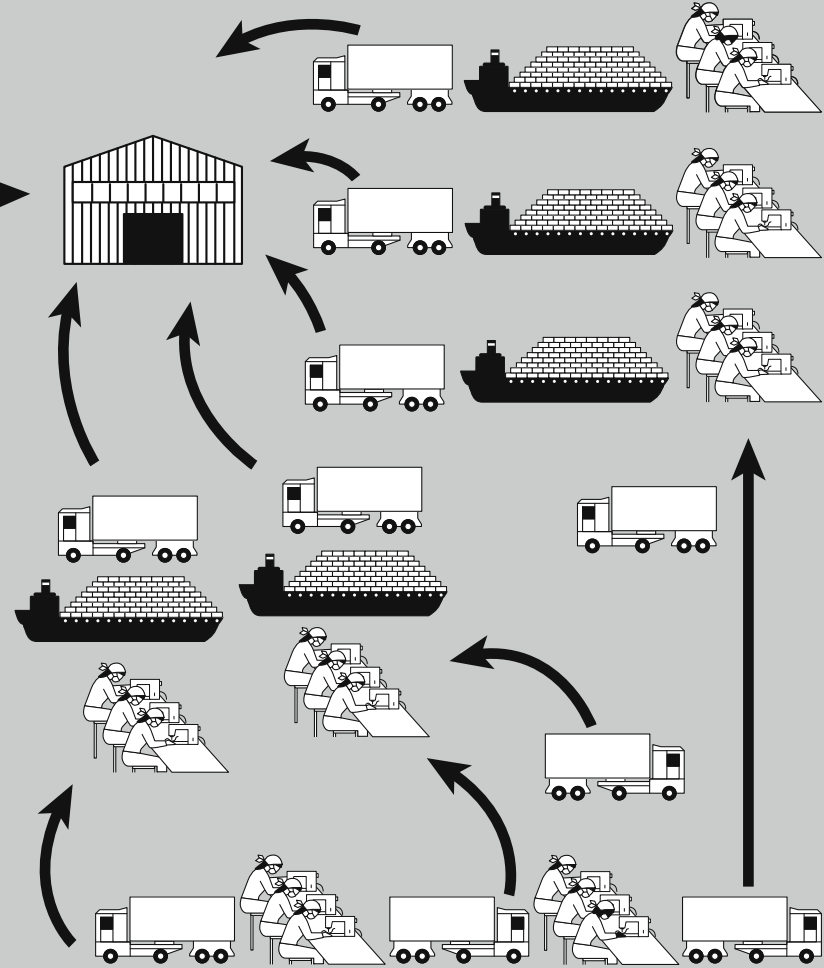

1850 yılında kurulan Lehman Brothers, 19. yüzyılda demiryollarının iflasıyla, Rus kredi kriziyle, 1930'lardaki Büyük Buhran'la, iki dünya savaşıyla, 1994'teki sermaye sıkıntısıyla ve borsadaki tüm iniş çıkışlarla başarıyla yüzleşti. Banka 2008 yılında, 650 milyar ABD Doları aktife sahipti.

2003'ten itibaren, prim iştahı ile gözleri kamaşan yöneticiler, ABD'deki emlak piyasasındaki hızlı yükselişten yararlanmak istediler. Bireylerin gayrimenkul borçlarının toplanması ile oluşan menkul kıymetleri, evlerin ipotek değeriyle desteklenen yüksek bir faiz oranıyla satın aldılar. Lehman Brothers, bu alımları sürekli yenilenmesi gereken daha kısa vadeli borçla finanse etti. İhtiyaç duyulan likiditeyi oluşturmak için bu borçlar menkul kıymetlere dönüştürülerek piyasalarda satıldı. Kimse artık arka plandaki borçların gerçek değerini bilmiyordu. 2007 yılında ipotek temerrütleri hızlandığında, iskambil kule çöktü. Zararlarıyla başa çıkacak sermayeye sahip olmayan banka, Eylül 2008'de faaliyetlerine son vermek zorunda kaldı.

Çok uluslu şirketler, farklı kriterlere göre değişik ülkelere yayılmış tedarik zincirleri ve onların çoklu alt yüklenicilerinden oluşan bir yapıya sahiptir. Arazi maliyeti, vergilendirme, mevcut altyapı, yerel

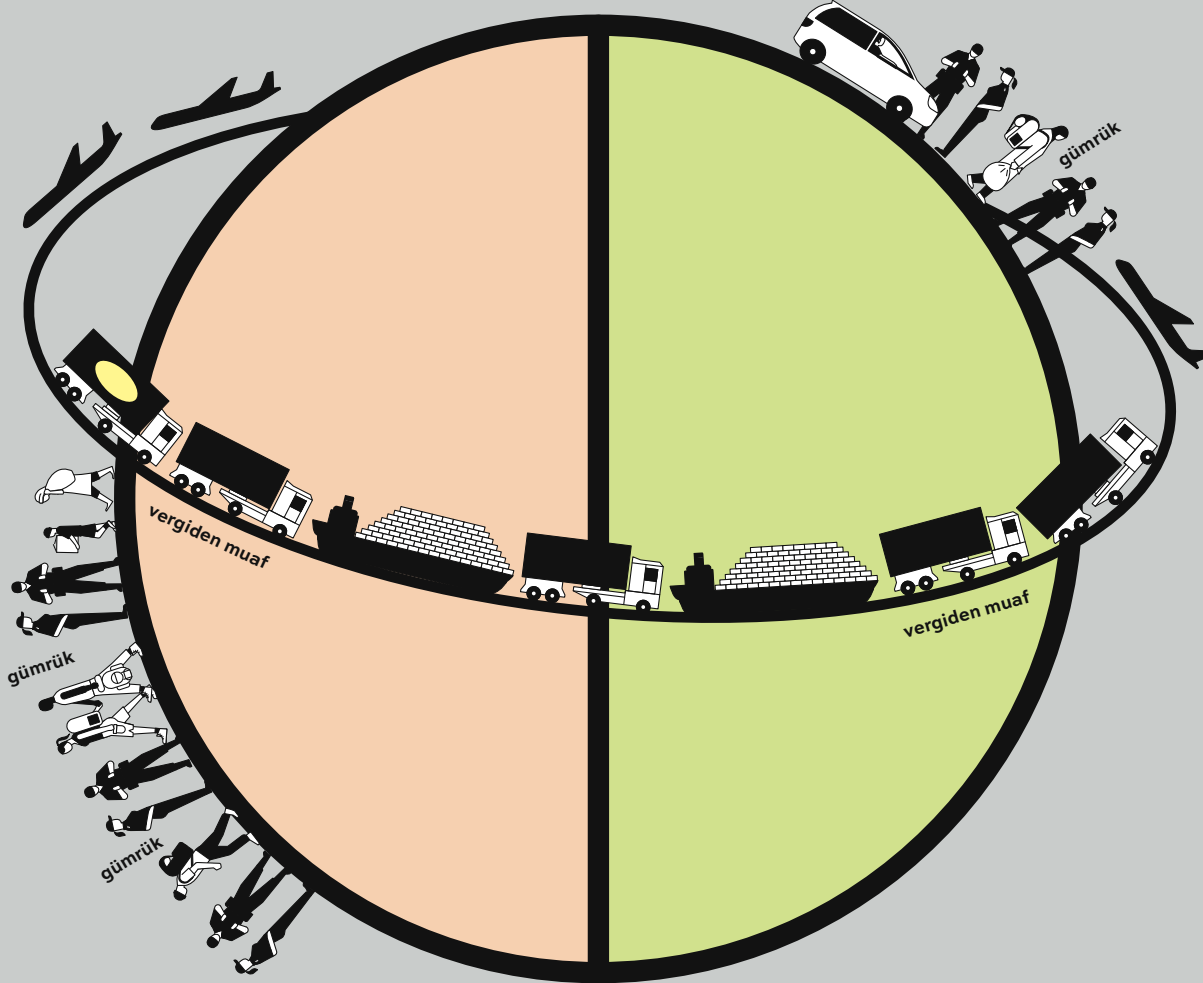
ekonomik doku, doğal kaynaklar, çalışanların ücretleri ve eğitim seviyesi bu kriterlerden bazılarıdır.

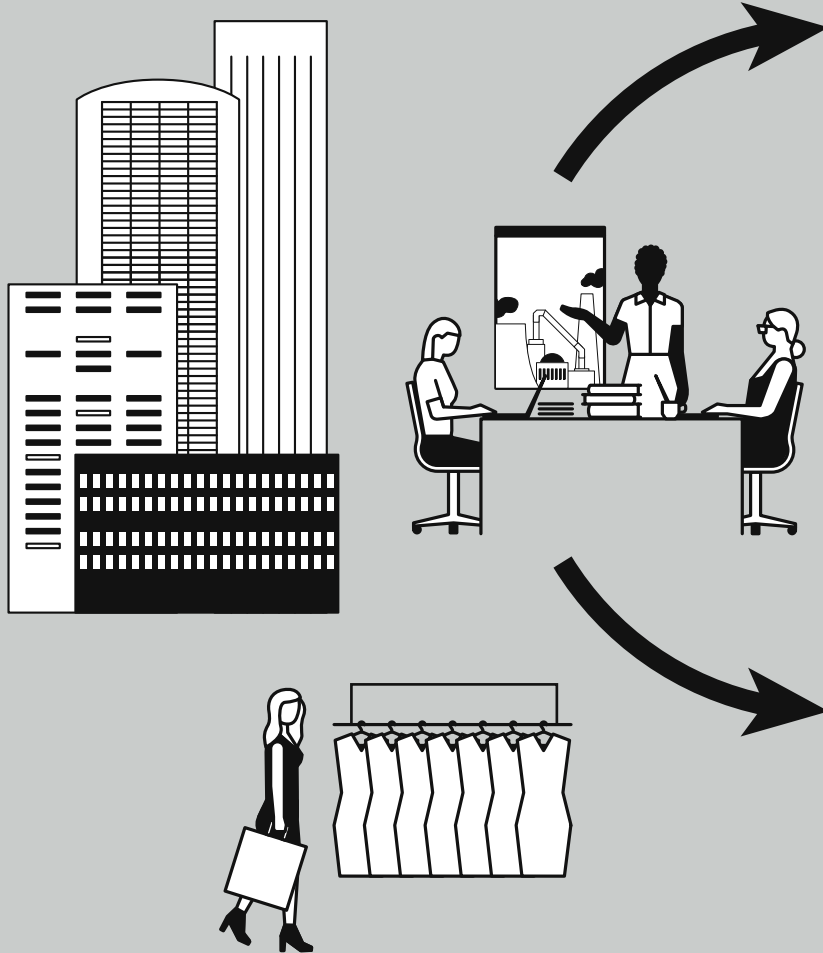

Dünya ticaretinin yaklaşık yarısı, şirketlerin iştirakleri arasındaki ticaretten oluşuyor. Yasal vergi optimizasyonlarının eşlik ettiği bu sistem, tüketicilerin mümkün olan en düşük fiyatlara ulaşmalarına izin verir.

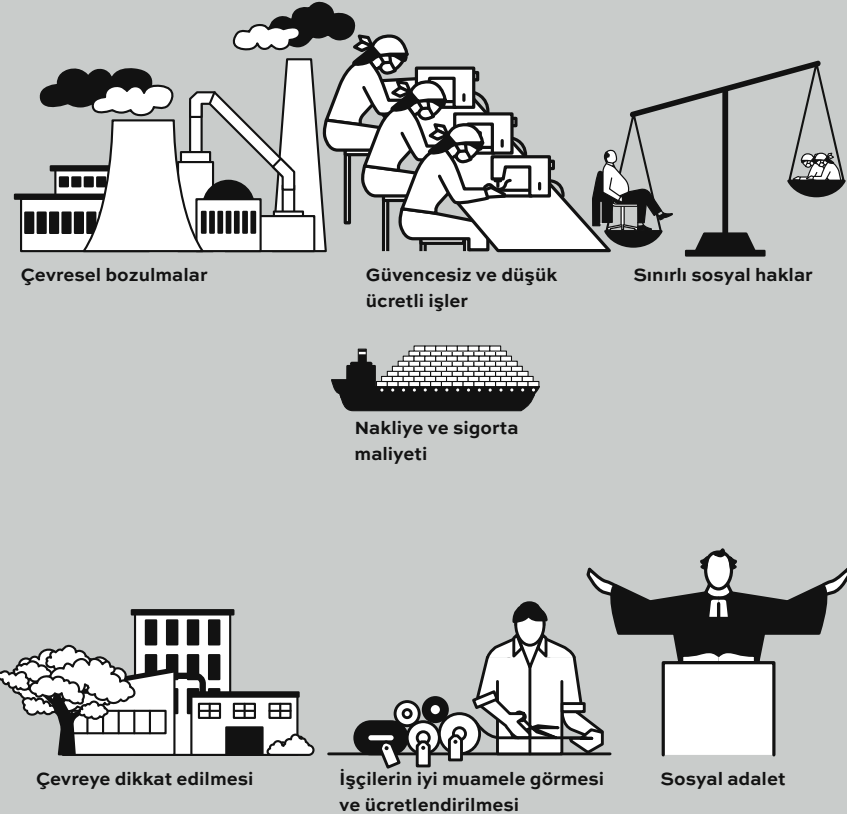
Ancak bunun karşılığı, insan gücünün ve doğal kaynakların dünya çapında pervasızca kullanılarak dengeli ve sürdürülebilir kalkınma pahasına değer yaratılmasıdır.

Bir şirket için üçüncü bir ülkede yatırım ve üretim yapma tercihi, kendi ülkesinin yasa ve kurallarından muaf olma girişiminden kaynaklanabilir. Bu tercih, sosyal ve çevresel standartları çok düşük olan ülkelerde haksız bir uygulama olarak görülebilir.

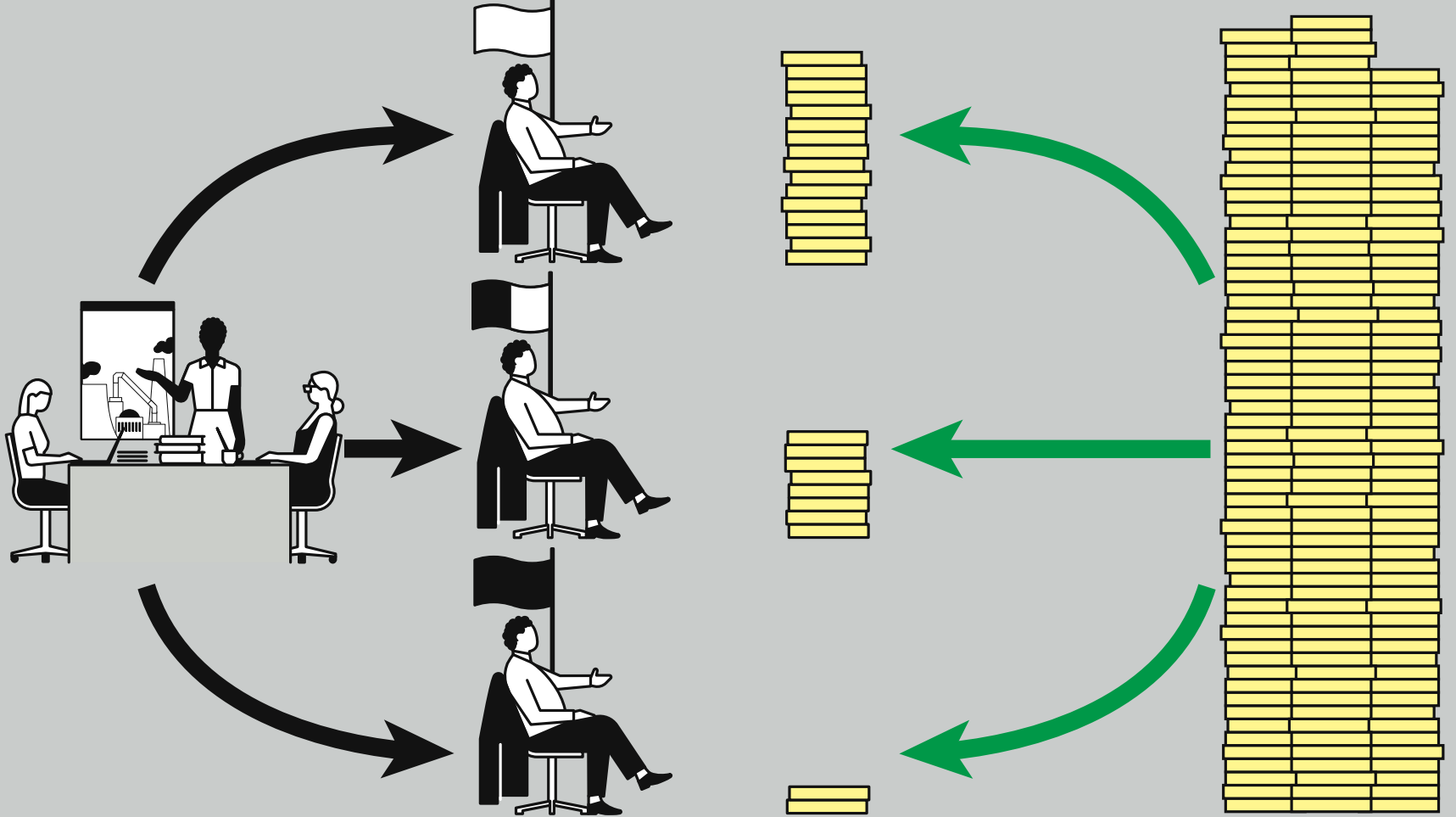

Avrupa Birliği 2019 yılında, iklim değişikliğinin etkilerini en aza indirmek için “Avrupa Yeşil Mutabakatı”nı yayınladı. AB, bu kapsamda hazırlanan eylem planlarına göre, 2030 yılına kadar sera gazı emisyonlarını %55 oranında azaltmayı, 2050 yılında ise karbon nötr olmayı hedefliyor.

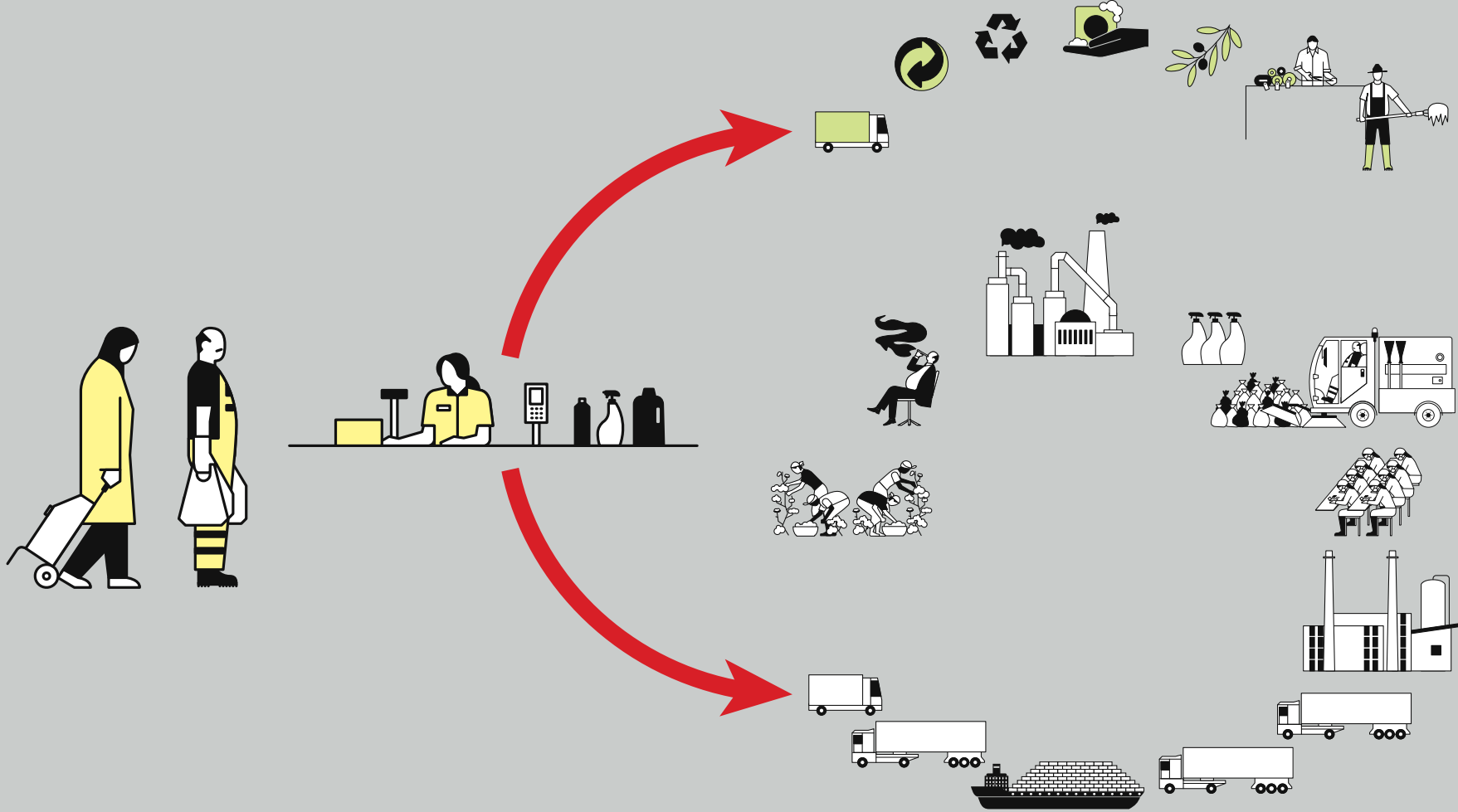
Uluslararası yatırımları çekmeyi hedefleyen ülkeler, bazen vergi avantajı ile beraber, sosyal ve çevresel standartları düşürerek birbirleriyle rekabet ederler. İstihdama yüksek seviyede öncelik veren yoksul ülkeleri en iyi uygulamalarla

uyum yönünde ikna etmek ancak daha yüksek gelirli ülkelerin desteğiyle mümkün olabilir. Hükümetlerin en önemli görevlerinden biri de bu problemi beraberce çözmektir.

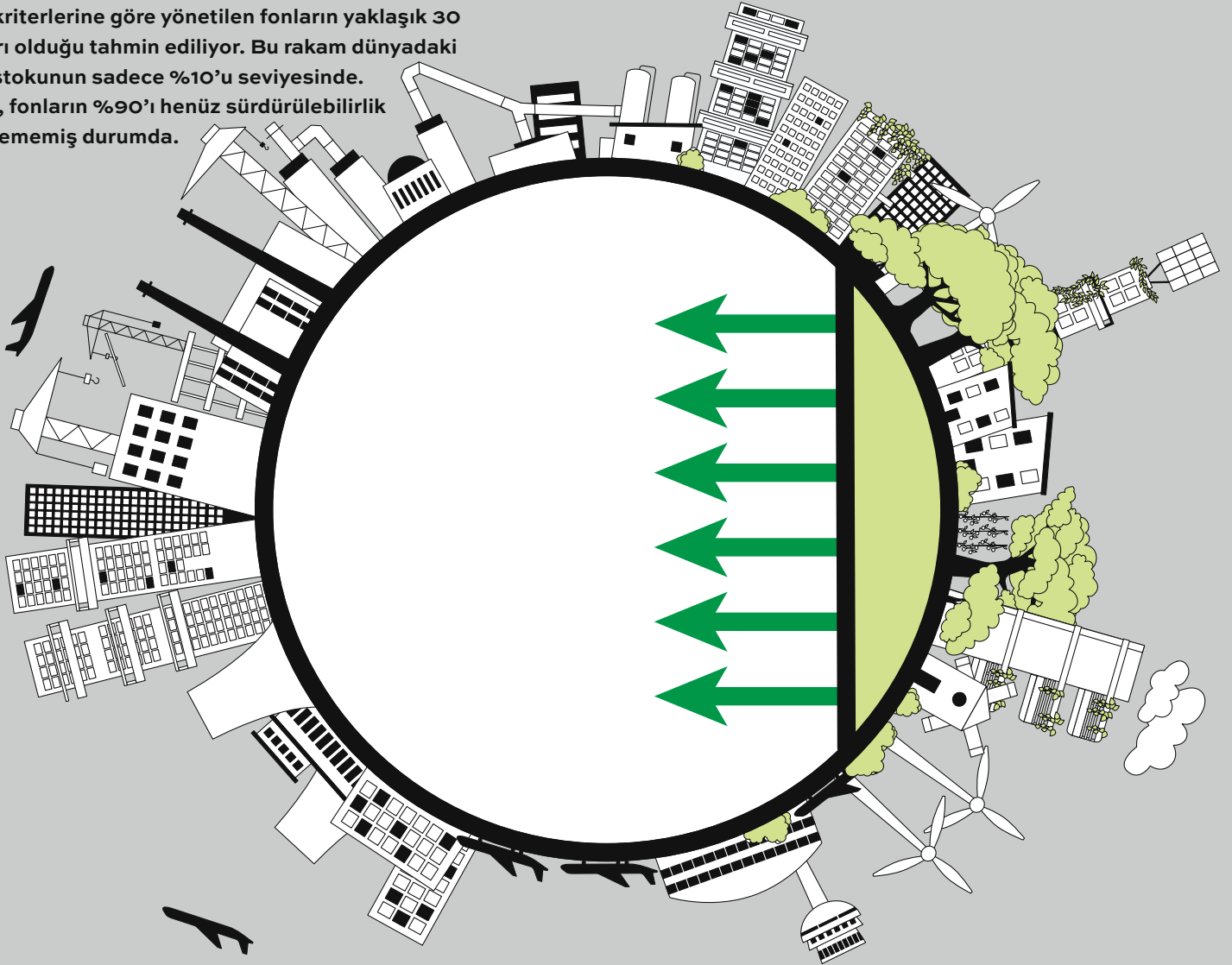

Her birimiz, tüketimlerimizin dolaylı şekilde bir kalkınma modeli seçimine sebep olduğunun bilincinde olmalıyız. Ülkemizden veya dünyanın herhangi bir yerinden satın aldığımız

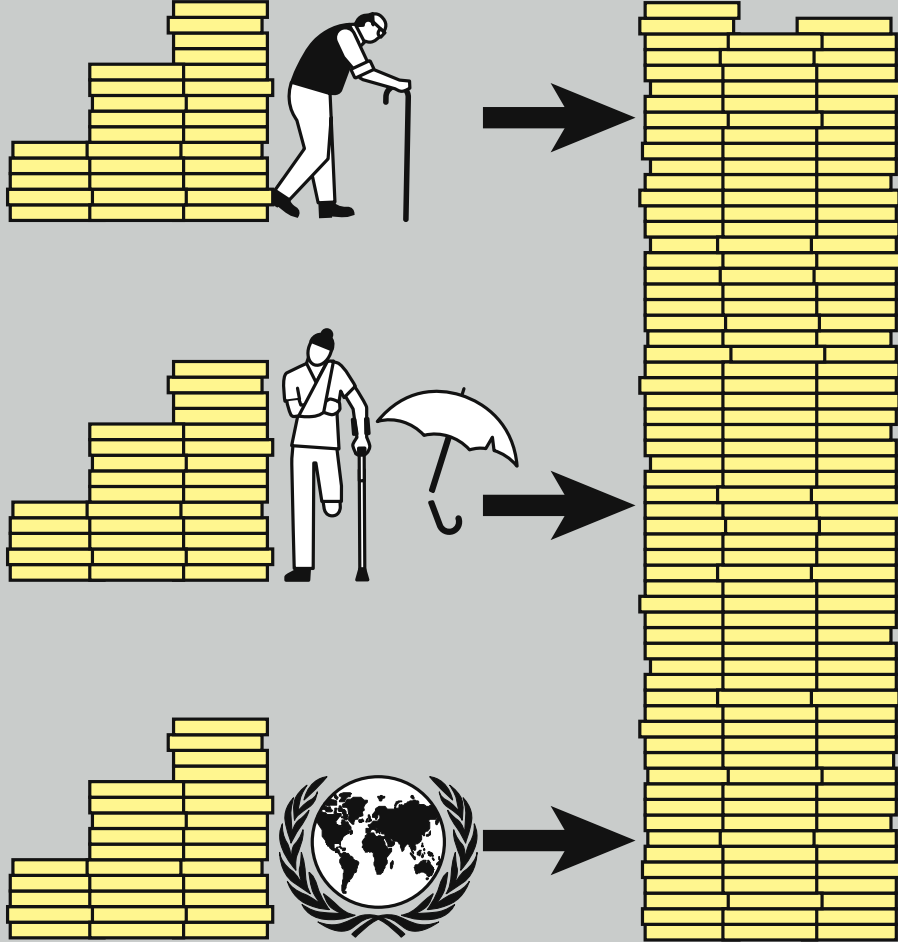
ürünler aynı zamanda onları üreten insanların refahını, kullanılan doğal kaynakları ve ürettikleri karbon emisyonlarını içerir.

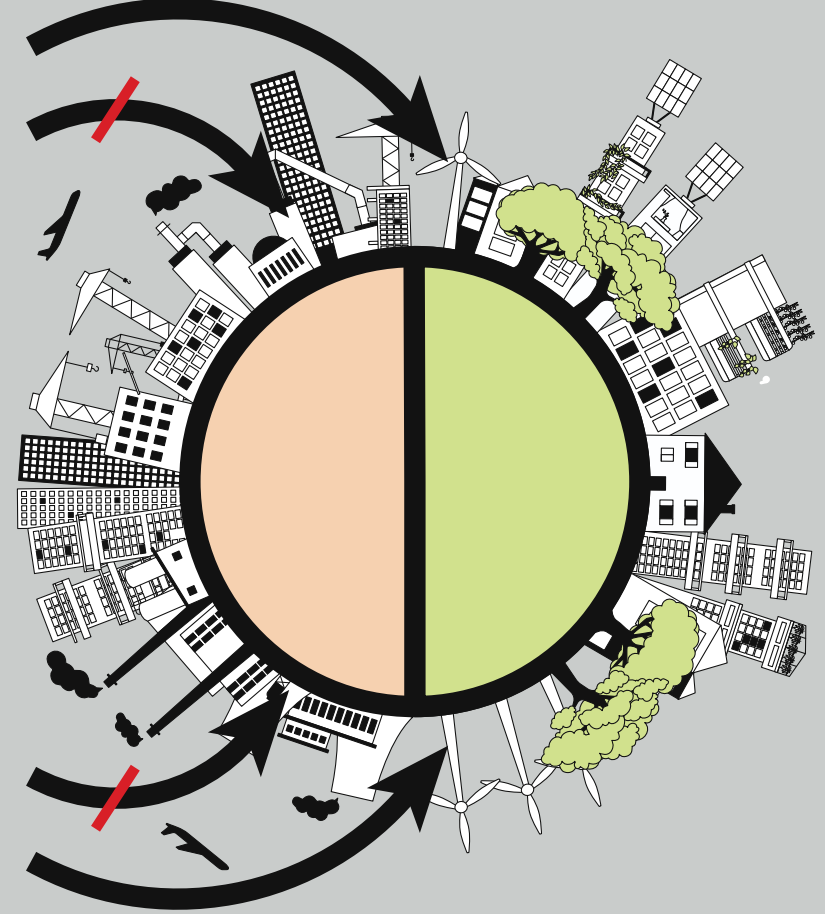
Sürdürülebilirlik kriterlerine göre yönetilen fonların yaklaşık 30 trilyon ABD Doları olduğu tahmin ediliyor. Bu rakam dünyadaki tahmini tasarruf stokunun sadece %10'u seviyesinde. Başka bir deyişle, fonların %90'ı henüz sürdürülebilirlik mantığını benimsememiş durumda.

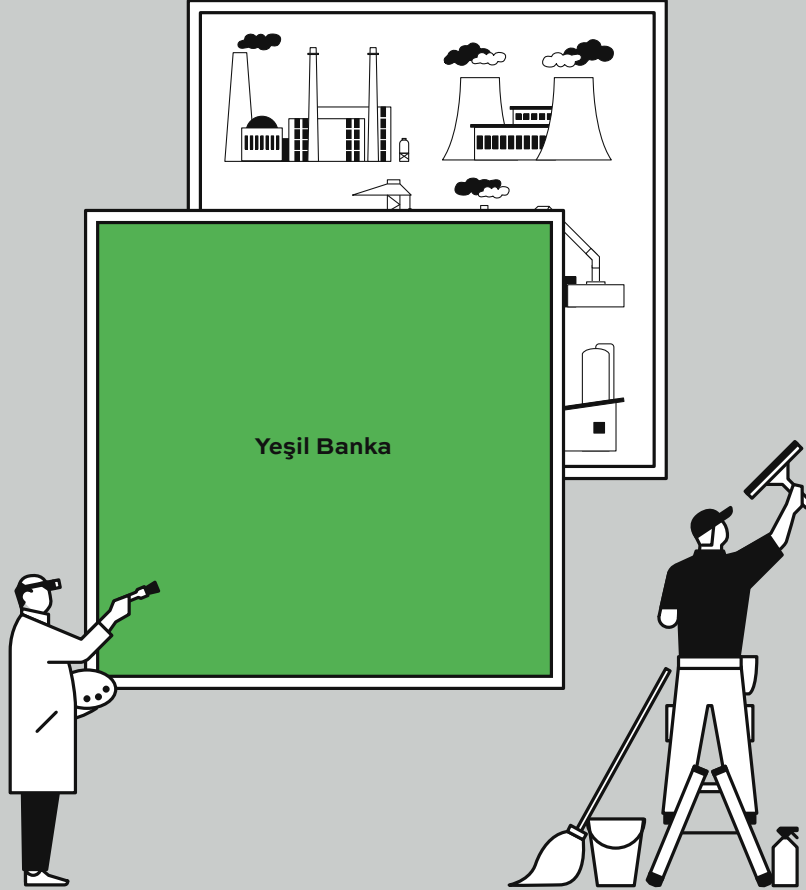
Bu nedenle, sermaye sahipleri, emeklilik fonları, sigorta şirketleri, ulusal fonlar, merkez bankaları, hükümetler ve kamu mali kurumları,

sürdürülebilir finansman yaklaşımını süreçlerine dahil etmekten birincil derecede sorumludur.

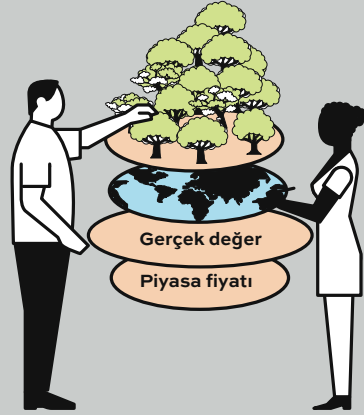
Çok fazla finansal oyuncu, sembolik “yeşil” operasyonları hakkında aşırı derecede iletişim yaparken, “kahverengi” yani gezegene zarar veren ve iklim değişikliğine neden olan finansman faaliyetlerine çok az dikkat çekiyor.

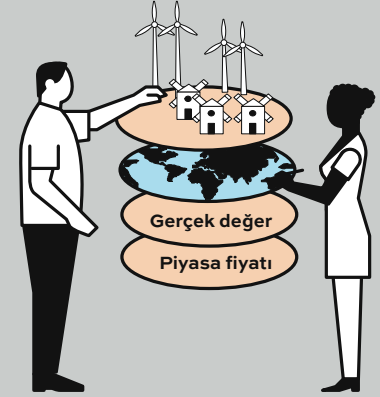
Yaygın olarak kullanılan “yeşil yıkama” veya “SKA yıkaması” bankalara karşı güvensizlik oluşmasına neden oluyor. Eğer bankaların iletişim departmanlarına inanılacak olsaydı, tüm finansmanlar yeşil ve iklim yanlısı olurdu. Fakat, CO2 emisyonlarına ilişkin rakamlar bize bunun tam tersini söylüyor.

Herkes için geçerli olacak açık, evrensel ve hesap verilebilir küresel standartların oluşturulmasındaki zorluk, sürdürülebilir kalkınmanın yaygınlaşmasını engelliyor.

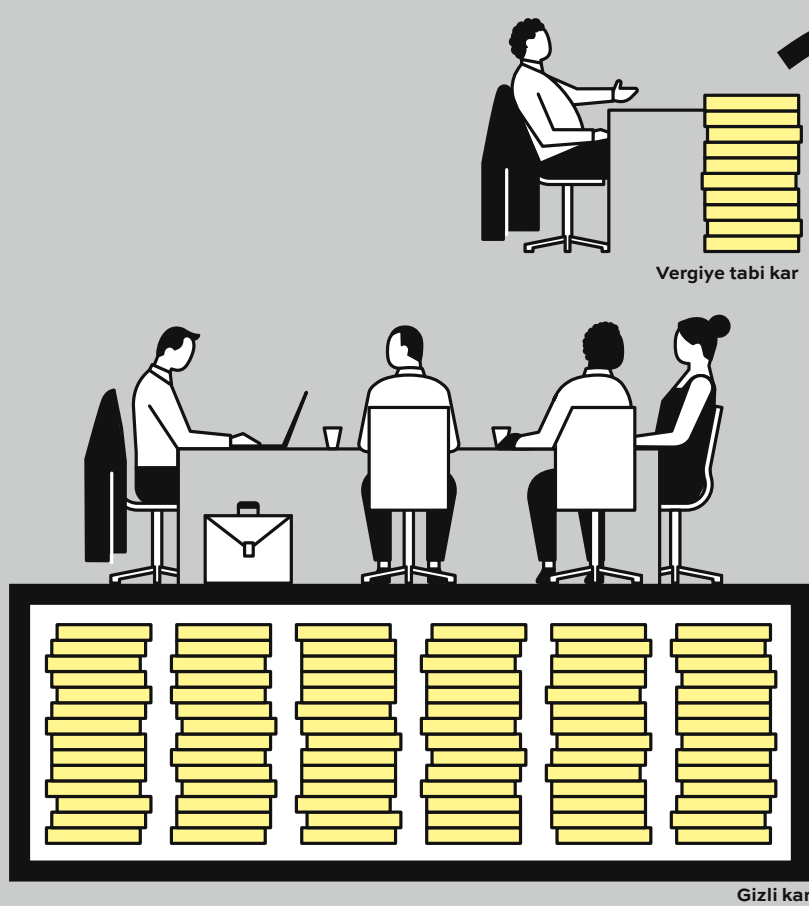

Fiyatların sadece piyasa değerlerini değil, varlıkların gerçek değerini yansıtmalarına izin veren bir teşvik ve vergilendirme sistemine ihtiyacımız var.

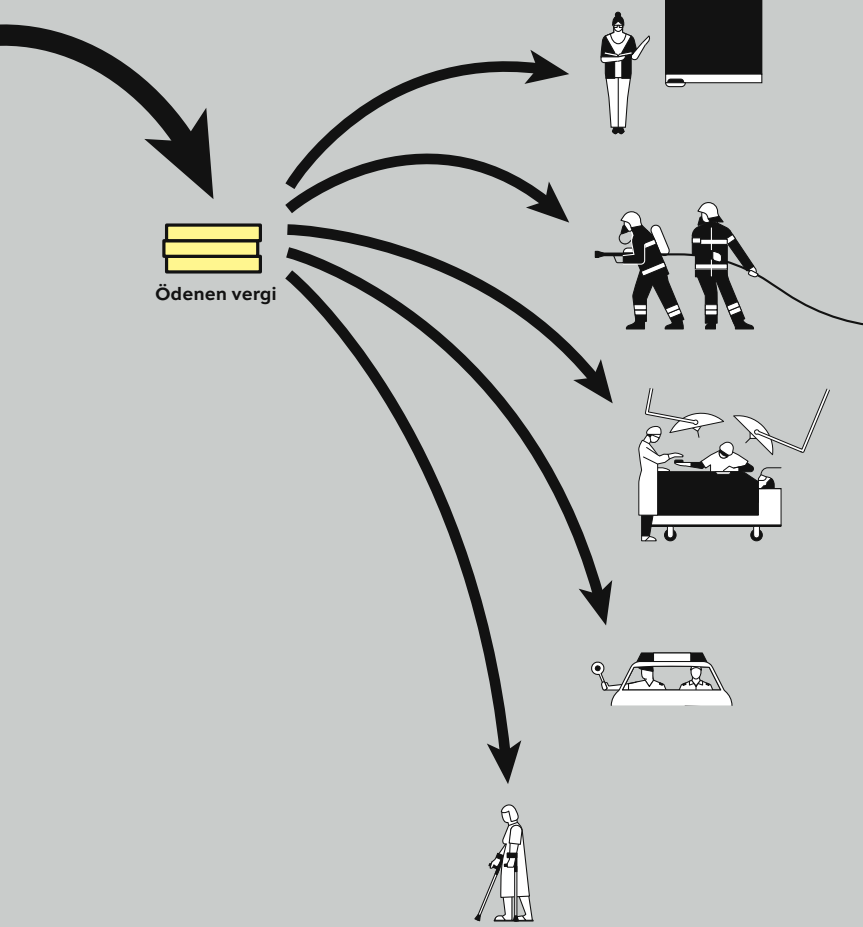

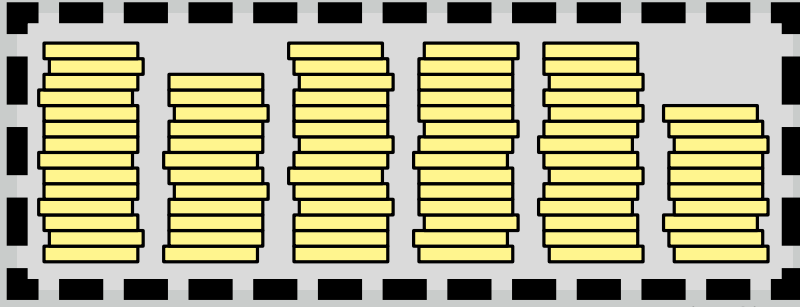
Finansal sisteme karşı duyulan güvensizliğin en büyük nedeninin vergi kaçırma olduğunu söyleyebiliriz.

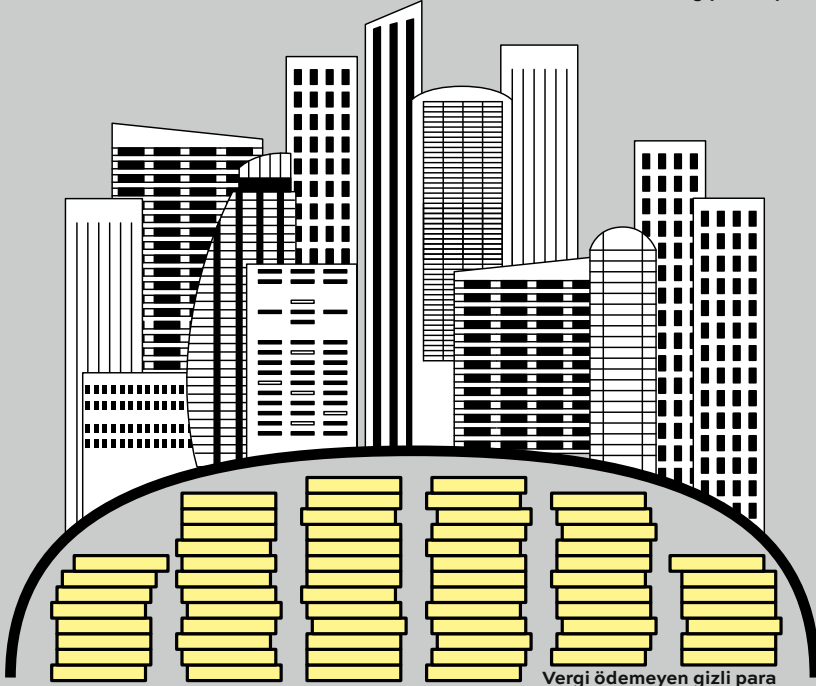
Bazı bankalar, bu tip işlemlere aracılık ederek toplum yararına hizmet edecek vergilerin toplanmasına engel olmakla suçlanıyor.

Vergi cennetlerindeki mevduat miktarı genellikle vergi kaçakçılığı ile karıştırılır.

Vergiye tabi para

Vergi ödemeyen gizli para

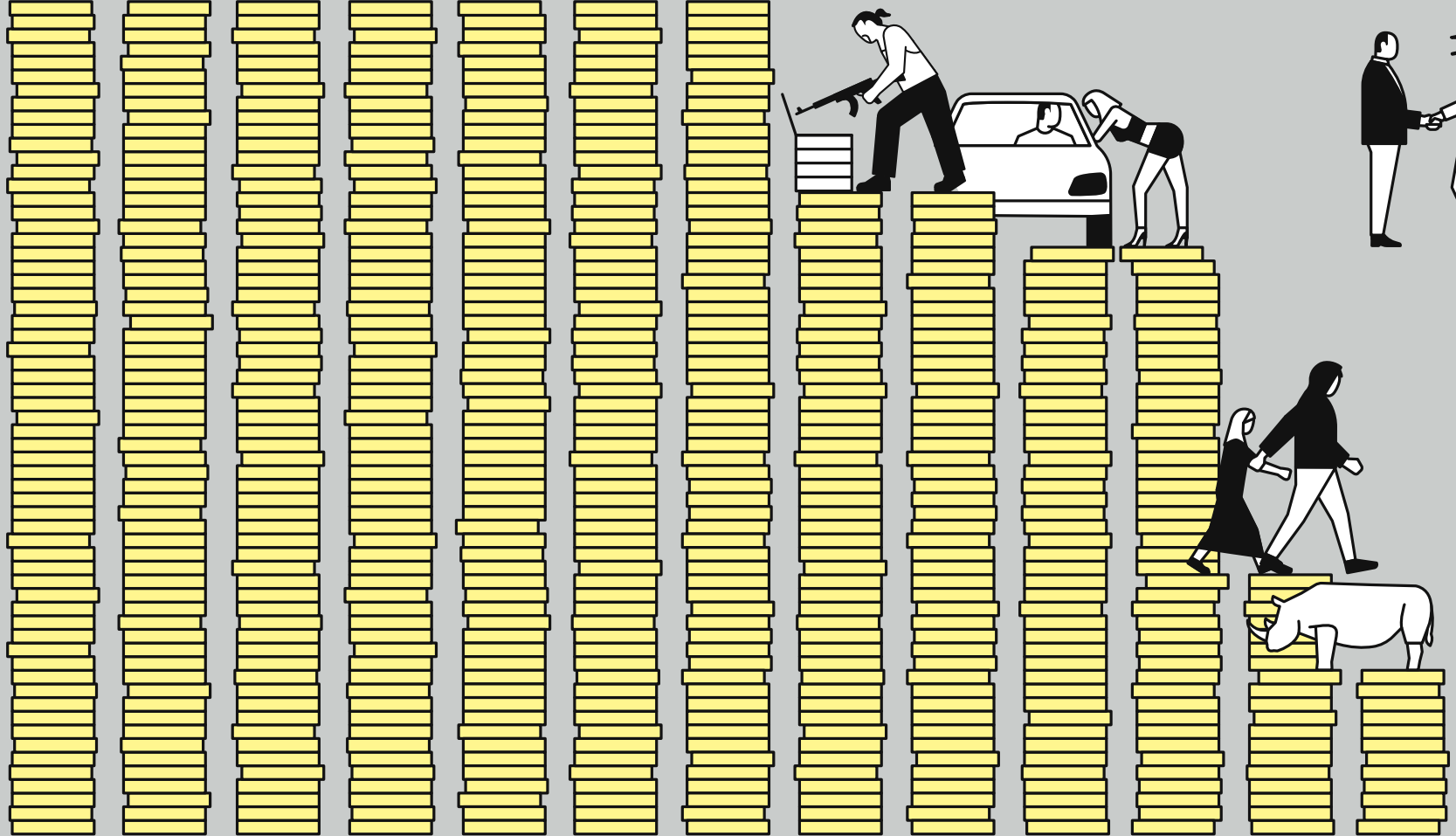
Bu mevduatlar yasaldir ve bunun bir rasyoneli olabilir. Yasa dışı olan, varlıkların ve üretilen gelirin beyan edilmemesidir.

Bağımsız bir kuruluş olan Vergi Adalet Ağı'na göre, 2021 yılında vergi cennetlerindeki gelirin olduğundan az rapor edilmesi sonucunda dünya çapındaki vergi geliri kaybı 483 milyar dolara yaklaşmıştır. Bu büyük bir rakam olsa da küresel GSYİH'nın sadece %0.5'ine tekabül eder. Bu nedenledir ki, vergi sorunu ekonomik olmaktan çok etik değerlere dayanır.

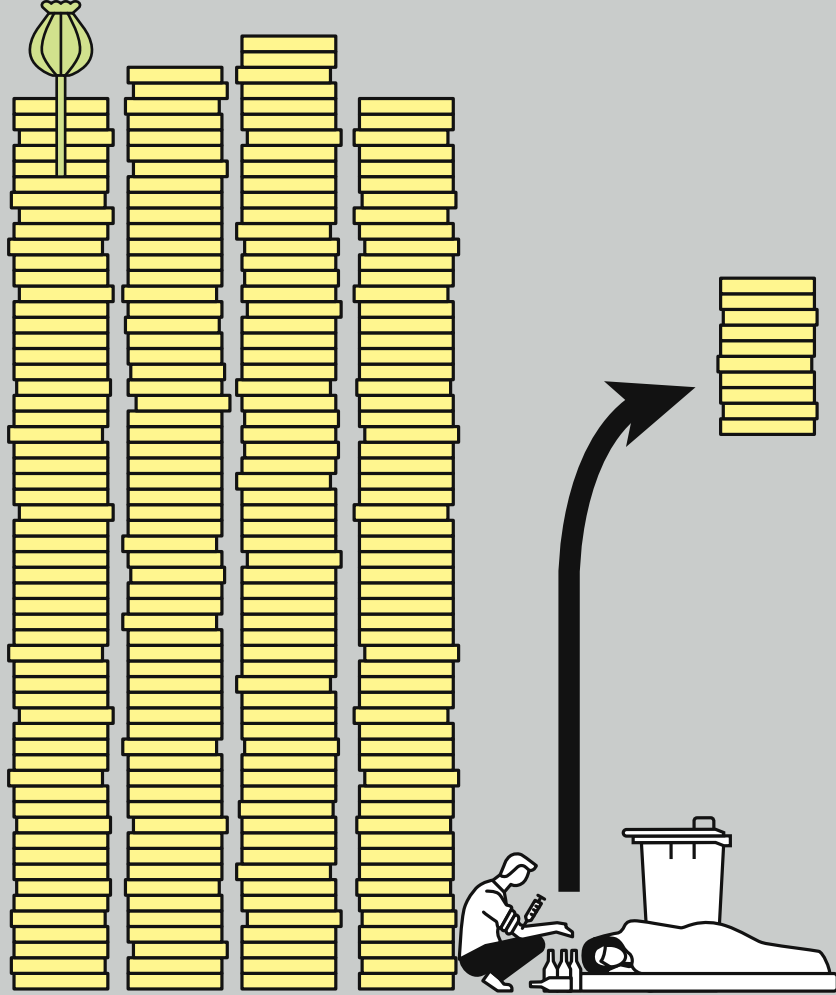
Yüksek miktarlarda vergi kaçırmak için sınırları aşmak gerekmez. Kayıt dışı çalışma, ödenmemiş KDV, gizli gelir veya eksik faturalandırma vergi kaçırmanın en sık karşılaşılan yöntemleridir. Sözde "katılımcı" ekonomide (araba paylaşımı, daire kiralama veya değiş tokuş etme, beslenme vb.) bir hizmet sunmak ve ticari bir faaliyet yürütmek arasındaki kırmızı çizgi, ilgili vergi kayıpları ile oldukça bulanık hale gelmiştir.

Bir de yasadışı oluşumlar var. Suç faaliyetlerinin gelirleri, dünya GSYİH'sinin %2 ila %5'ini veya yılda 1.600 ila 4.000 milyar ABD Dolarını temsil ediyor. Rakamları doğrulamak elbette zor, ancak yine de kaynağında yasal olarak üretilen silahların kaçakçılığının tek

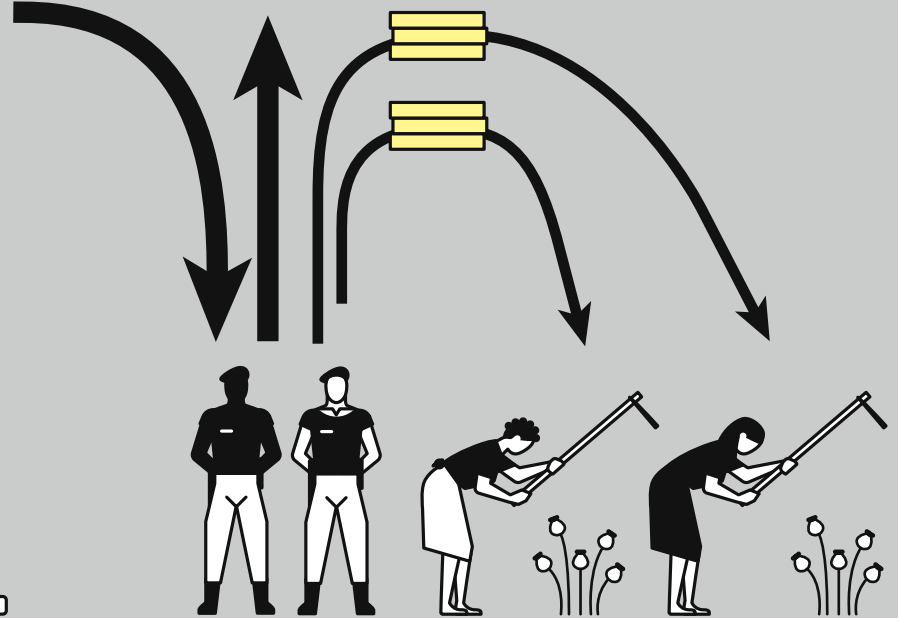
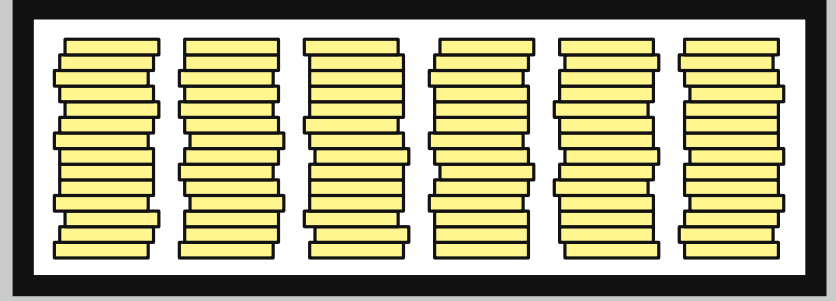
başına yılda 1.200 milyar; her türlü uyuşturucu kaçakçılığının yılda yaklaşık 400 milyar; fuhuşun 130 milyar, insan kaçakçılığının 32 milyar, vahşi hayvanların yasadışı satışının ise yaklaşık 20 milyar ABD Doları olduğu tahmin ediliyor.

Bu kirli faaliyetler, şu veya bu şekilde şiddete ve yoksul insanların sömürülmesine dayanan pek çok suç fonu üretiyor.

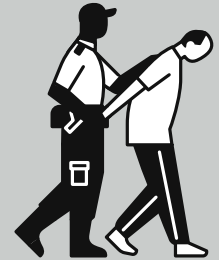
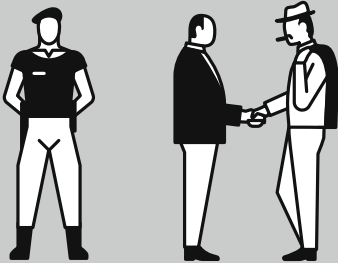
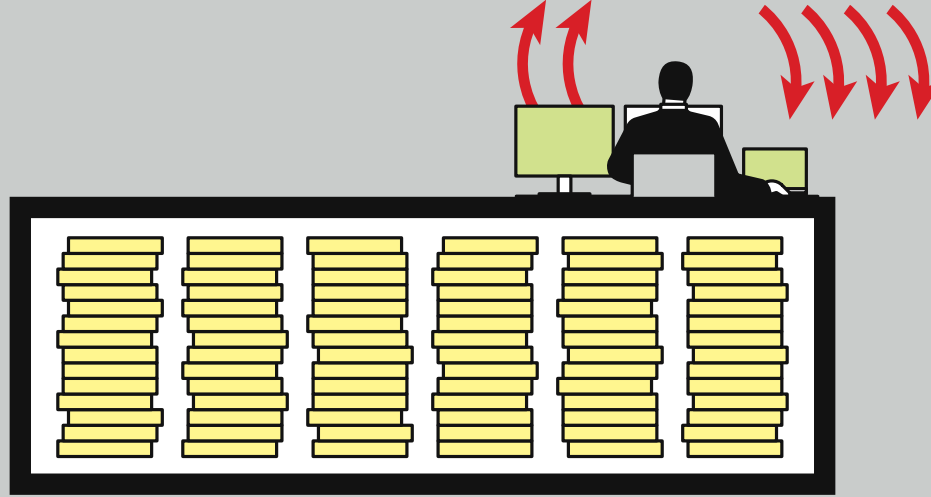

Örneğin, Afganistan, Fas veya Kolombiya'daki yoksul çiftçiler afyon veya kenevir üretimlerinden tarımsal gelir elde ediyor.

Bu faaliyetlerin yarattığı fonları kasıtlı olarak yasal sisteme entegre ederek aklayan bankacılar da suç işliyorlar. Güvenilir iç kontrol sistemleri olmaması sebebiyle bazı büyük uluslararası

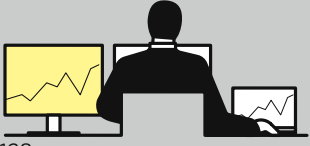
bankaların, yasadışı fonları aklamak için hala kandırılıyor olması affedilemez. Dolayısıyla bir vaka ortaya çıkarıldığında bankaların ağır yaptırımlarla karşılaşmalarını normal görmek gerekiyor.

Tüm bunlara rağmen inatçı bir yanılgıya son vermenin zamanı geldi. Finans sektörü uzun yıllar boyunca titizlik gerektiren teknikler konusunda eğitilmiş, ihtiyatlı ve yetkin profesyoneller

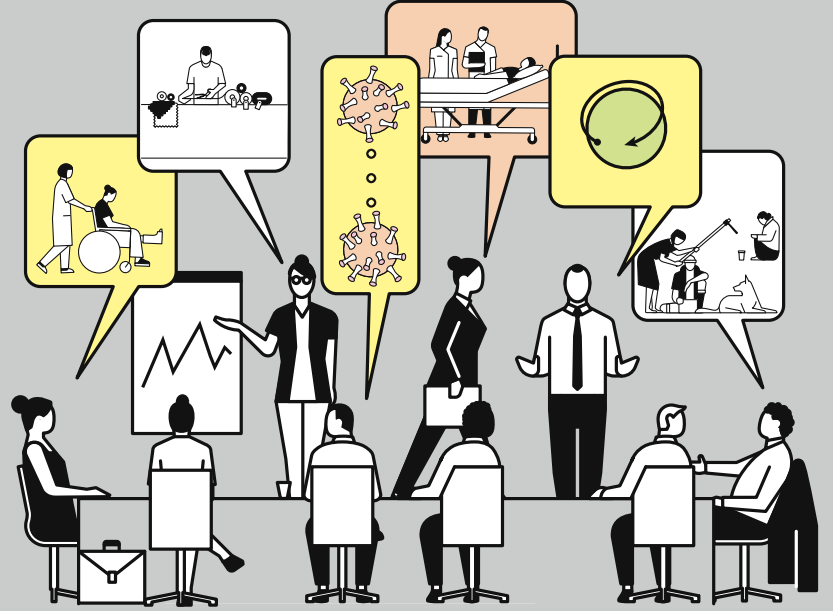
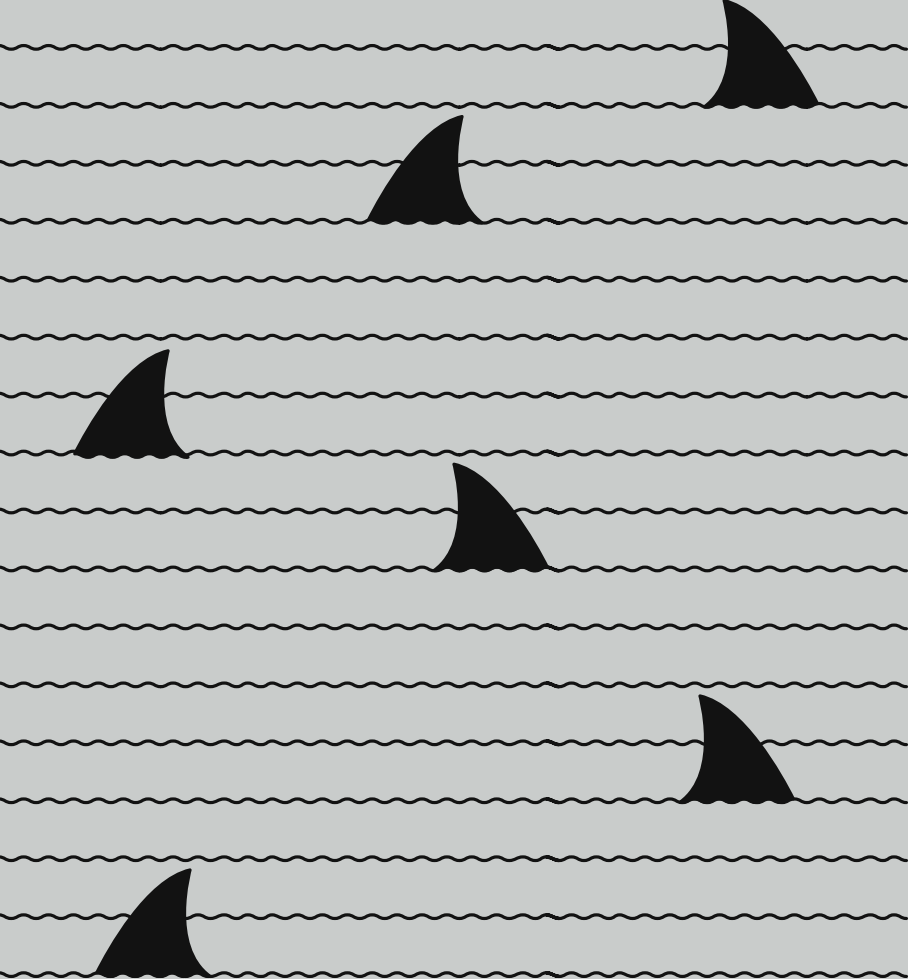

tarafından iyi bir şekilde yönetiliyor. Bu nedenle, finansal krizler kural değil, kazandır.

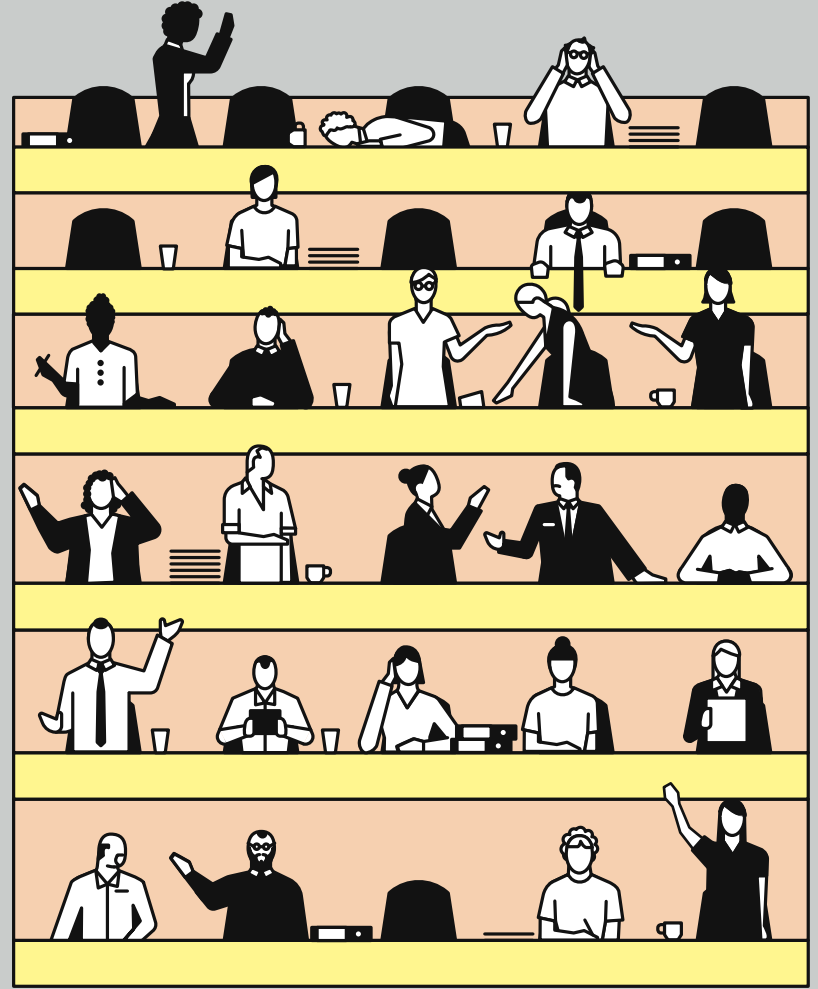
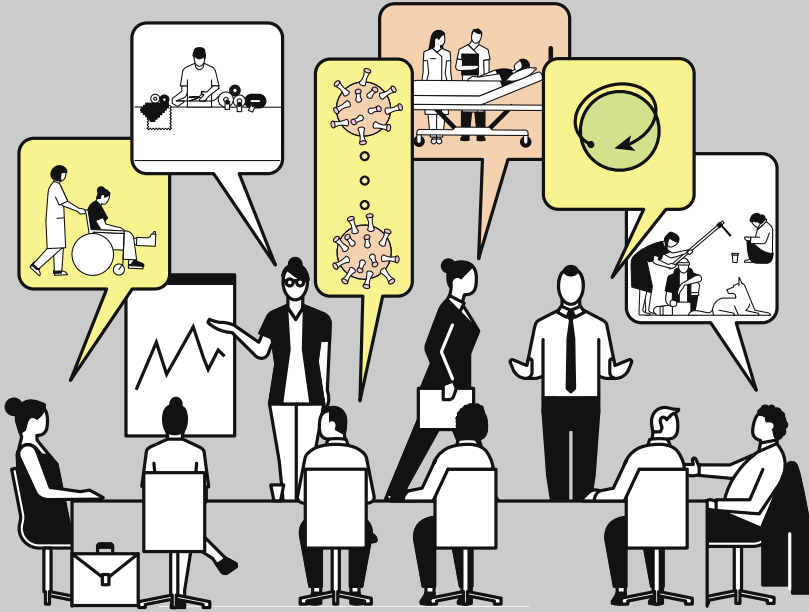

Günlerini hak etmedikleri kadar anormal miktarda büyük ve kolay karlar elde etmeye çalışarak geçiren aç gözlü ve kanun tanımaz “köpekbalığı” imajı çok yaygın olsa da kesinlikle temelsizdir. Bu tip utanç verici davalar olsa da hala istisna olmaya devam ediyor.

Maliye bakanlıklarında ve merkez bankalarında, ortak fayda için uğraşan titiz ve dikkatli memurlar, ulusların kamu maliyesini yönetirler.

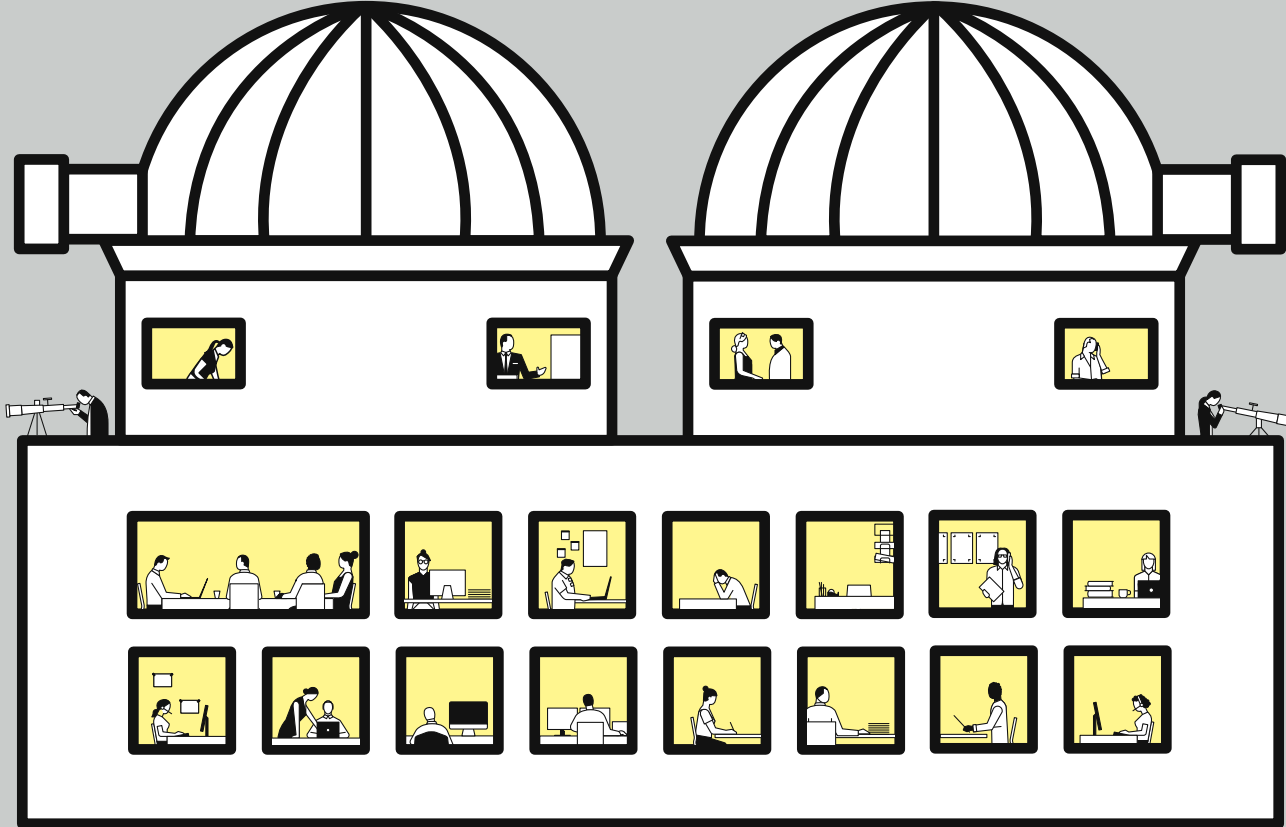
Bu memurlar, günlük vergi tahsilatını, kamu hizmetlerinin finansmanını, mali sistemin düzenlenmesini ve parlamentolara sunulan bütçelerin hazırlanmasını sağlar.

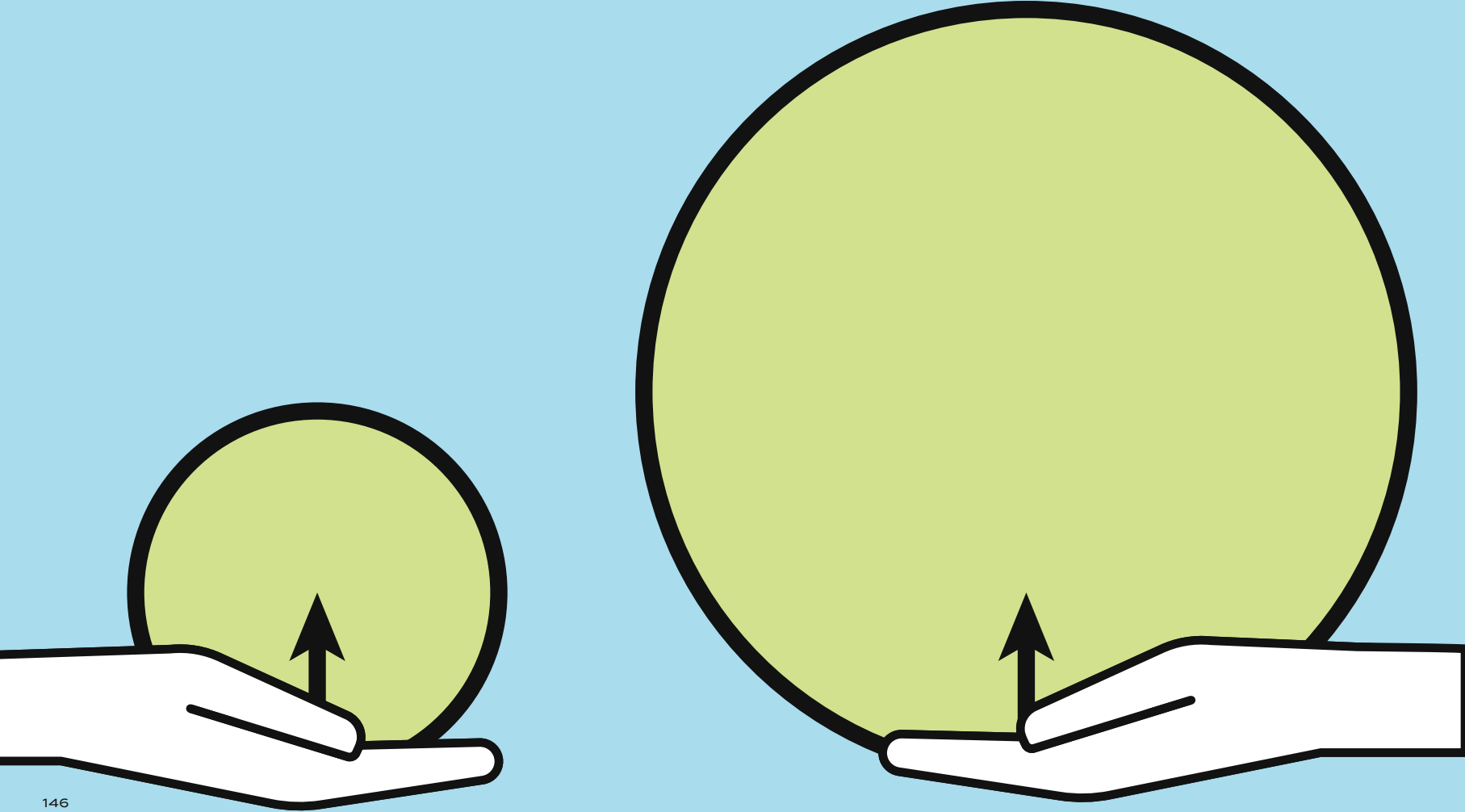
Bankaların yüksek yetkinlikteki çalışanları, ekonomideki ve piyasalardaki değişiklikleri günlük olarak analiz ederler. Sanayiciler ve KOBİ'ler kendi işlerine çok hâkim olsalar da

daha geniş bir gözlem yelpazesine ve durum analizlerinde daha tarafsız bir yaklaşıma sahip mali uzmanlar, bazen bu iş alanlarını çok daha iyi bilir.

Bu bize, dünyayı haydutların yönetmediğini ve kuralların verimlilik kadar adalet açısından da evrilmesinin önemli olduğunu gösteriyor.

Dünya, en yoksulları sömünlere ve sürdürülebilir kalkınma gemisindeki kaçak yolculara karşı mücadele etmek için birleşiyor.

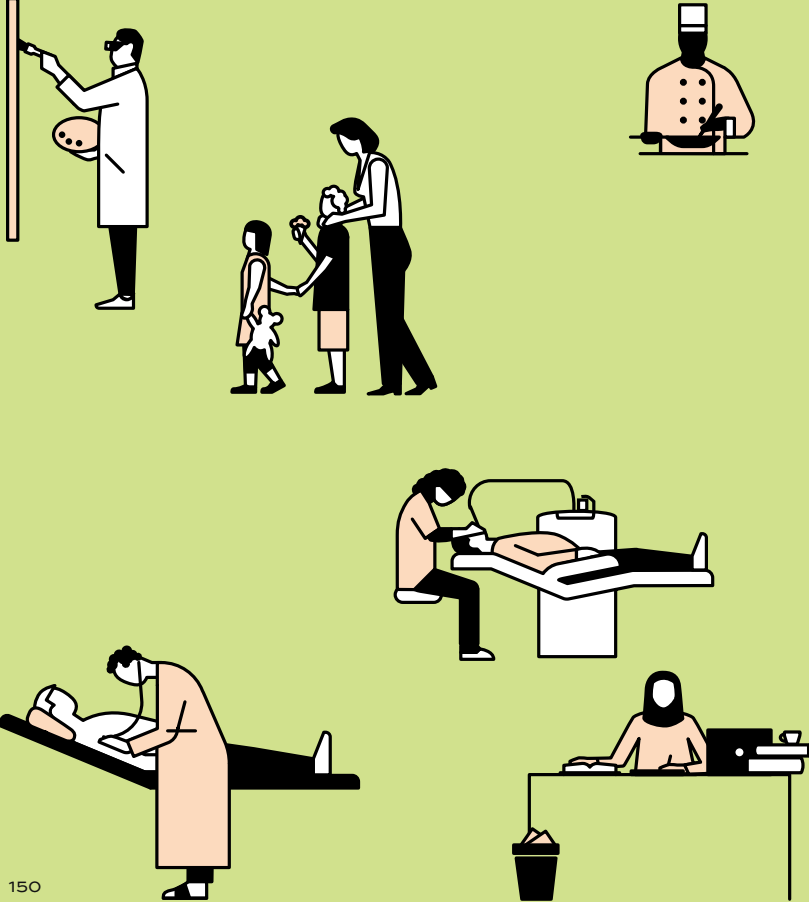

sürdürülebilir finans

bölüm 4

Hepimiz ailelerimizle birlikte, güvenli bir ortamda, sağlıklı bir şekilde yaşamak istiyoruz. Tüm üyelerine eşit özen gösteren özgür bir toplum hayali kuruyoruz.

Salgının ani başlangıcından çok önce belli sınırlara ulaştığımızın farkındaydık.

Karbon emisyonları ve yaşamsal faaliyetlerimizle ilişkili her türlü atık dikkat çekici seviyelere geldi. Gezegenimizin iklimi değişiyor.

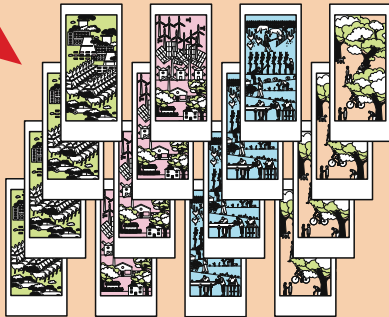
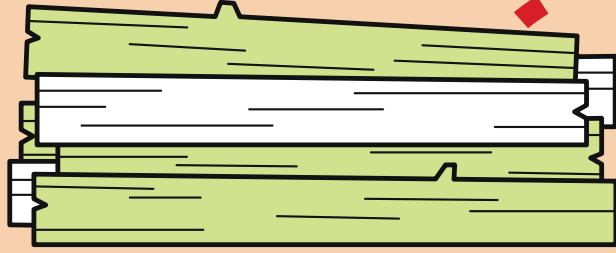
Parçası olduğumuz doğa, türlerin giderek yok olması ve yaşam alanlarının bozulması sebebiyle tehlike altında.

10 milyar insanın tamamının, yüksek gelirli ülkelerdeki çoğu insanın yaşam tarzına sahip olması imkânsız.

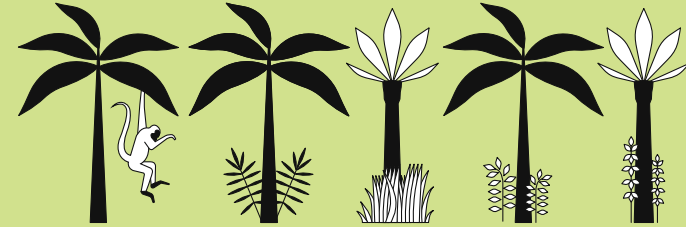
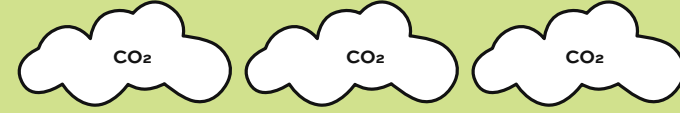
Eşitsizlikler artarken çevre yanlısı politikalar, sosyal ve ekonomik sonuçları nedeniyle geciktiriliyor.

Bu sadece etik bir soru değil. Pek çok ekonomist, eylemsizliğin maliyetinin eylemden daha yüksek olduğunu bilir. Finansal olmayan unsurların yeterince dikkate alınmaması, sonuçları son derece

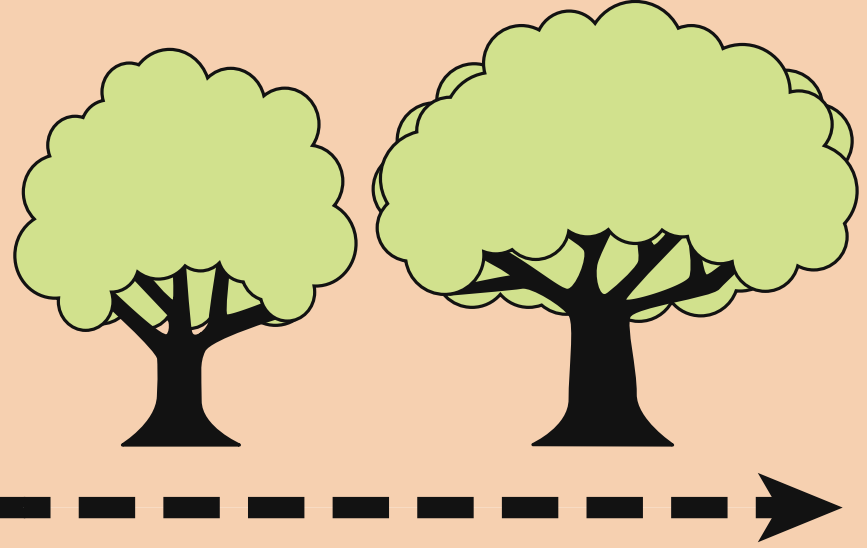
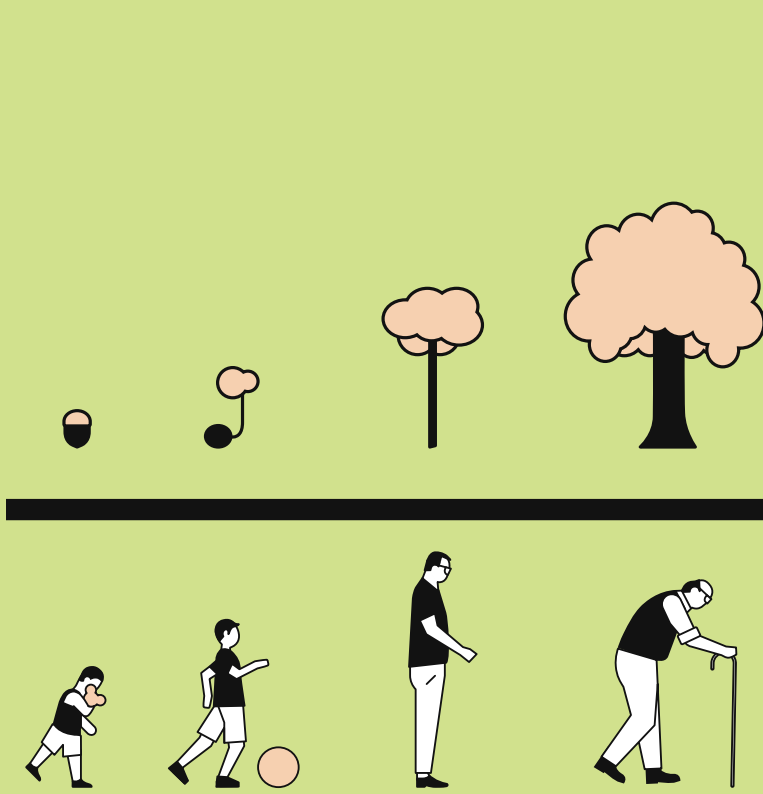
somut olan ekonomik, operasyonel, yasal ve itibar odaklı risklere neden olur. Bu riskler, bir gün yüksek bir maliyetle ortaya çıkar.

Azot dioksit emisyonlarını hafife alan ünlü bir otomobil markasının hileli motorları, üreticisine para cezaları, yasal maliyetler ve araç geri çağırma işlemleri ile beraber 27 milyar ABD Dolarına mal oldu.

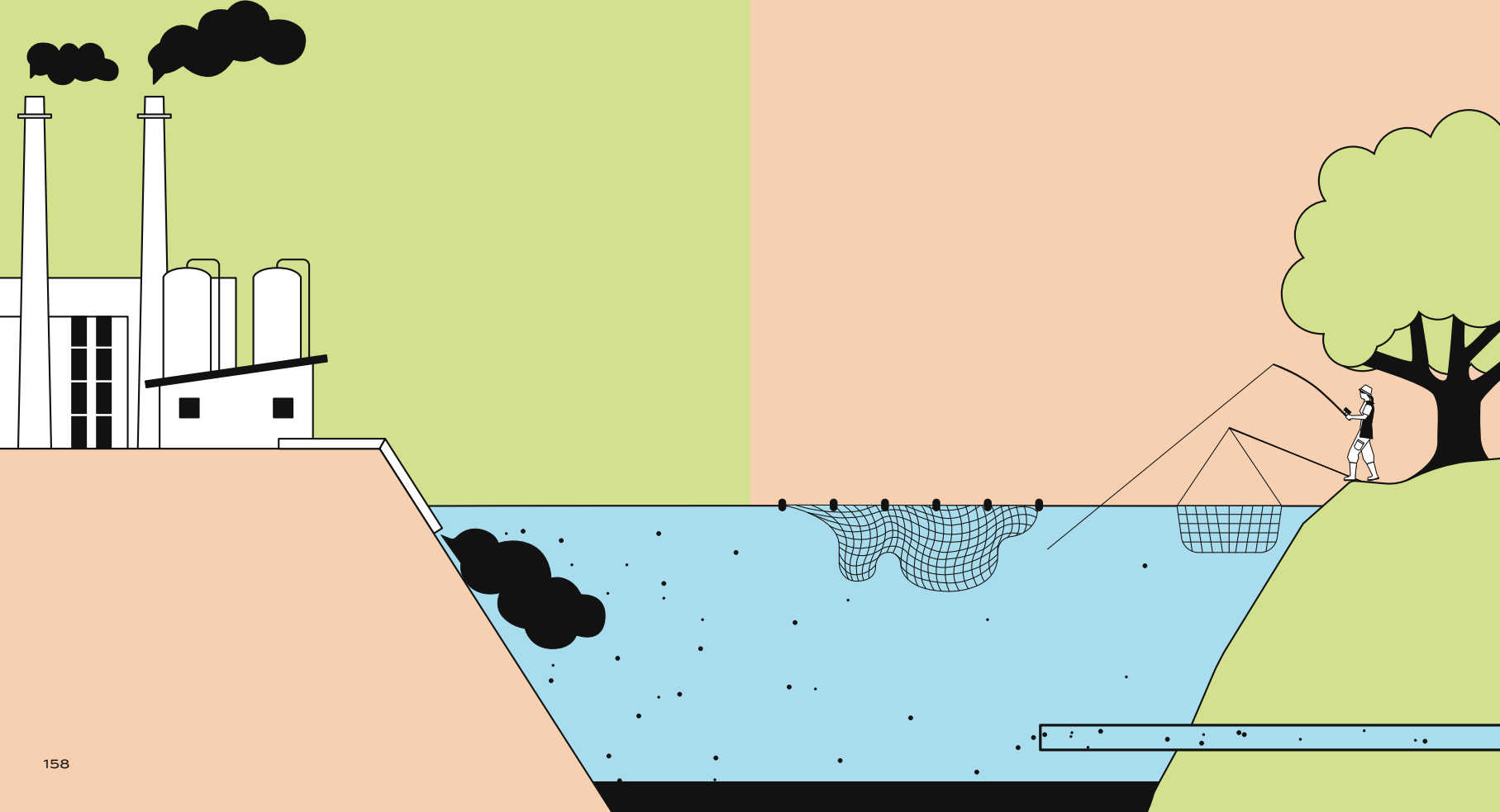
“Sürdürülebilir finans”, ekonomik mantığın adil bir kalkınmanın yararına kullanılmasını mümkün kılar. Bu yaklaşımda kısa vadeli finansal karlılık yeterli değildir.

Çözülmesi gereken denklemler, uzun vadeyi, insanları, gezegeni ve ekonomik-sosyal faydaların tümünü beraberce dikkate almalıdır.

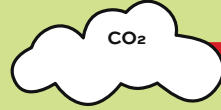
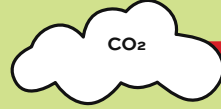
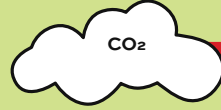
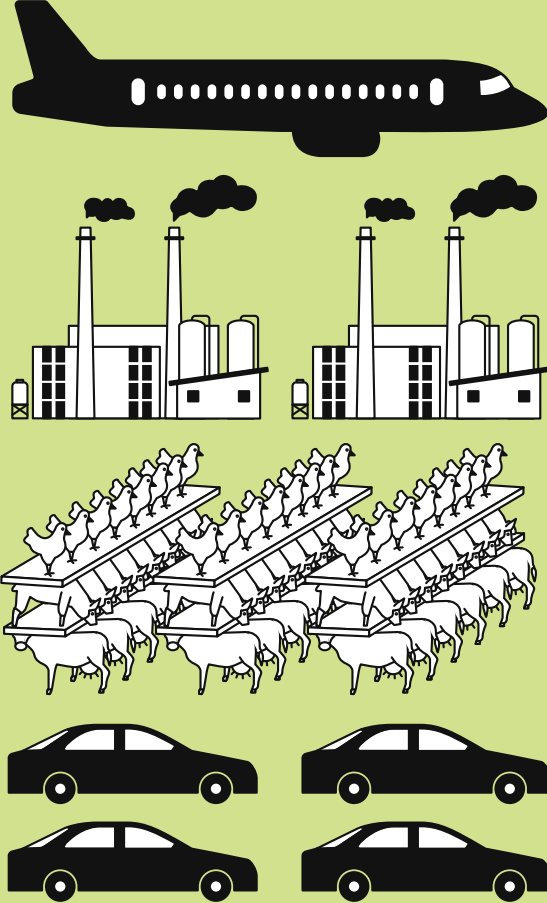
Sürdürülebilir finans, bir yatırımın olumsuz etkilerinden kaynaklanan bedelin her zaman birileri tarafından ödendiğinin farkındadır. Bir endüstri kolu bir nehri kirlettiğinde, aşağı

havadaki balıkçılar balıklarını kaybeder; çiftçiler sebzelerini kirli suyla sular; bu suyu pompalayan su şirketi, dağıtımdan önce arıtma yapmak zorunda kalır.

Bazı ülkeler, çevresel etkilerin maliyetini karşılamak için “kirleten öder” ilkesini uyguluyor. Bu ilkeyi diğer etkiler için de uygulamamak için hiçbir neden yok. İster binalardan ister ulaşımdan veya hayvancılıktan gelsin, sera gazı emisyonlarının ücretsiz olmaması gerektiği gibi.

Tüm toprakları tüketen, tüm balıkları yakalayan, tüm ağaçları kesen ve gelecek nesillere hiçbir şey bırakmayacak bir tüketim için artık “serbest geçiş” yok.

2015 yılında tüm ülkeler tarafından imzalanan Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları (SKA'lar) hepimize küresel bir çerçeve sunuyor.

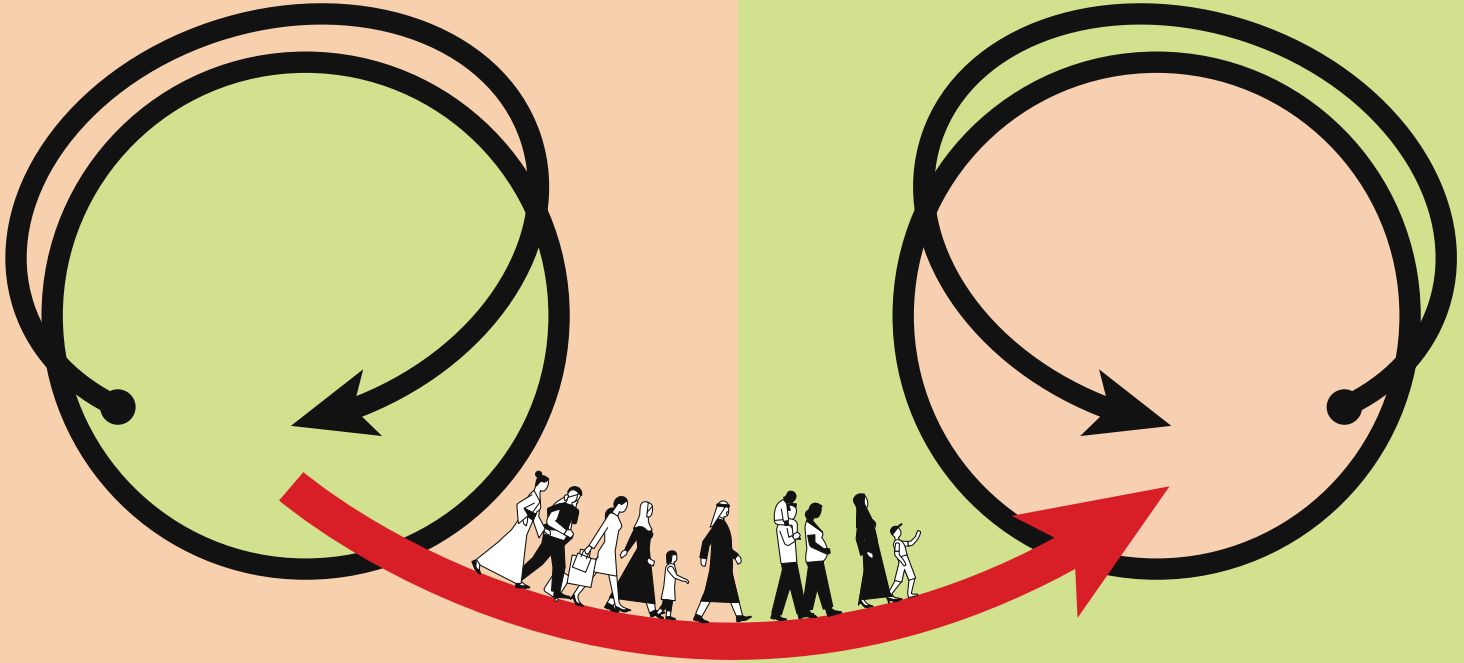
Bu anlaşma, 17 öncelikli amaç, 169 alt hedef ve 244 göstergeden oluşuyor. 2030'u hedef olarak koyan SKA'lar, tüm ülkeleri ve tüm insanları ilgilendiriyor. SKA'larda hemen her konu yer alsa da temsili demokrasi, çoğulculuk, vicdan ve ibadet özgürlüğü, basın özgürlüğü,

her tür sanat ve kültür faaliyetleri gibi bazı önemli yapı taşları hala eksik. İnsanların kamusal hayata katılımı tüm bu başlıkların hayata geçmesi ile daha fazla anlam kazanacak.

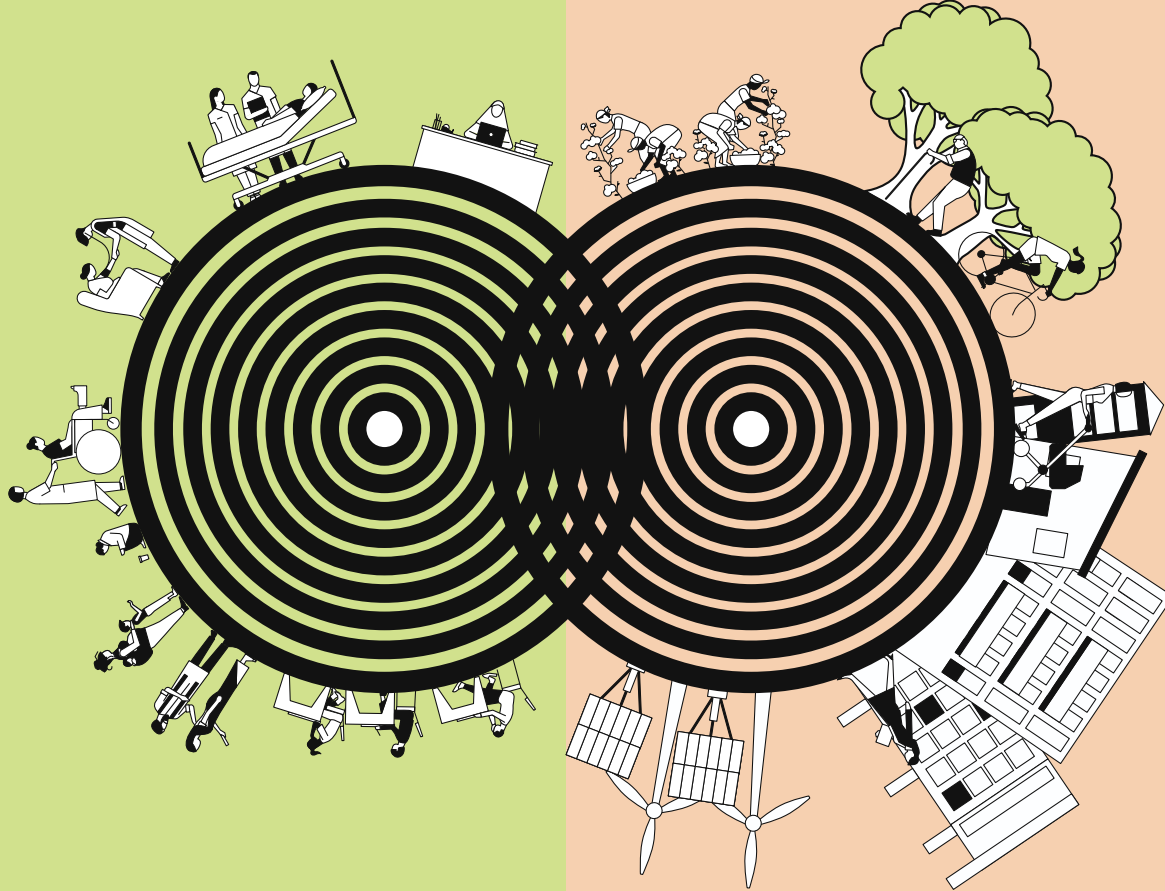

Bir dünyadan diğere giden yolda, tüm bu amaçları hayata geçirmek için gerekli değişikliklere “dönüşüm” denir.

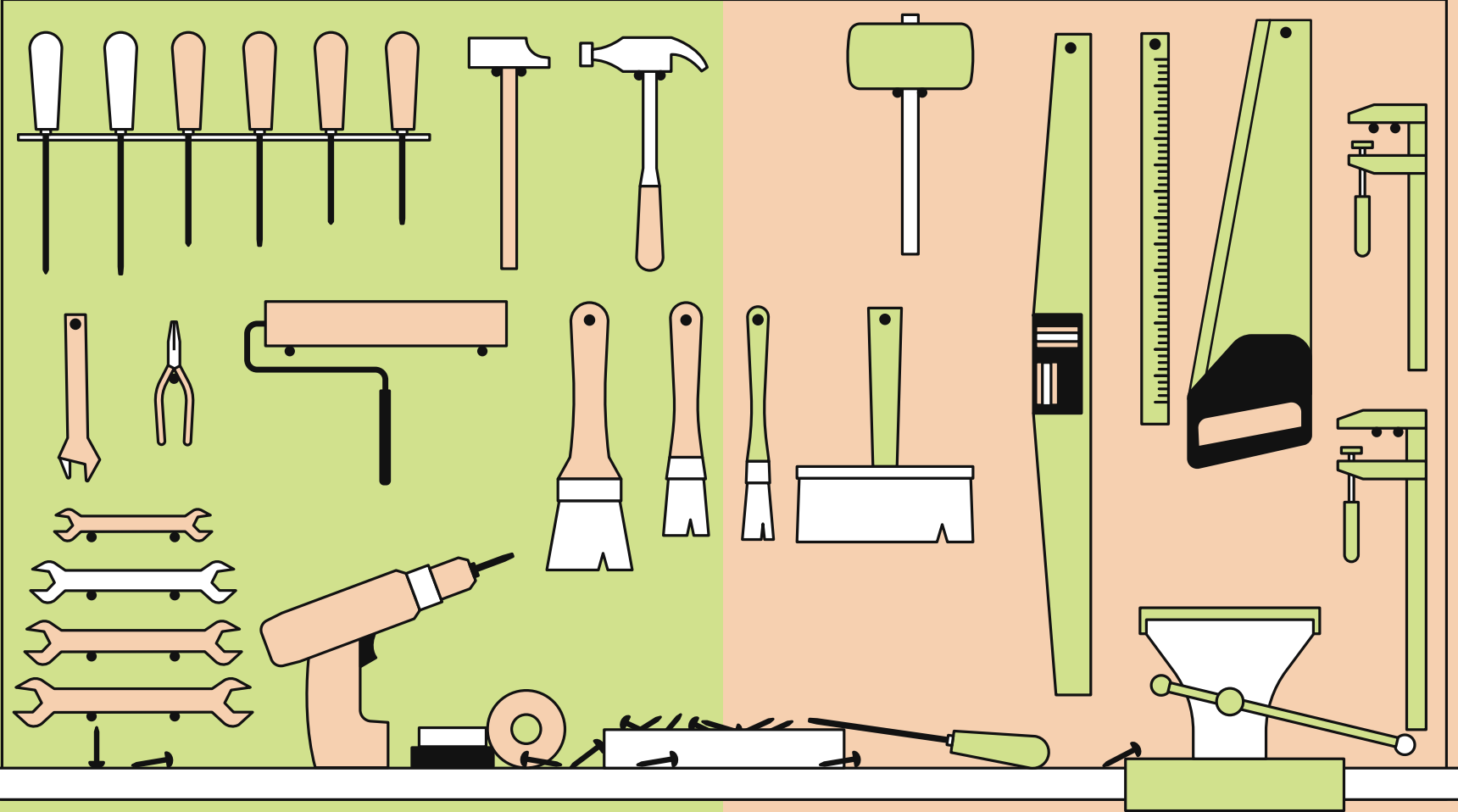
En zoru, amaçların birbiriyle uyumluluğunu sağlamak. Gerçekten endüstrileri, tarımı ve şehirleri doğaya zarar vermeyecek yönde geliştirerek, küresel ölçekte yoksulluğun üstesinden gelmek,

herkesin sağlık ve eğitime erişimini sağlamak ve istihdam yaratmak mümkün olabilir mi? Sürdürülebilir finans, SKA'ları yatırımların etki analizine dahil ederek bu hayali gerçeğe dönüştürmeyi teklif ediyor.

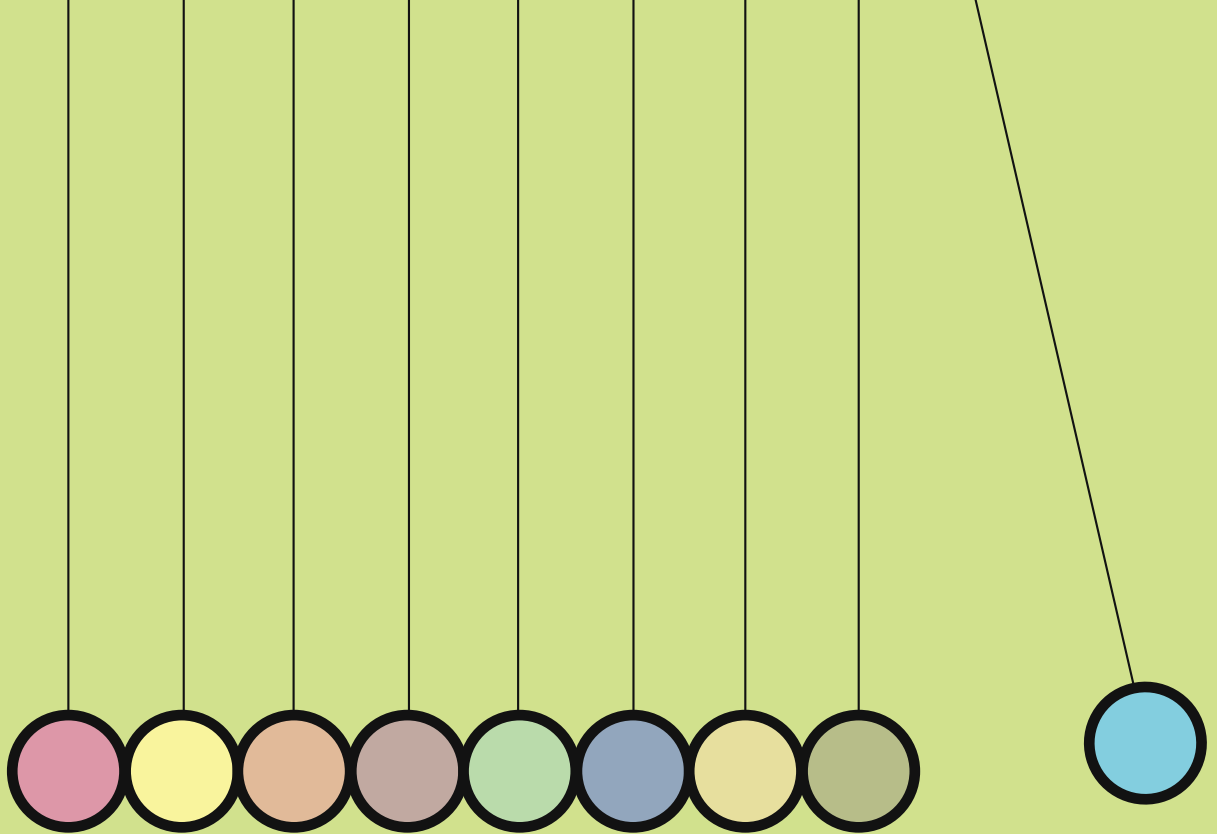
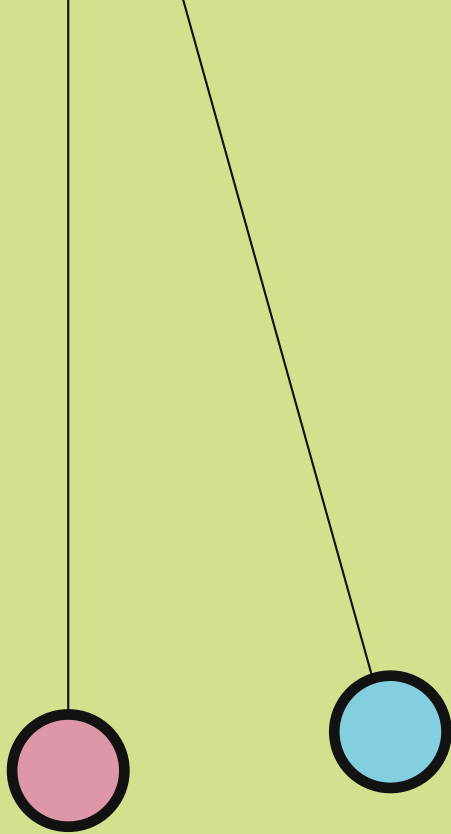
Finansmanı farklı şekilde sunmamıza yardımcı olabilecek ve finansal sistemlerin dönüşümde merkezi bir rol oynamasını sağlayacak birçok finansal araç var. Bunların arasında yer alan etki yatırımları,

yeşil tahviller, küresel fonlar, mikro finans ve resmi kalkınma yardımları, dönüşümün doğru yönde ilerlemesine katkıda bulunuyor.

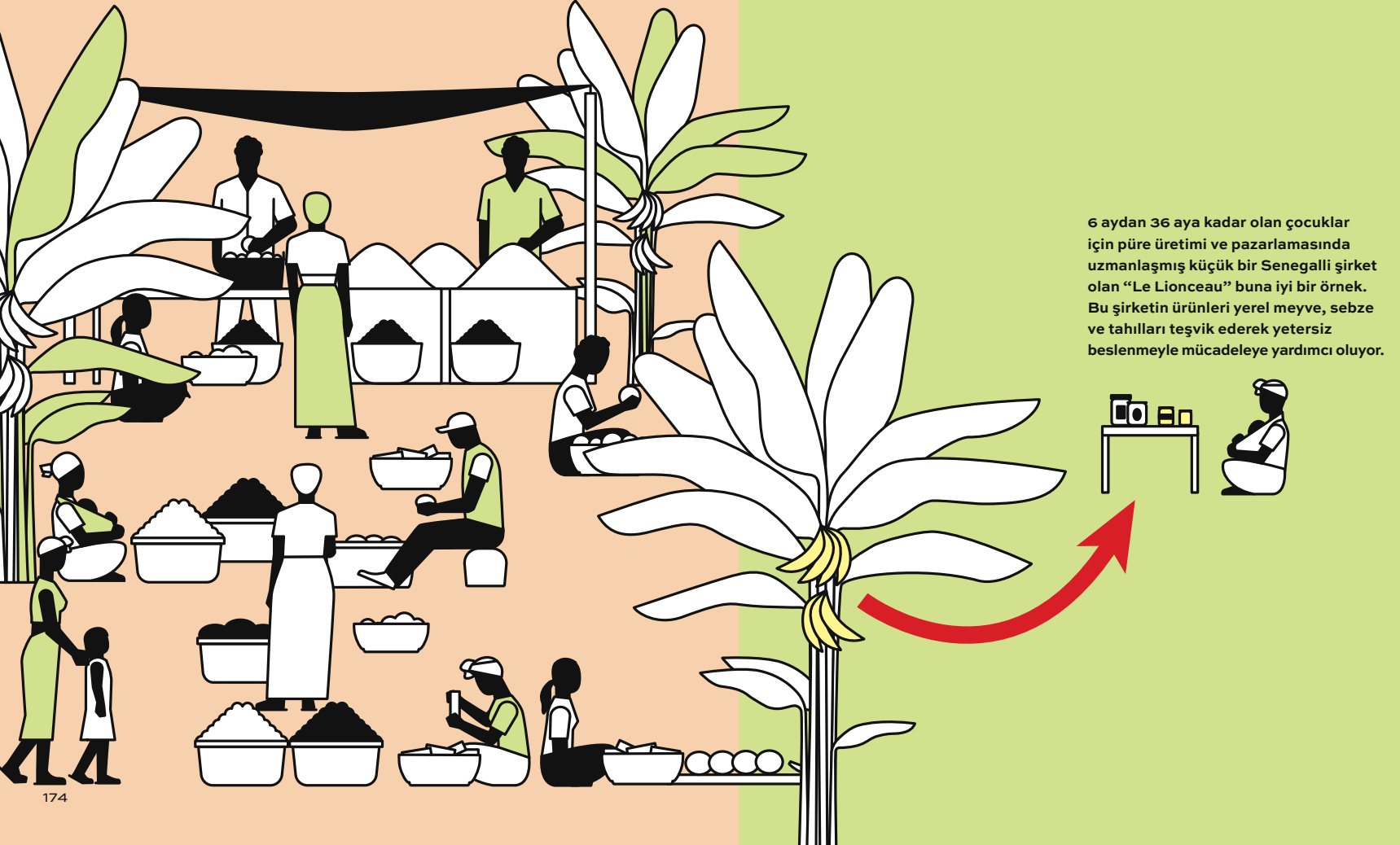

1- Etki fonları, tatmin edici bir finansal karlılıkla beraber, ölçülebilir olumlu sosyal ve çevresel etkiler yaratma amacıyla yapılan yatırımlardır.

Bu fonların %67'si konvansiyonel bir işlemle benzer kârlılığı elde ediyor. Hızla büyüyen bu pazarda, Küresel Etki Yatırım Ağı (GIIN) tarafından yapılan 2020 anketine göre, 1.720 kuruluş tarafından yönetilen fon 715 milyar ila bir trilyon ABD Doları arasında.

GIIN üyeleri olan fonlar veya Fransa'da Afrikalı girişimcilerin yararına "Investisseurs et Partenaires" tarafından yönetilen fonlar, etki yaratan küçük işletmelere yatırım yapıyor.

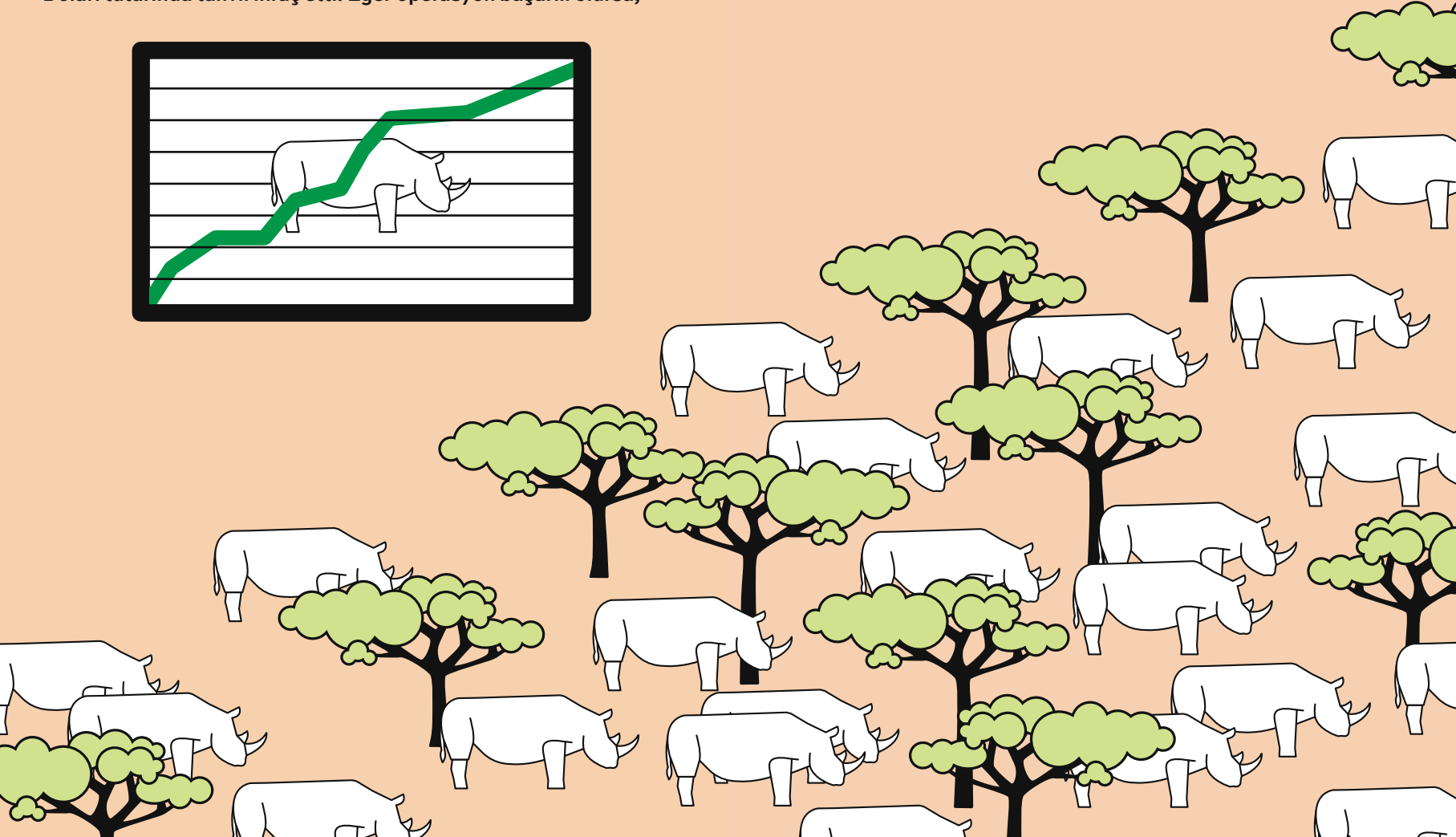
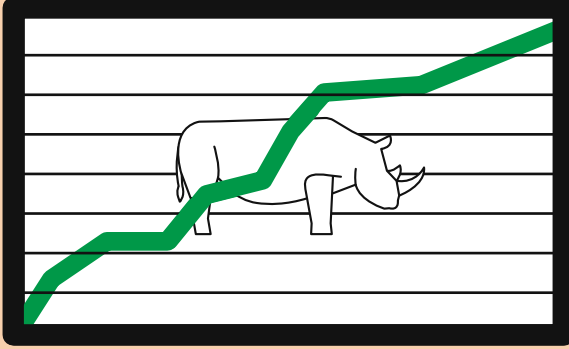

6 aydan 36 aya kadar olan çocuklar için püre üretimi ve pazarlamasında uzmanlaşmış küçük bir Senegalli şirket olan "Le Lionceau" buna iyi bir örnek. Bu şirketin ürünleri yerel meyve, sebze ve tahılları teşvik ederek yetersiz beslenmeyle mücadeleye yardımcı oluyor.

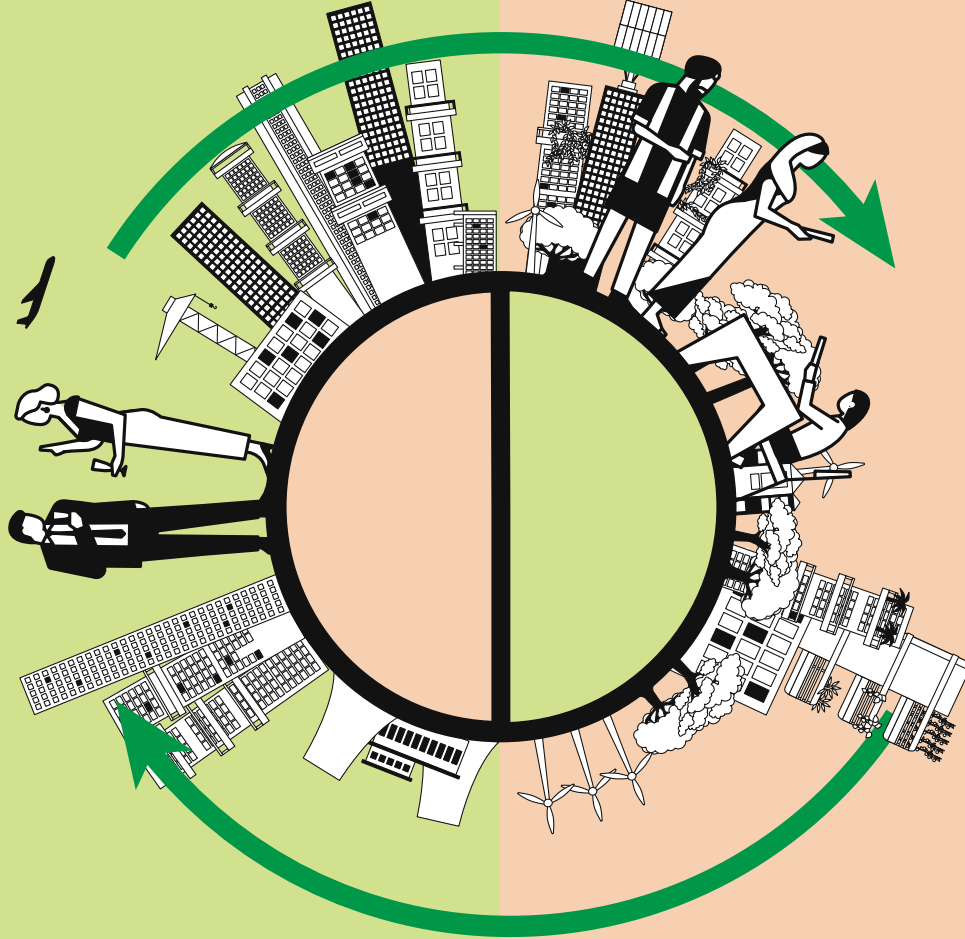

Londra Zooloji Derneği (ZSL) tarafından başlatılan “gergedan etkisi tahvili”, yatırımcılara Kenya ve Güney Afrika’daki gergedan popülasyonundaki artışla orantılı getirisi olan 50 milyon ABD Doları tutarında tahvil ihraç etti. Eğer operasyon başarılı olursa,

beş yıl sonra yatırımcılara, tahvilleri geri alan bağışşlar tarafından ödeme yapılacaktır. Aksi takdirde, yatırımcılar yatırdıkları paranın tamamını veya bir kısmını kaybedecekler.

2- “Yeşil tahviller” şirketler, şehirler veya finans kuruluşları tarafından ekolojik veya enerji dönüşüm projelerini finanse etmek için ihraç edilen borçlanma senetleridir. Somut ve ölçülebilir taahhütlerle desteklenmeleri gerekir.

İlk yeşil tahvil ihracı 2001 yılında San Francisco şehri tarafından güneş enerjisi santralini finanse etmek için gerçekleştirildi.

2015 yılında 104 milyar ABD Doları olan küresel yeşil tahvil piyasası, 2021 yılında 517 milyar ABD Doları seviyesine sıçradı. 2025 yılına kadar bu piyasanın 5 trilyon ABD Dolarına ulaşması gerekiyor.

Paris'te, "Yarının Finansmanı" girişimi, finansal akışları düşük karbonlu ve kapsayıcı bir ekonomiye yönlendirmek için ortak bir sözleşme imzalayan 80 üyeyi bir araya getiriyor. Bu girişim yeşil ve sürdürülebilir finansmanı, Paris Finans Merkezi'nin gelişimi için itici bir güç haline getirmek için çalışıyor.

TSKB, Türkiye'nin global piyasalardaki ilk yeşil/sürdürülebilir tahvil ihracını 2016 yılında gerçekleştirdi. Banka, bu ve daha sonraki ihraçlarıyla elde ettiği fonlarla sürdürülebilirlik kriterlerine göre yapılan yatırımları finanse ediyor.

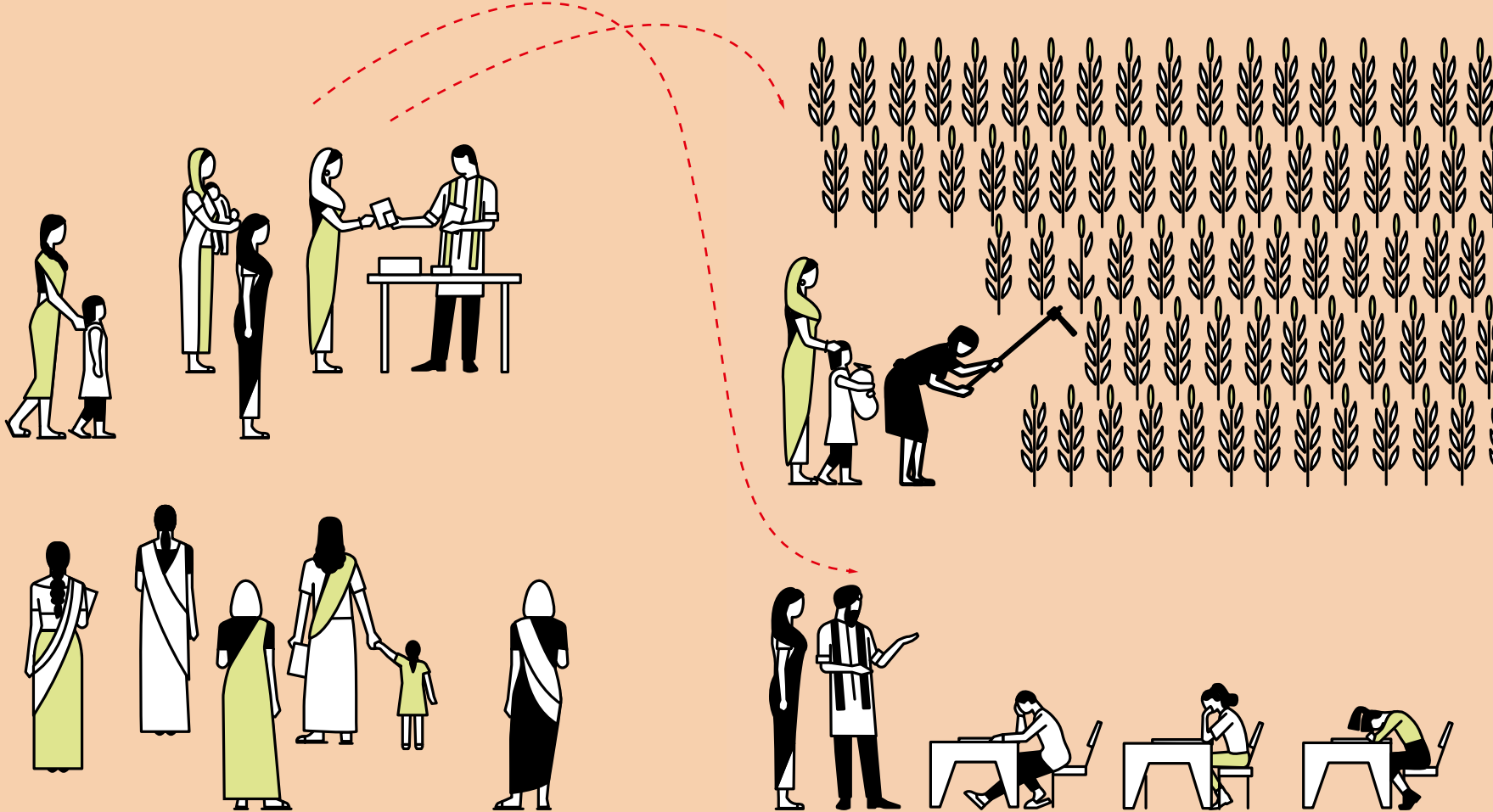
3-Yeşil İklim Fonu, verdiği hibe desteğiyle en yoksul ülkelerin ve küçük adaların iklim değişikliğinin sonuçlarına ve daha düşük emisyonlu kalkınmaya uyum sağlamalarına yardımcı olmak amacıyla 2010 yılında kuruldu.

Özel sektör aktörlerini bir araya getiren 10 milyar ABD Dolarlık bu fon, bağışlarla 100 milyar ABD Dolarına ulaşmayı hedefliyor.

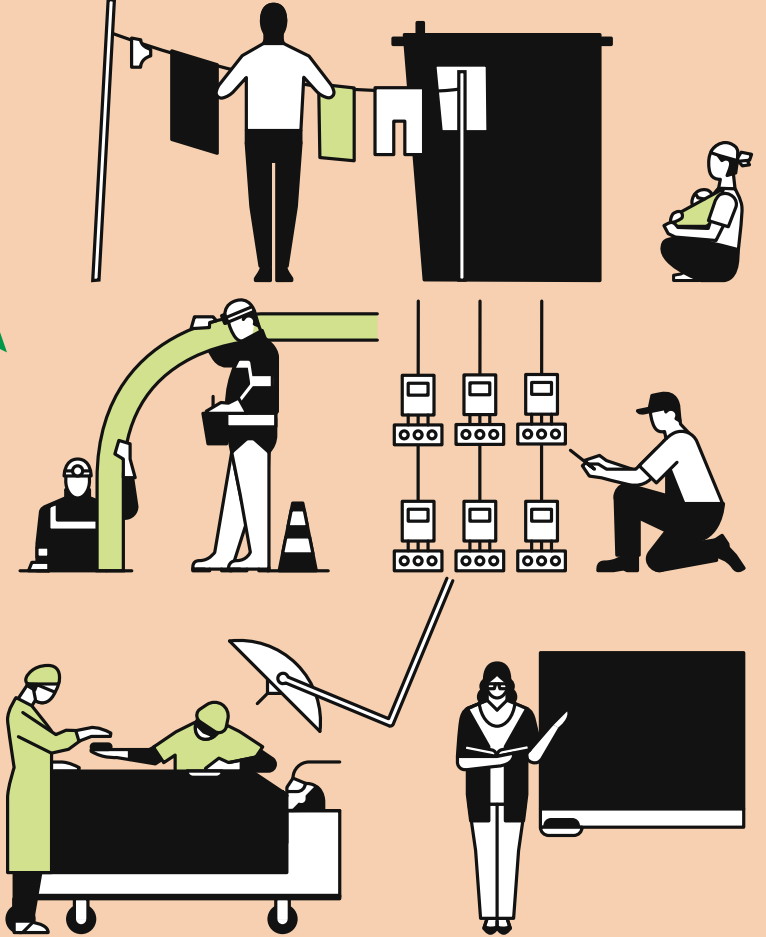
4-Mikro finans, çoğunlukla kadınlar (%80) ve kırsal kesimde yaşayanlar (%65) olmak üzere kayıtlı ekonominin dışında kalan kişilere bir dizi finansal hizmet sağlıyor. Sistem, yüksek gelirli ülkelerde kapsayıcılık için mücadele ediyor.

Her yıl %20 büyüyen ve 2020 yılında kredilerin toplam tutarı 160 milyar ABD Dolarına ulaşan bu pazarda, 150 milyon kişiye mikro finans yöntemiyle kredi sağlandı.

5-Resmi Kalkınma Yardımı (ODA), kamu kurumları tarafından orta gelirli ve yoksul ülkelere uygun koşullarda hibe ve kredi sağlıyor. Bu finansman, finansal piyasaların kolayca sağlayamayacağı veya daha yüksek maliyetlerle sunacağı kaynaklara erişim açısından

uluslararası dayanışmanın somut bir örneğini oluşturuyor. Yıllık yaklaşık 170 milyar ABD Doları tutarındaki Resmi Kalkınma Yardımı; yoksulluğu azaltmak, su veya enerji altyapısı inşa etmek, eğitim ve sağlığı teşvik etmek için faydalı projeler yürütmeyi mümkün kılıyor.

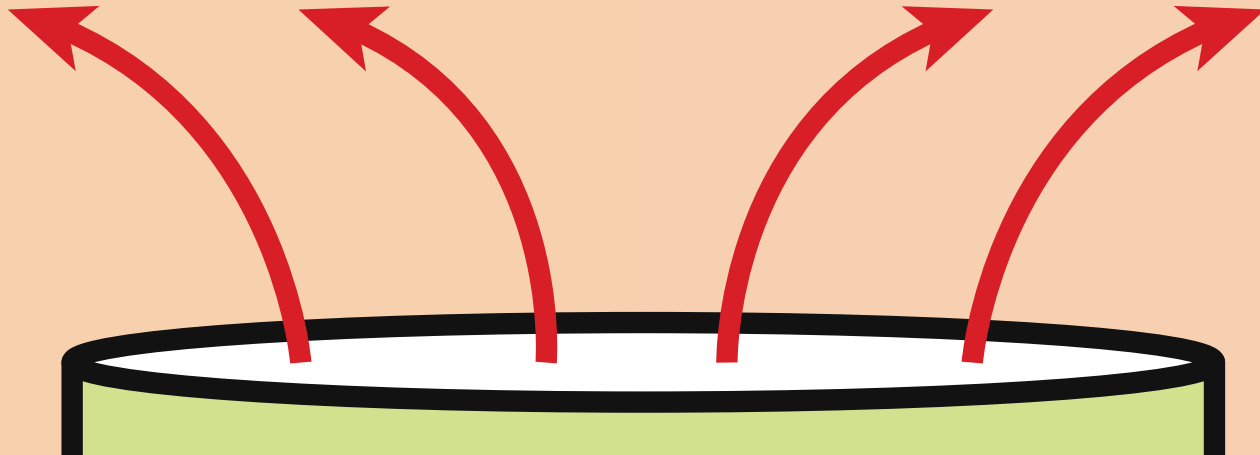
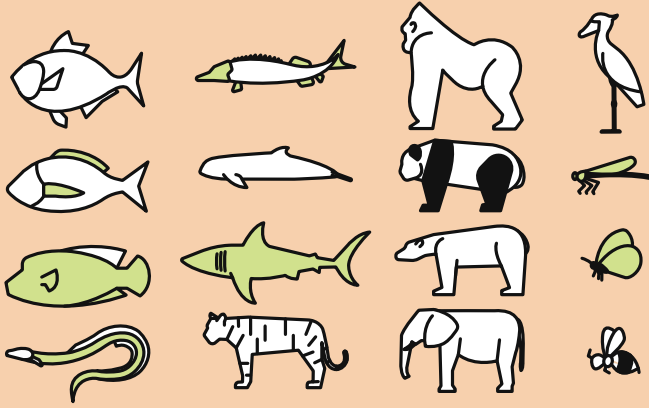
6-Küresel Eğitim Ortaklığı, en yoksul ülkelerdeki, özellikle kız çocuklarının, tam potansiyellerine ulaşmaları için ihtiyaç duydukları eğitimi almalarını sağlıyor. Gelişmekte olan yaklaşık 70 ülke ile ortaklık kurarak dayanıklı eğitim sistemlerinin geliştirilmesine

ve uygulanmasına yardımcı oluyor. Küresel Eğitim Ortaklığı'na 2003'ten bu yana 26 ülke 6.5 milyar ABD Doları katkıda bulundu. Ancak, en önemli husus, alıcı ülkelerin kendi ulusal bütçelerinde gerekli fonları ayırmaları.

7-Küresel Çevre Fonu (GEF), global çevre sorunlarını ele alan Rio Dünya Zirvesi'nden sonra 1992 gibi erken bir tarihte kuruldu.

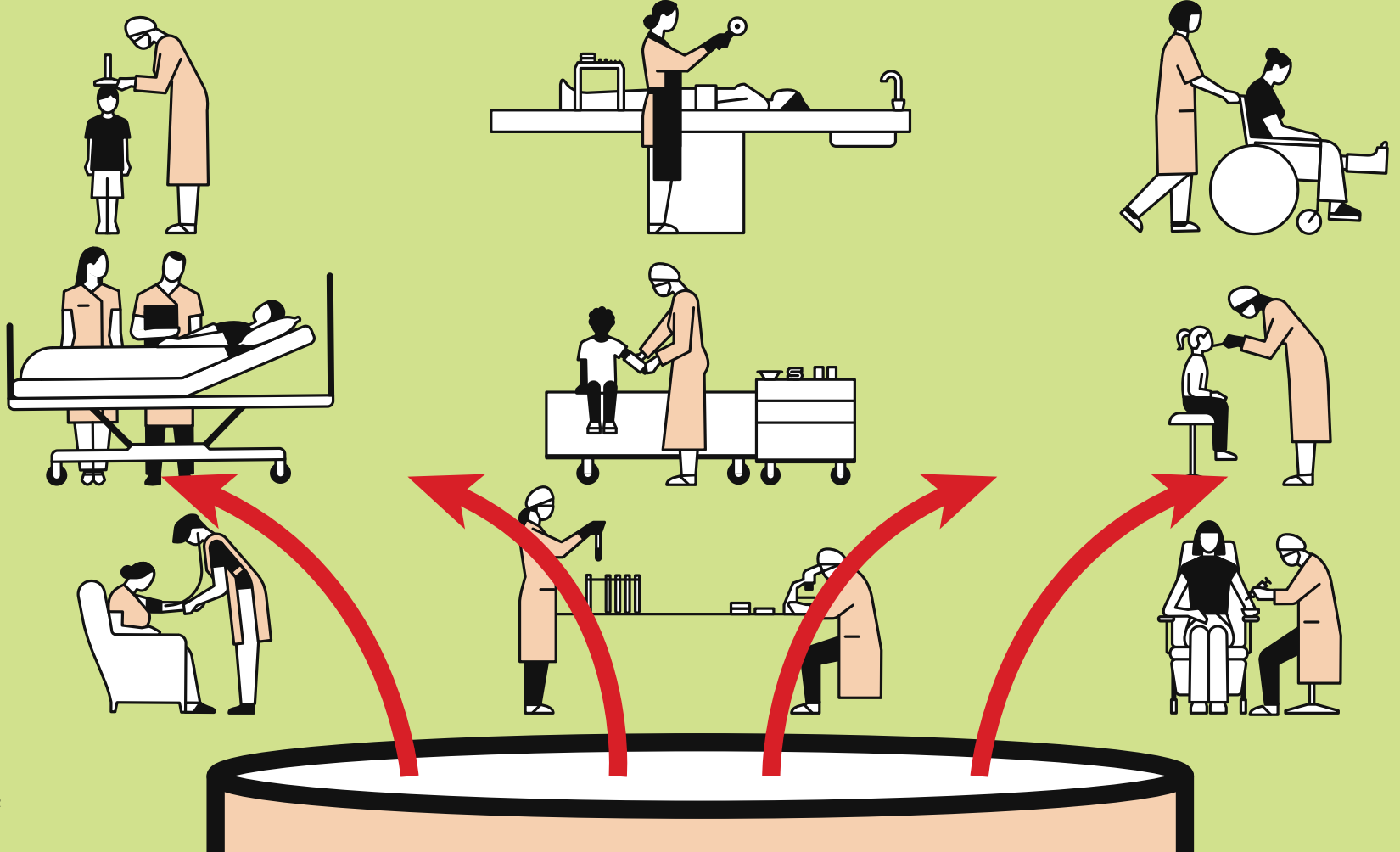
22 milyar ABD Doları tutarındaki bağış 170 ülkede, okyanusların, ormanların ve kırılgan ekolojik sistemlerin korunmasına yönelik 5.000 projenin hayata geçirilmesini sağladı.

8-Küresel Fon, AIDS, tüberküloz ve sıtma salgınlarına son vermek isteyen uluslararası bir kuruluş. 100'den fazla ülkede yerel programları desteklemek için her yıl 4 milyar ABD Dolarından fazla yatırım yapıyor. Bugüne kadar kamu otoriteleri, sivil toplum, özel

sektör ve hastalıklardan etkilenen kişilerle ortaklaşa çalışarak 32 milyon hayat kurtardı. Bu fon, ayrıca yüz milyonlarca kişiye hastalık önleme, tedavi ve bakım hizmetleri sağlıyor.

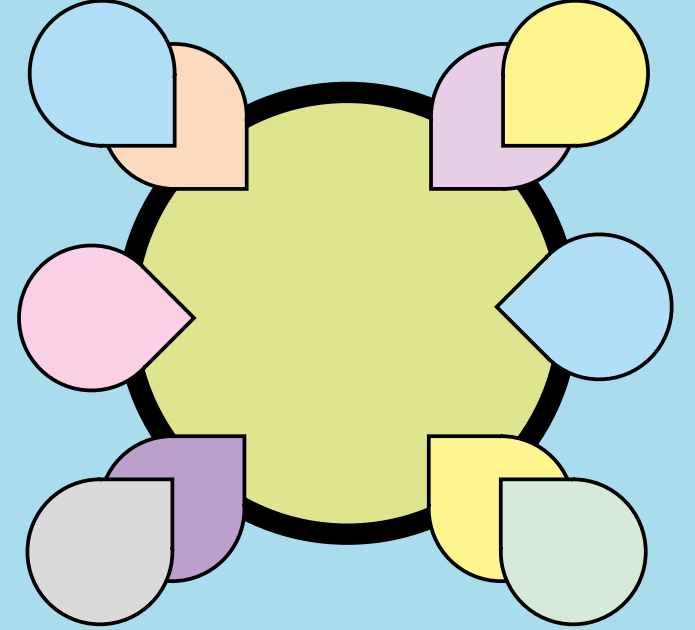
Tüm bu örnekler, finansın daha sürdürülebilir bir dünyanın inşasını desteklemek amacıyla kendini yeniden organize etme sürecinde olduğunu gösteriyor.

Bugüne kadar pek bilinmeyen kalkınma bankaları ise bu dönüşümün öncüleri olabilir.

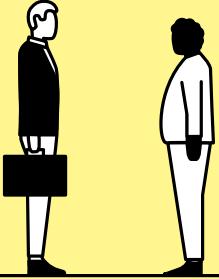
kalkınma bankaları

bölüm 5

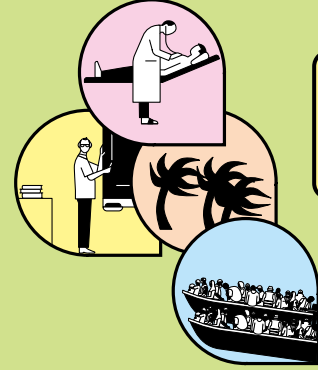
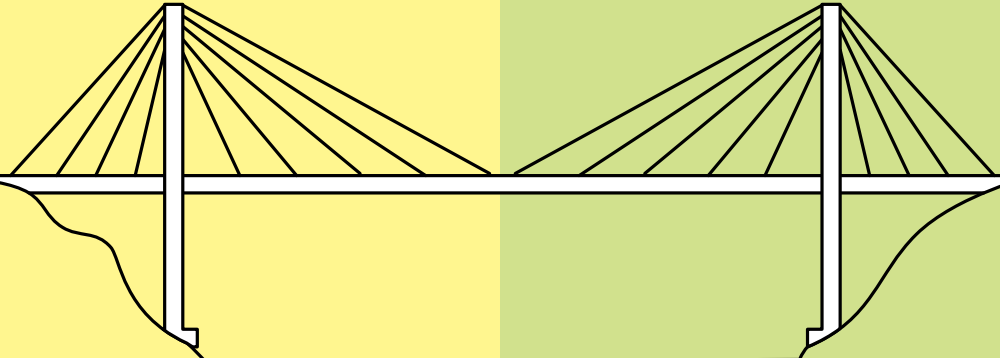

Kalkınma bankaları, ticari bankalar tarafından yeterince ilgi görmeyen ancak toplum için yararlı yatırımları finanse etmek amacıyla hükümetler tarafından kurulur.

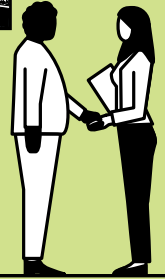
Maalesef hiçbir garantiniz yok ve proje yeterli nakit üretemeyecek. O nedenle, hayır.

Ticari bankalar

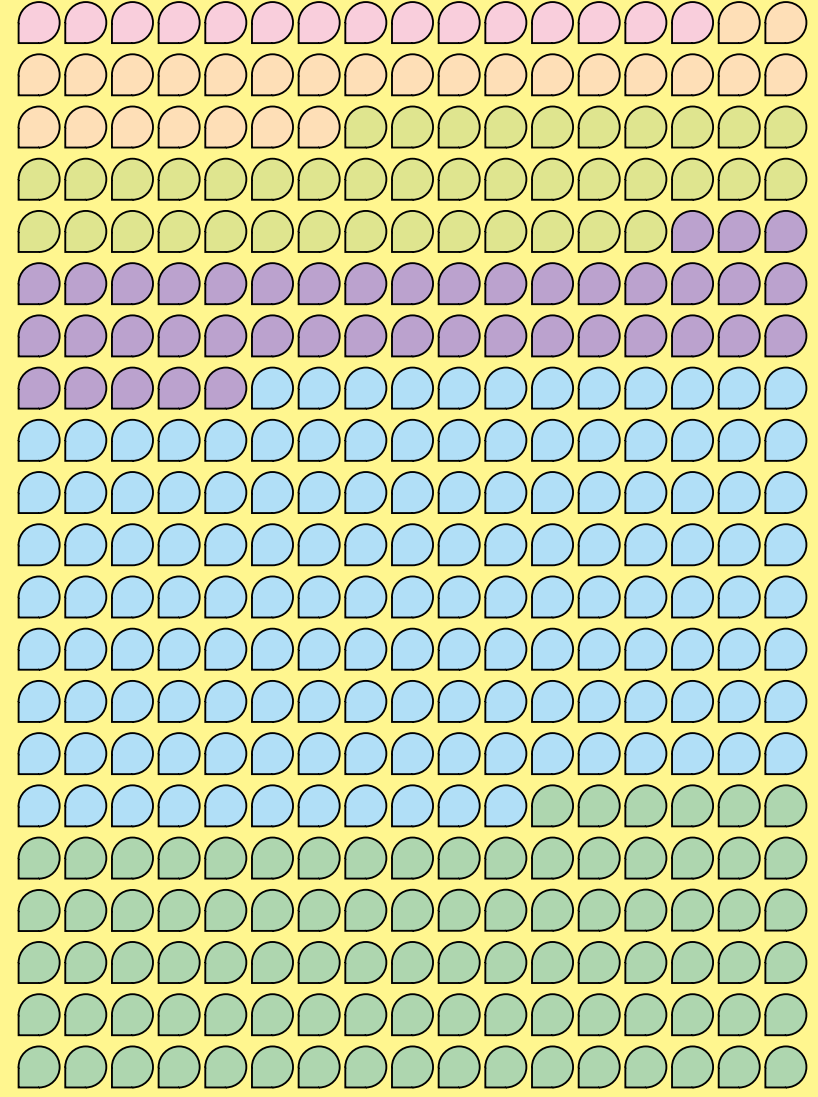
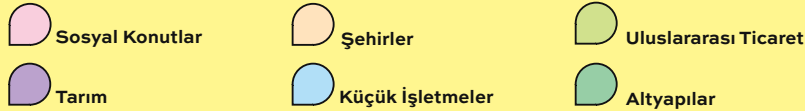
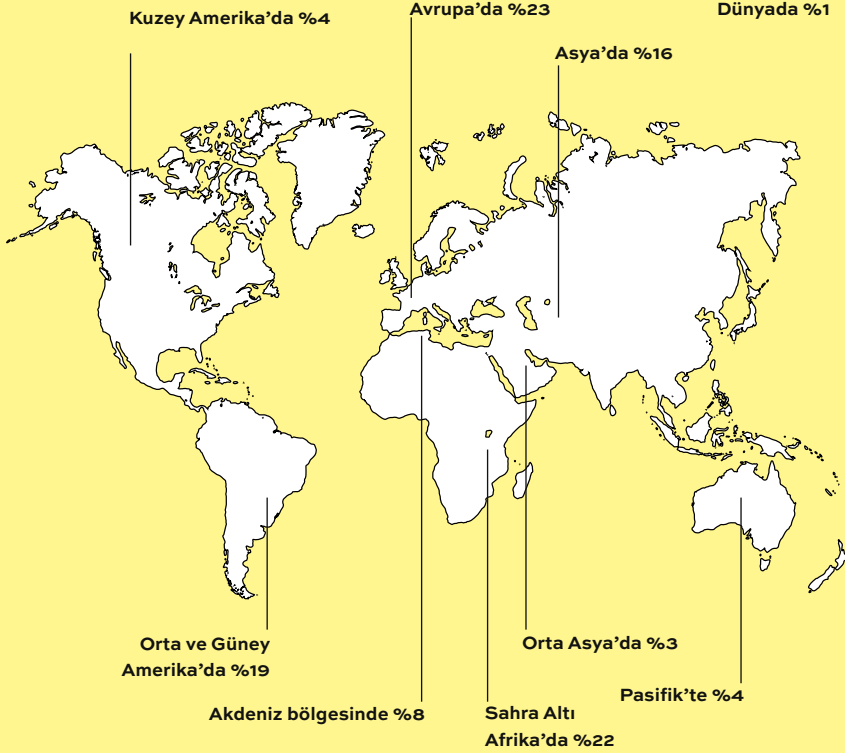
Projeniz, burada yaşayan insanlara sunulacak hizmetlerin ve istihdamın geliştirilmesine fayda sağlayacak.

Kalkınma bankaları

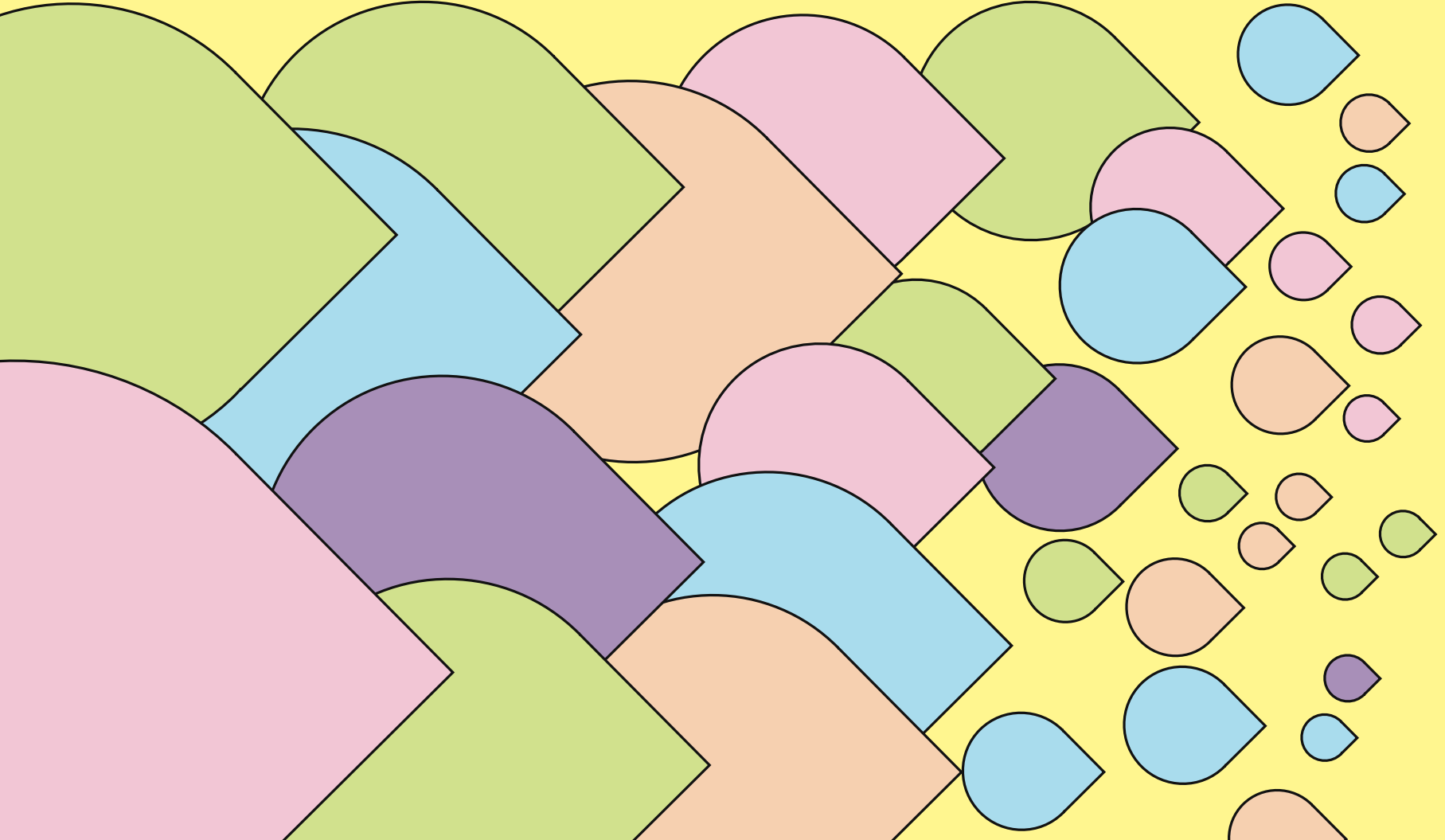
Kesinlikle evet.

Dünyada yerel, ulusal, alt kıtasal veya küresel düzeyde faaliyet gösteren yaklaşık 450 kalkınma bankası bulunuyor.

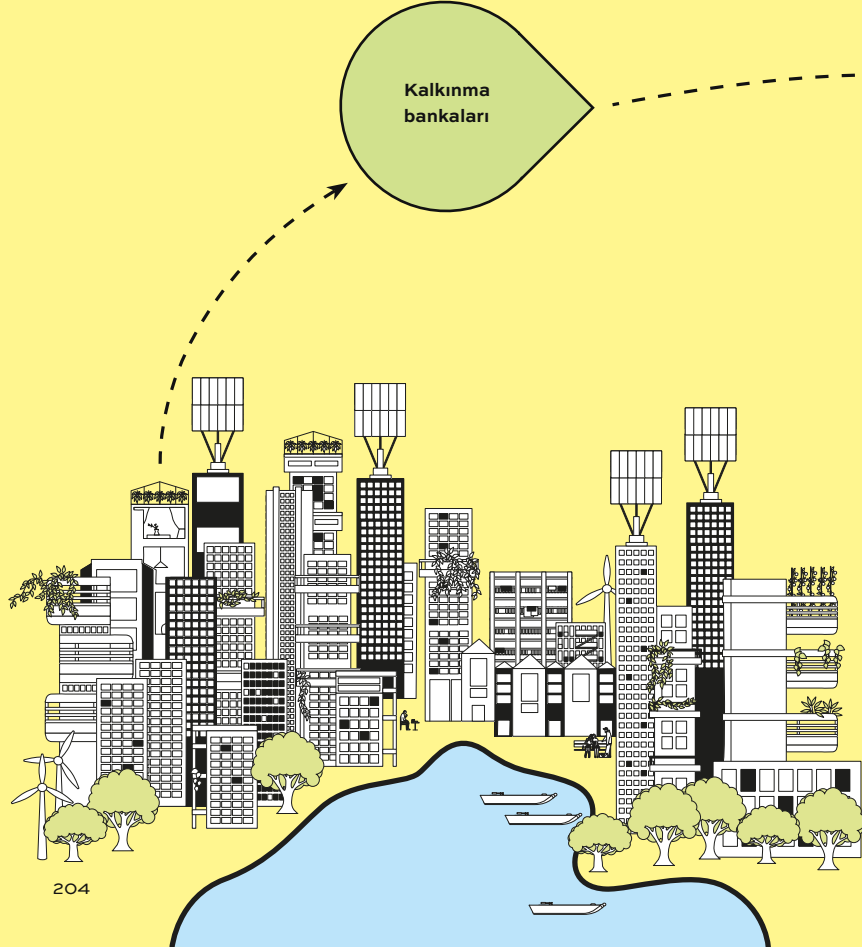

Kalkınma bankaları farklı ölçeklerde olabilir. Üç Çin “politika” bankası, tüm Afrika’nın GSYİH’sının bir buçuk katına eşdeğer 3.600 milyar ABD Doları tutarında küresel bir bilançoya sahip.

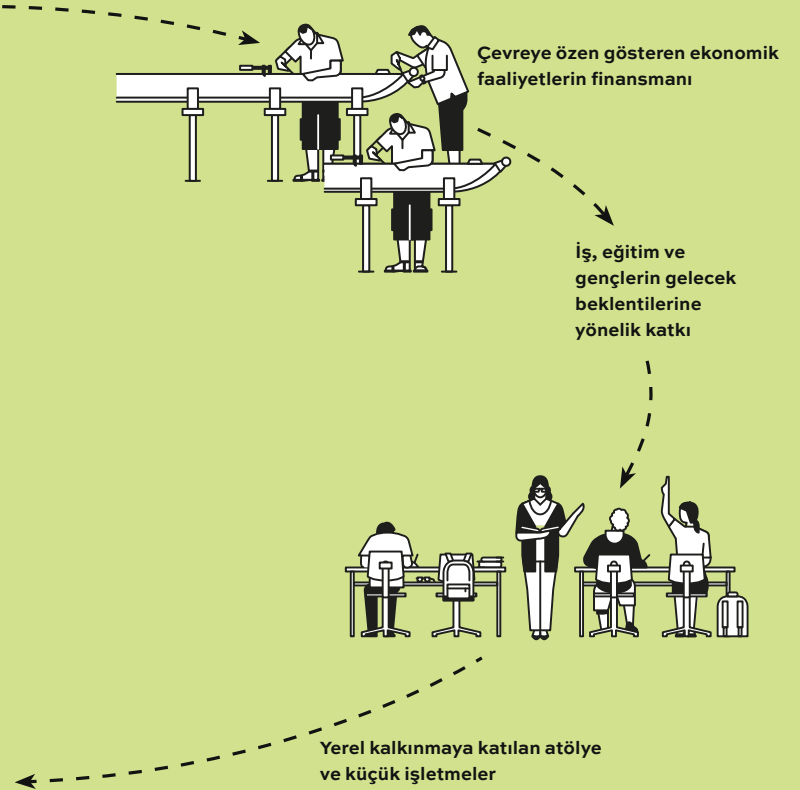
Yelpazenin diğer ucunda olan, Niue, Nauru veya Marshall Adaları’ndaki kalkınma bankalarının varlıkları ise 100 milyon ABD Dolarından az.

Kalkınma bankaları genelde ulusal hükümetlere, şehirlere veya bölgelere aittir. Diğerleri ise çok ulusludur. Bu da sermayelerinin birkaç ülke arasında paylaşıldığı anlamına gelir. Kalkınma bankalarının misyonu, garantilerin risklere kıyasla yetersiz olması

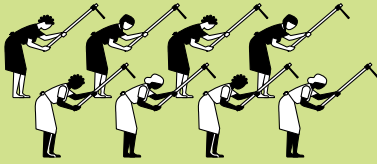
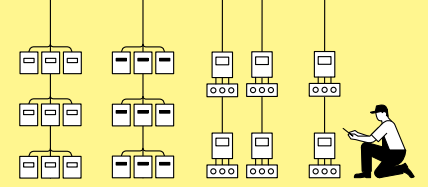
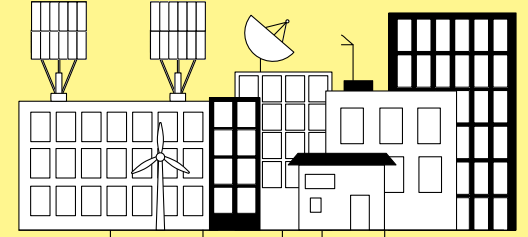
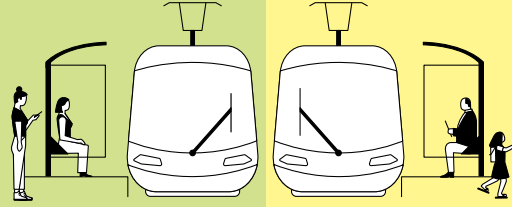

ya da projenin piyasanın talep ettiği faiz oranlarını karşılayamaması nedeniyle, ticari bankaların doğrudan ilgi alanında olmayan projeleri finanse etmektir.

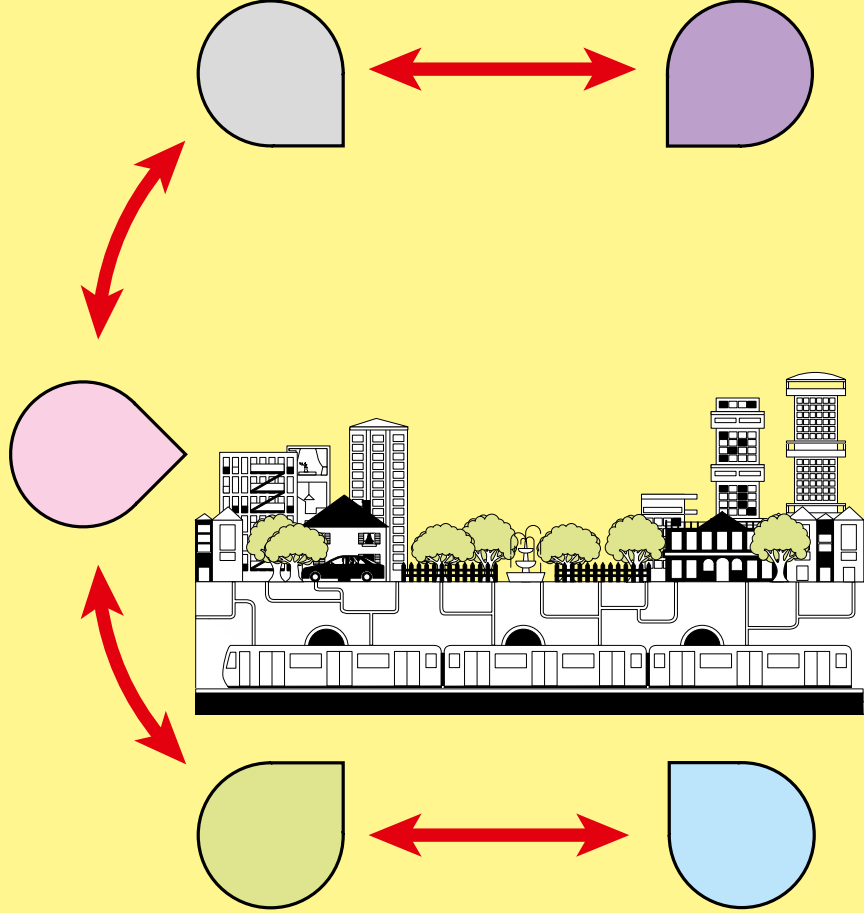
Kalkınma bankaları ağırlıklı olarak küçük ve orta ölçekli işletmeleri, belediyeleri, yerel yönetimleri, sosyal konutları ve küçük ölçekli tarımı finanse eder. Bazıları, düşük gelirli ülke veya bölgelerin

yararına olan projelerde uzmanlaşmıştır. Ayrıca ulaşım, su, elektrik, hastane veya okul gibi büyük altyapılara da kaynak sağlarlar.

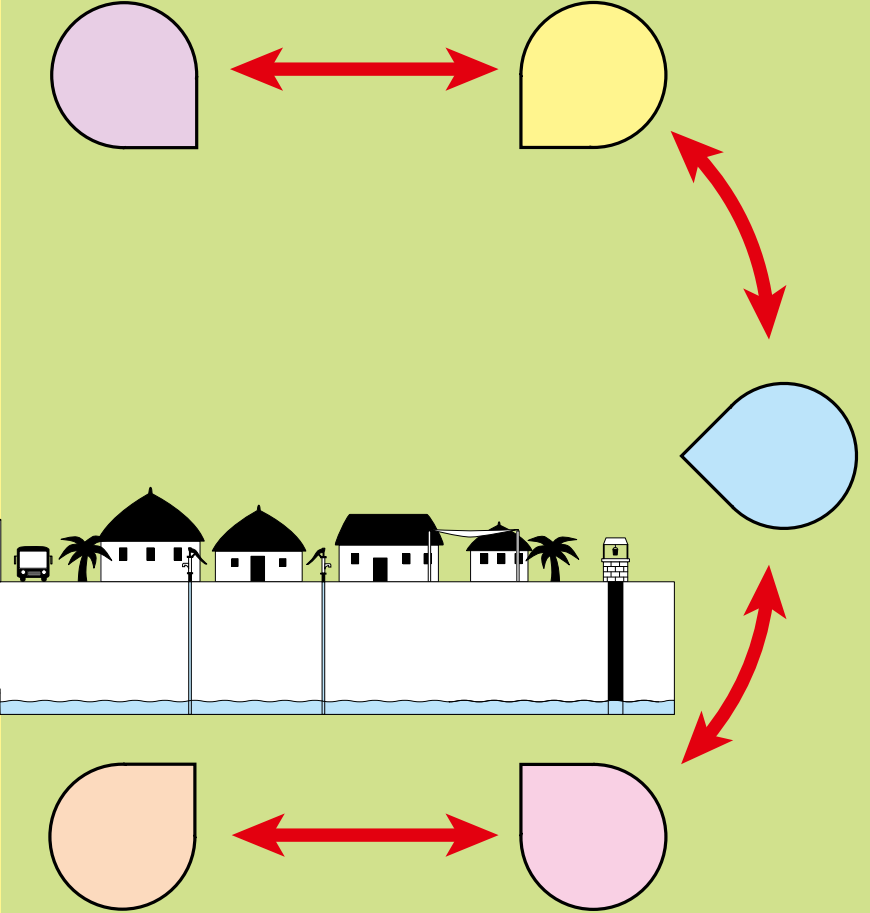

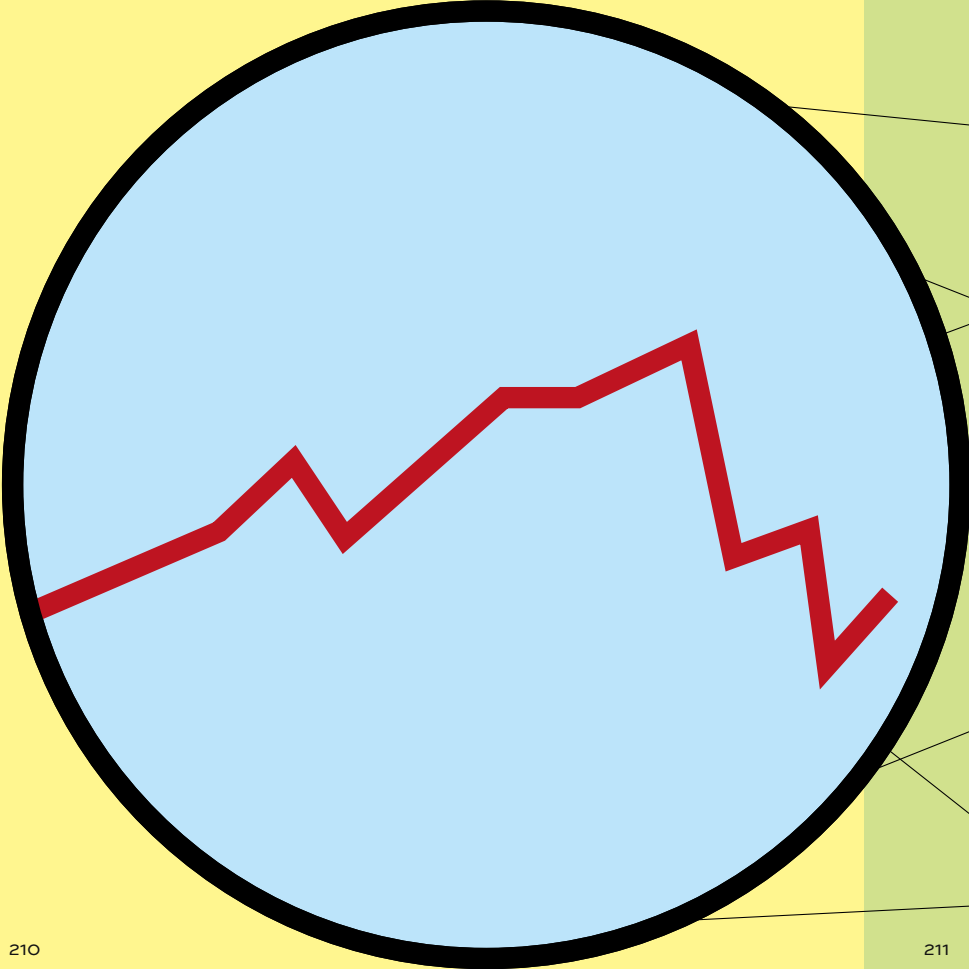
Kalkınma bankalarının bu aktörlere fon sağlaması, istihdam yaratılmasına, insanların ev sahibi olmasına, ülkeleri ve şehirleri su,

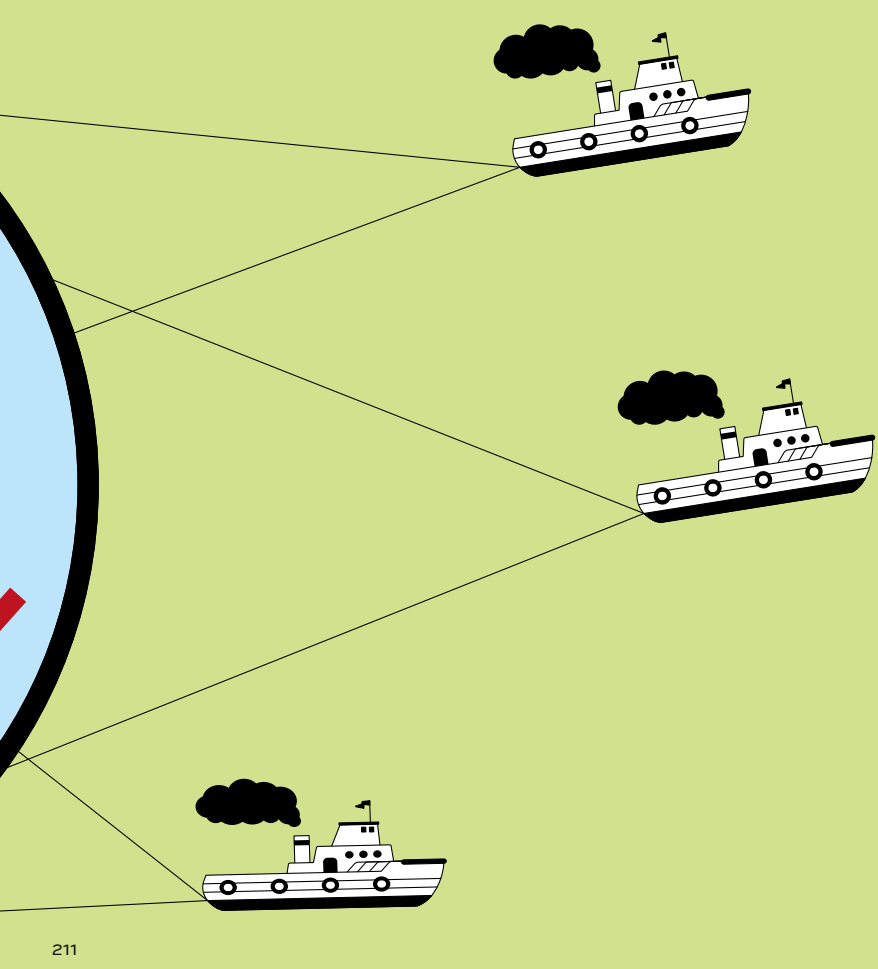
enerji ve ulaşım ile donatmaya, uluslararası dayanışmayı tesis etmeye ve dünya ticaretini artırmaya yardımcı olur.

Kalkınma bankaları kriz zamanında fonları harekete geçirerek ekonomik bunalımların olumsuz etkilerini azaltmaya katkıda bulunur. Belirsizlik nedeniyle kendi kendine hızlanabilecek bir

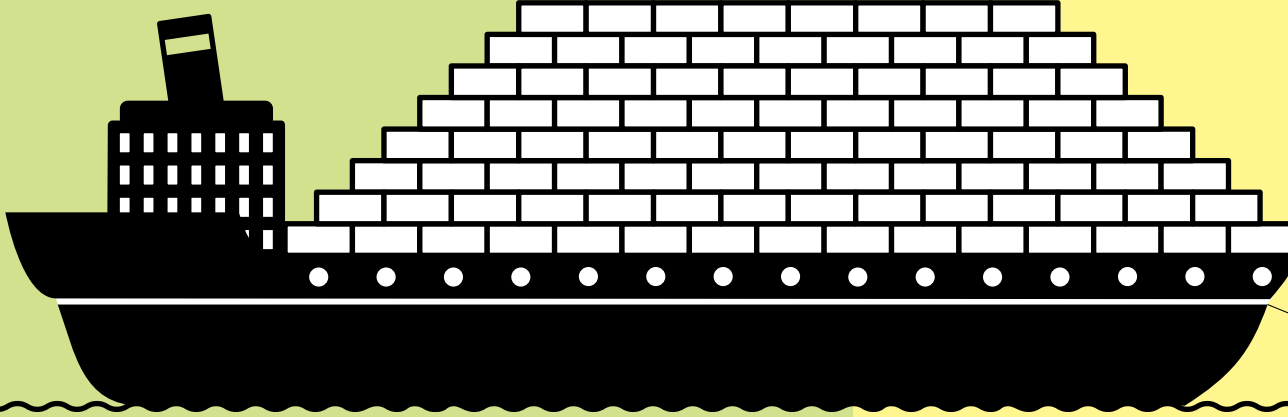

krizde, güveni yeniden tesis eder ve ortaya çıkabilecek finansal tıkanıklığı önler.

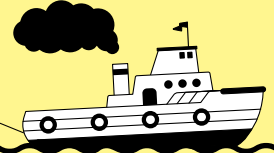

Kalkınma bankaları, her yıl küresel yatırımların yaklaşık %10'unu finanse eder ve pek çok projede özel sektörle ortaklık kurar. Bir veya daha fazla kalkınma bankasının varlığı olmadan, dünyada neredeyse hiçbir büyük yatırım gerçekleşmez.

Kalkınma bankalarının en önemli görevi, Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarını iş modellerine daha etkin dahil ederek her türlü finansmanın önünü açmaktır.

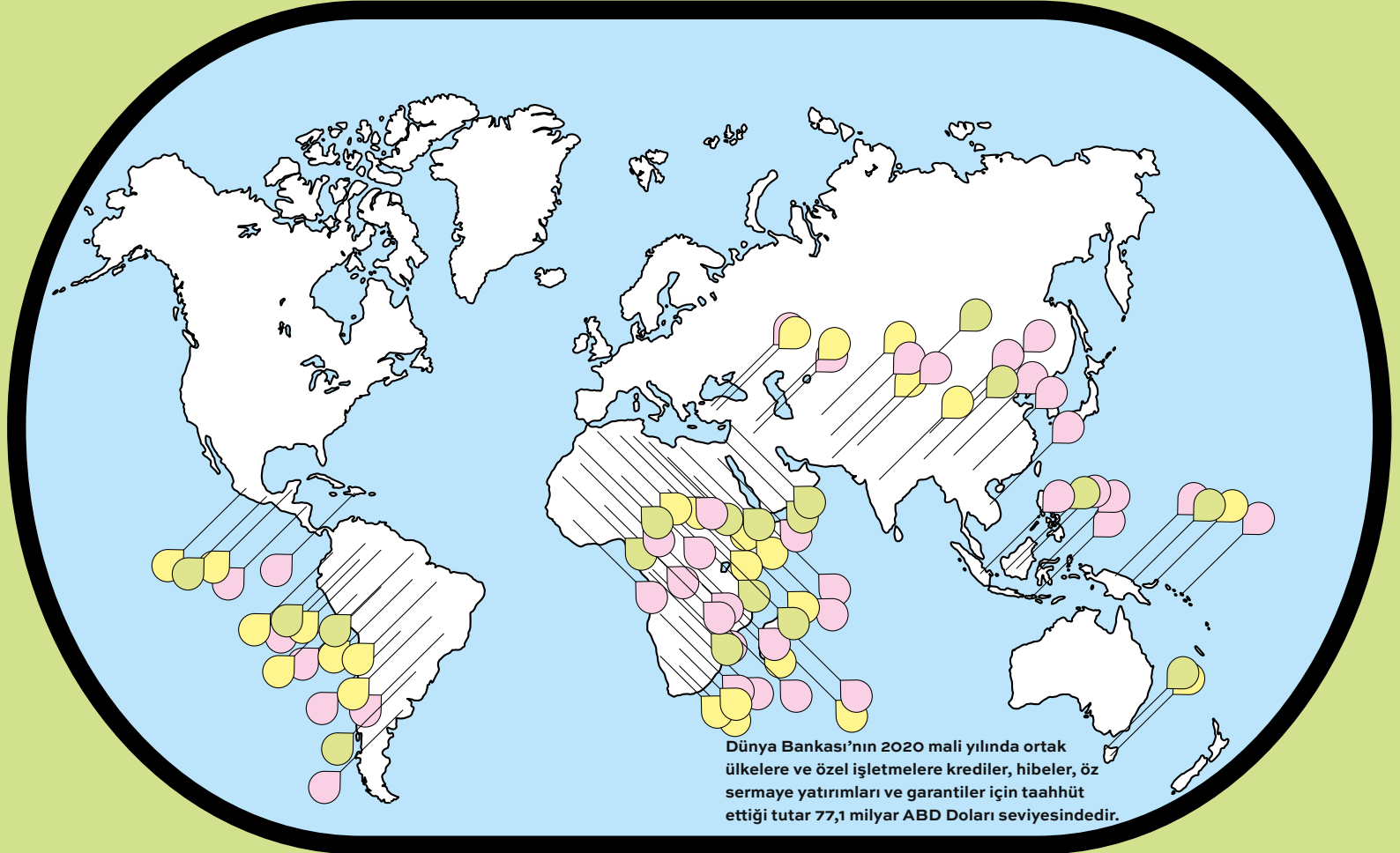
Dünya Yatırımı: 20.000 milyar ABD Doları

Kalkınma bankaları tarafından sağlanan finansman: 2.000 milyar ABD Doları

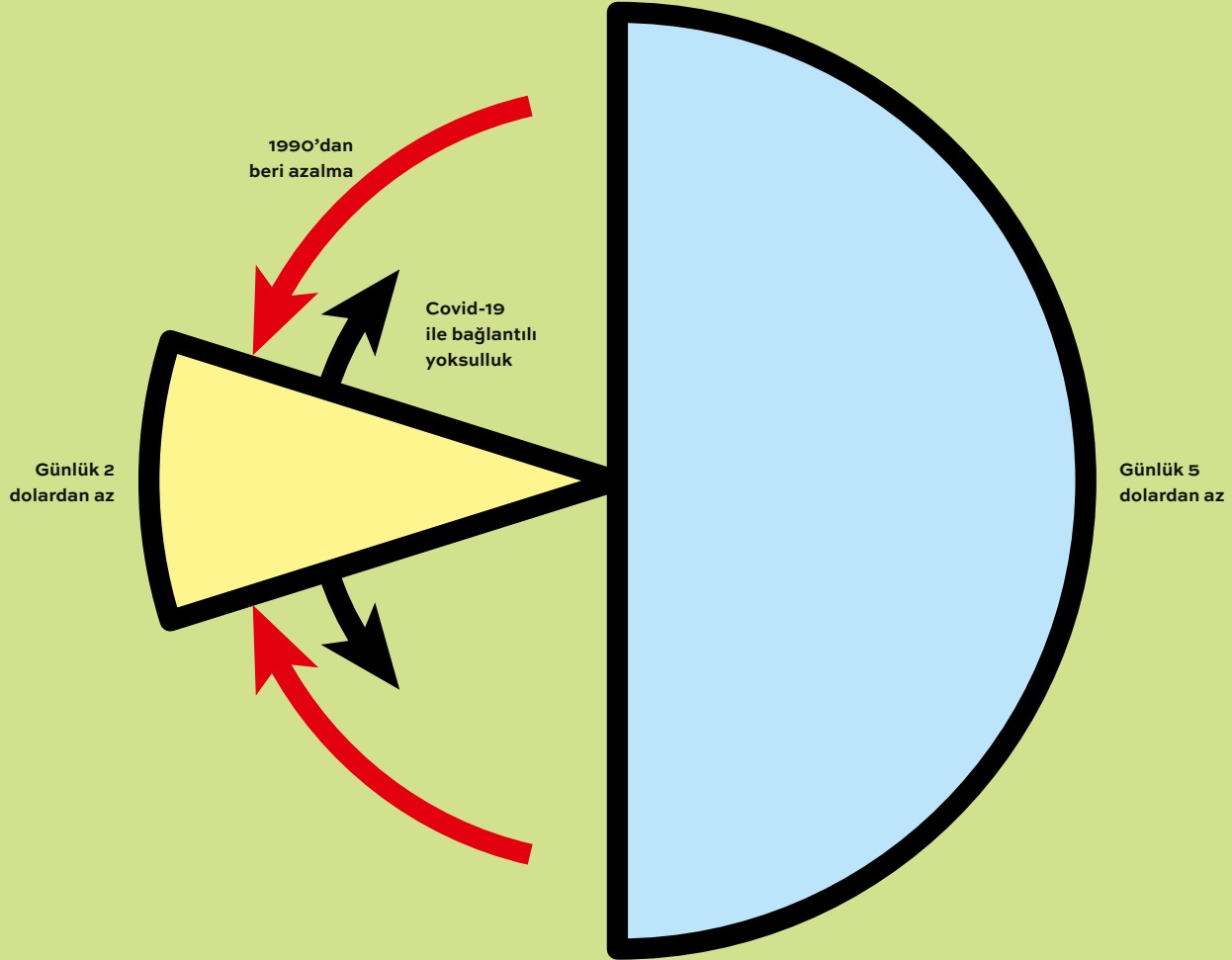
Kalkınma bankalarının en bilineni, 1944'te savaş sonrası Avrupa ve Japonya'nın yeniden yapılanmasını finanse etmek amacıyla kurulan Dünya Bankası'dır. Tüm ülkelerin hissedar konumunda

olduğu Dünya Bankası'nın en büyük önceliği, dünya çapında hala 700 milyondan fazla insanı etkileyen aşırı yoksulluğu sona erdirmektir.

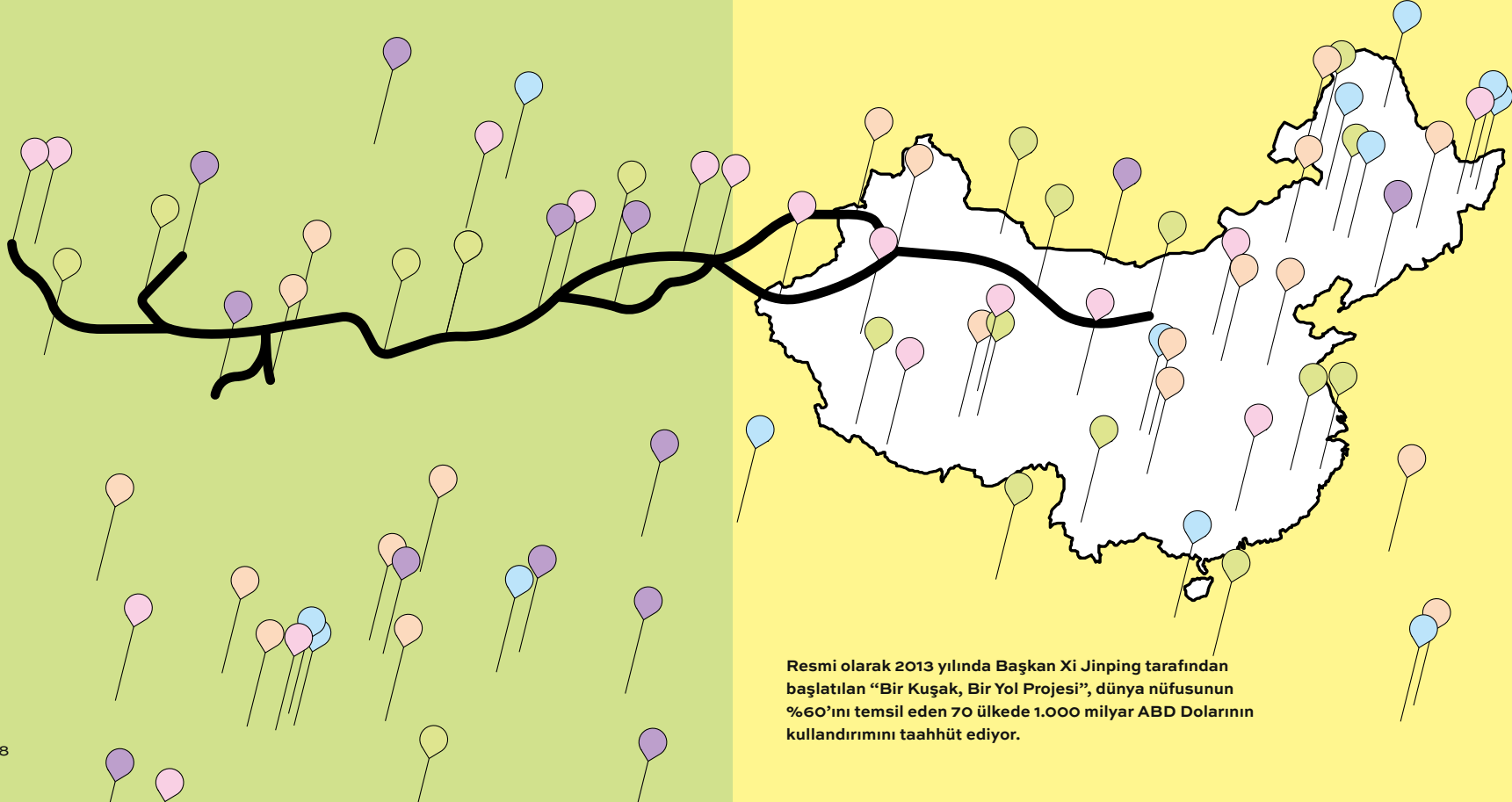
Küresel bakış açısıyla, yaygın inanışın aksine, Covid-19'dan önce aşırı yoksulluk azalmaktaydı. Günde 2 Amerikan Dolarının altında

bir gelire yaşayan dünya nüfusunun payı 1990'dan bugüne %40'tan %10'a düşerken, nüfus %36 arttı.

Kalkınma bankalarının en büyüğü 1994 yılında Çin’de kuruldu.
Dünya Bankası’nın sekiz katı büyüklüğüne sahip bu banka, başta

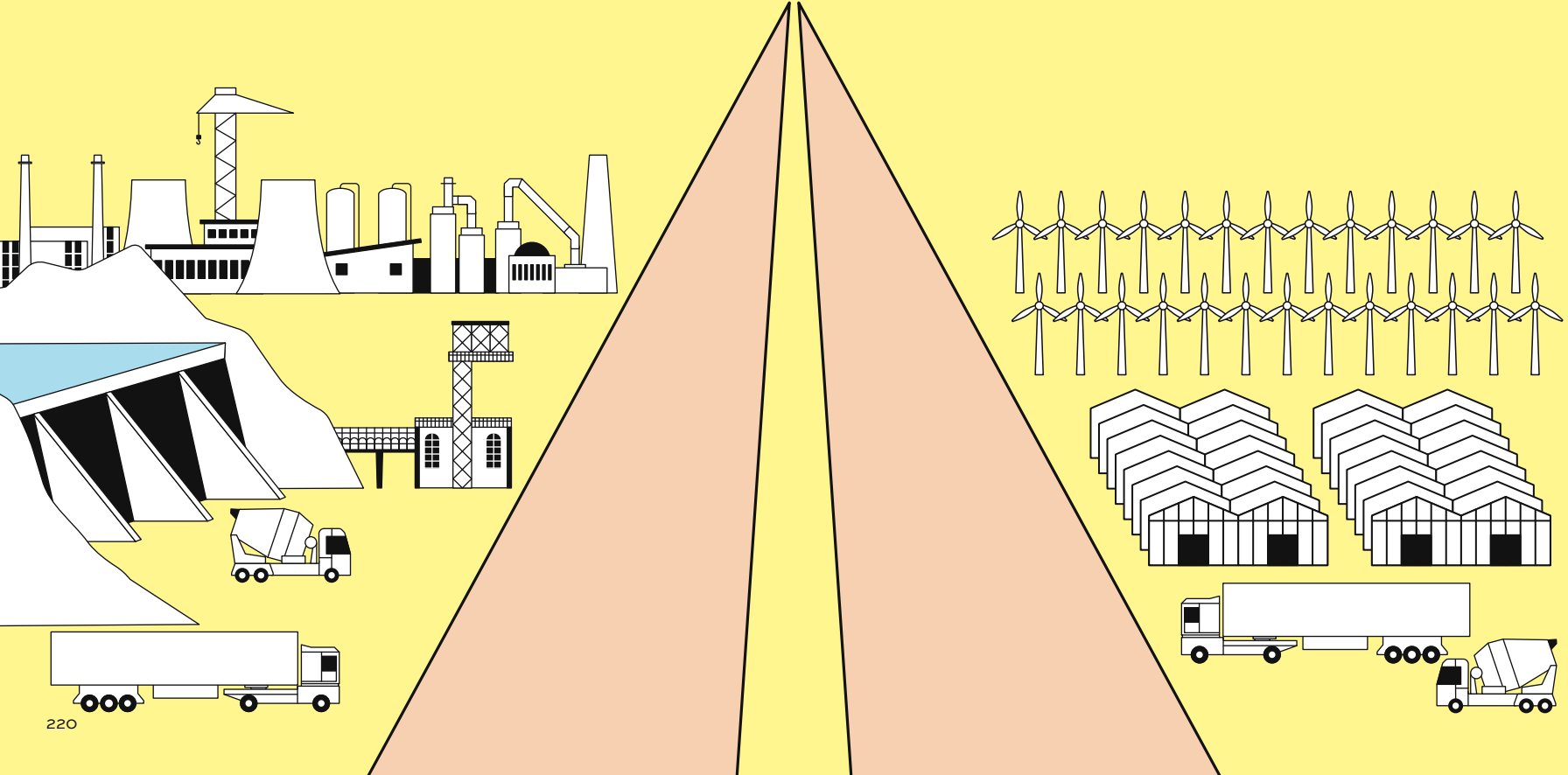
Çin’deki büyük altyapı projeleri olmak üzere “İpek Yolu” yatırımlarını
finanse ediyor.

Resmi olarak 2013 yılında Başkan Xi Jinping tarafından
başlatılan “Bir Kuşak, Bir Yol Projesi”, dünya nüfusunun
%60’ını temsil eden 70 ülkede 1.000 milyar ABD Dolarının
kullandırımını taahhüt ediyor.

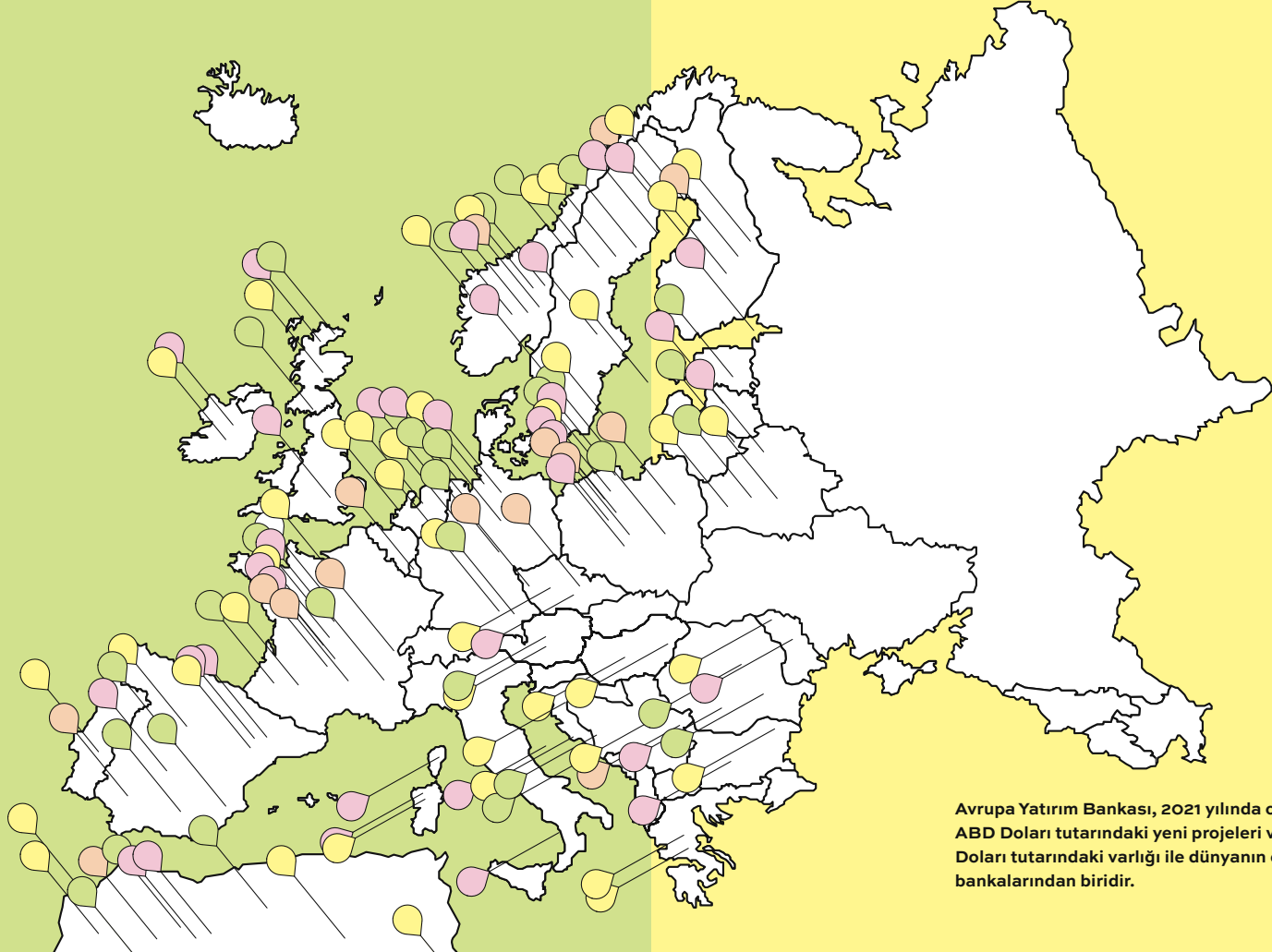
“Bir Kuşak, Bir Yol Projesi”, altyapı, sanayi, ulaşım ve enerji projelerinin finansmanı yönünde Çin’in diğer ülkelere sunduğu uluslararası bir teklif niteliğinde. Ancak bu yatırımlar çevre

pahasına yapılırsa felaket kaçınılmaz olacağından, tüm kalkınma bankalarının ölçülebilir ve güvenilir sürdürülebilirlik göstergelerini benimsemesi önem arz ediyor.

1958 yılında kurulan Avrupa Yatırım Bankası (AYB), Avrupa Birliği'nin kalkınma bankasıdır. Büyük altyapılardan küçük işletmelere kadar Avrupa ülkelerindeki projeleri finanse eder.

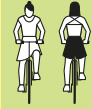
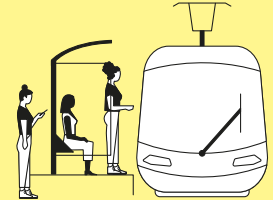
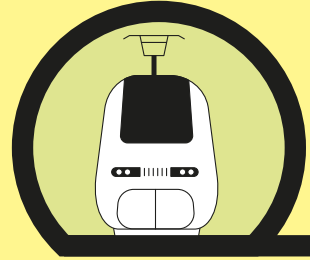
Bilançosu aracılığıyla AB ülkeleri, borçların ortak kefilleridir. AYB kendini piyasalardan fonladığı için Avrupalı vergi mükelleflerine herhangi bir maliyeti yoktur.

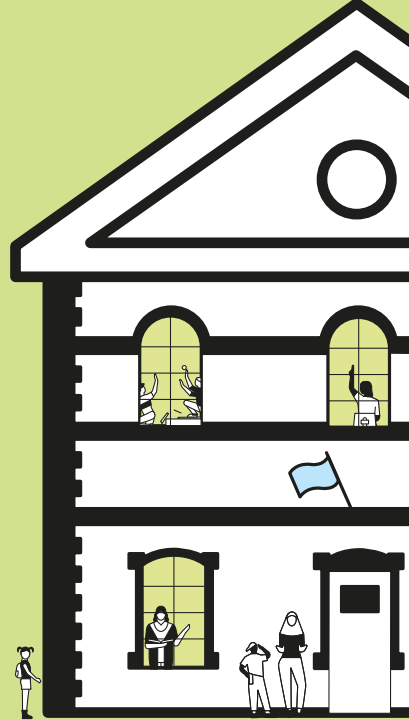
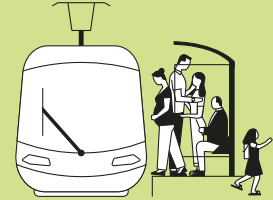
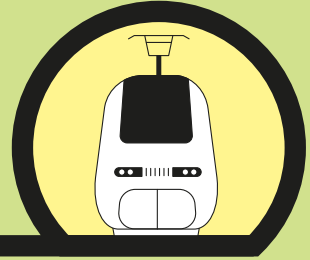
Avrupa Yatırım Bankası, 2021 yılında onaylanan 95 milyar ABD Doları tutarındaki yeni projeleri ve 623 milyar ABD Doları tutarındaki varlığı ile dünyanın en büyük kalkınma bankalarından biridir.

1801'den beri hayalet bir proje olan Manş Tüneli'nin finansmanı AYB'nin organize ettiği bir konsorsiyumla mümkün oldu.

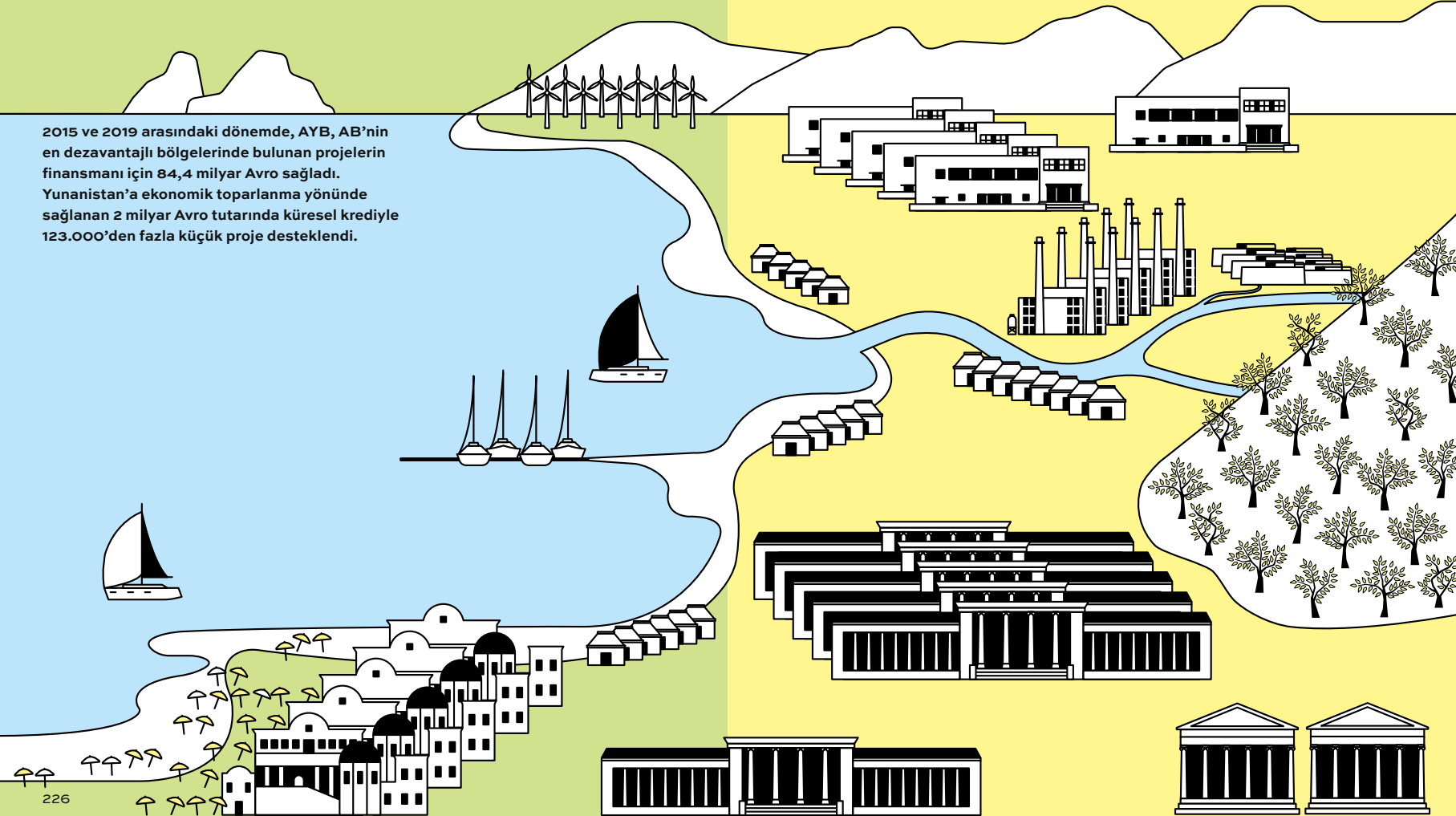
Yüksek hızlı tren hatları, tramvaylar, sanitasyon sistemleri, okullar, hastaneler gibi pek çok önemli proje AYB'nin desteğiyle finanse ediliyor.

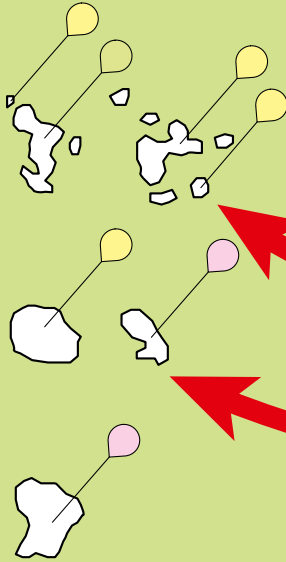
AYB, Avrupa'nın her bölgesinin tam potansiyeline ulaşarak refahın başka bir adı haline gelmesi amacıyla ülkeler arasındaki uyuma büyük önem veriyor. Barış için güçlü bir faktör olan AYB'nin bu

faaliyetleri çok az bilirse de bölge ülkeleri arasında dayanışma yaratan örnek bir sistemdir. Kuşkusuz bu, duvarlar inşa etmekten daha verimli ve olumlu bir yoldur.

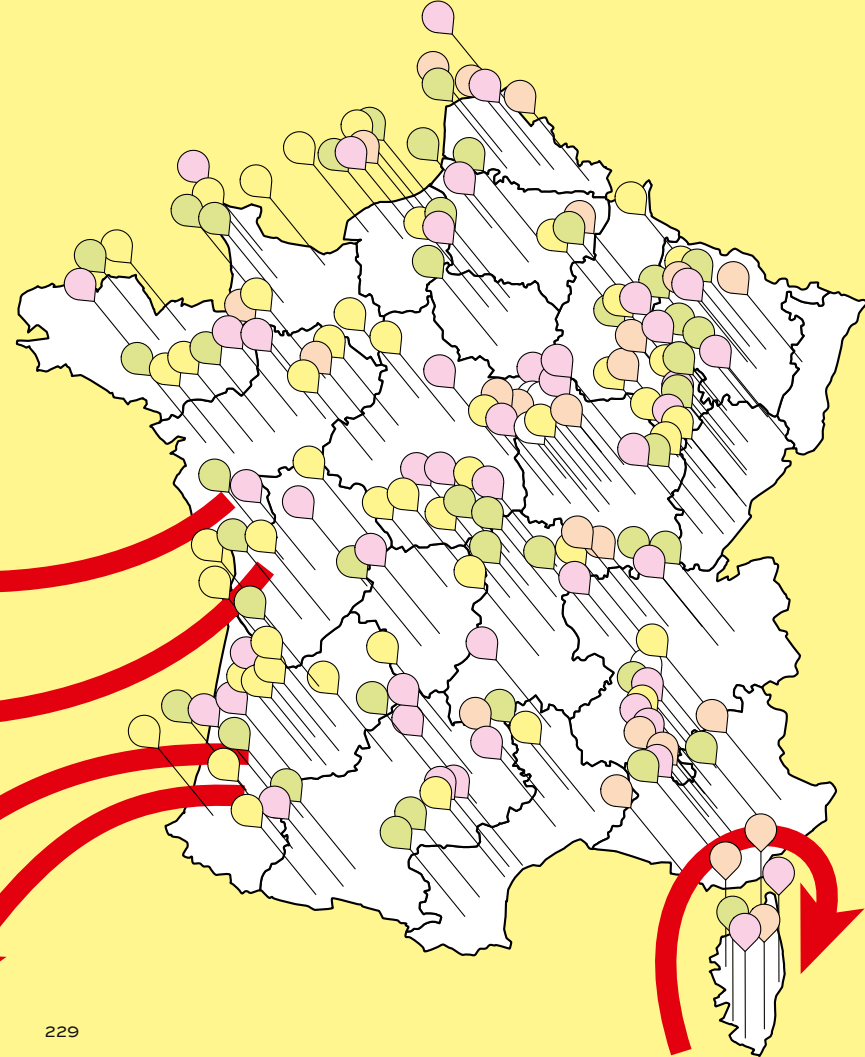
2015 ve 2019 arasındaki dönemde, AYB, AB'nin en dezavantajlı bölgelerinde bulunan projelerin finansmanı için 84,4 milyar Avro sağladı. Yunanistan'a ekonomik toparlanma yönünde sağlanan 2 milyar Avro tutarında küresel krediyle 123.000'den fazla küçük proje desteklendi.

Fransa'nın da kalkınma bankaları var; sosyal konutları finanse eden Caisse des Dépôts, KOBİ'ler için BPI France, uluslararası dayanışma için Fransız Kalkınma Ajansı, Fransa dışındaki bölgeler

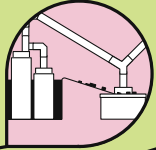
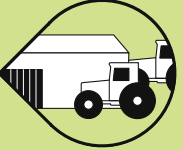
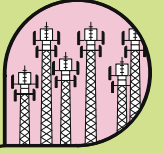

ve ihracat için Soci t  de Financement Local, Korsika KOBİ'leri için Korsika Kalkınma Fonu.

Fransız Kalkınma Ajansı (AFD), Fransa'nın ve Fransız halkının Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarına uyumu yönünde faaliyet gösteren uluslararası finans koludur. AFD, iklim, doğa, eğitim, sağlık ve barış yararına 115 ülkede 4.000'den fazla projeye katkı

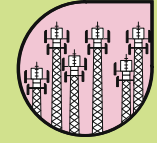
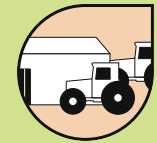
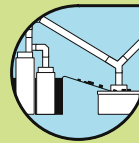
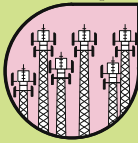
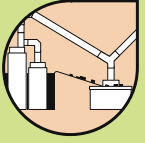
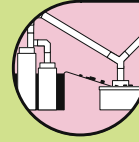
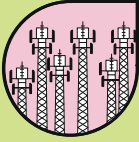
sağlıyor. En fakir ülkeler için verilen hibeleri yöneten AFD'nin ana faaliyeti ise finansal piyasada tahvil ihraç ederek uzun vadeli krediler sağlamaktır.

AFD, Afrika başta olmak üzere dünya çapında binden fazla yeni projeye her yıl 14 milyar Avro taahhüt ediyor.

Türkiye'ye baktığımızda, İller Bankası, Türk Eximbank ve Türkiye Kalkınma ve Yatırım Bankası (TKYB) gibi kamu kalkınma bankalarını görüyoruz. Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. (TSKB) ise özel bir kalkınma bankası olarak dünyadaki ender örneklerden birini

oluşturuyor. 1950 yılında kurulan TSKB, Türkiye İş Bankası'nın iştirakleri arasında yer alıyor. Müşterilerine sunduğu Kurumsal Bankacılık, Yatırım Bankacılığı ve Danışmanlık hizmetleriyle Türkiye'nin sürdürülebilir ve kapsayıcı kalkınmasını destekliyor.

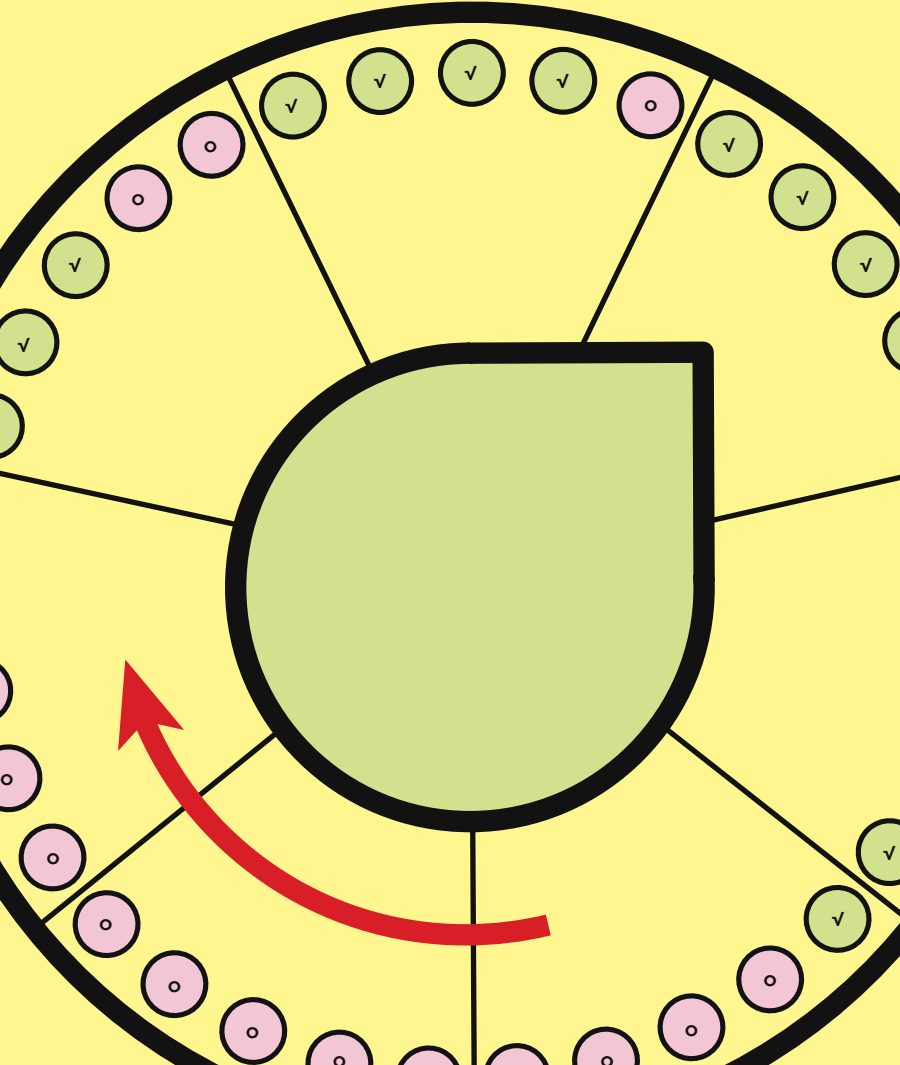
Uluslararası paydaşlarla etkin iş birliği içinde olan TSKB, bugün Türkiye’de sürdürülebilir bankacılık uygulamalarıyla bir rol model konumunda. Bu yaklaşımıyla gelişmekte olan bir ekonomide bile ekonomik, çevresel ve sosyal boyutlara eşit önem verilmesi gerektiğinin altını çiziyor.

Yenilenebilir enerji, enerji ve kaynak verimliliği, çevre koruma yatırımları, kadınların güçlendirilmesi, iş sağlığı ve güvenliği gibi sürdürülebilir ve kapsayıcı finansmana erişim için özel olarak tasarlanmış yenilikçi finansman modelleri ile BM Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarına yönelik katma değer yaratan TSKB, tutarı ne olursa olsun tüm projelerin çevresel ve sosyal riskini ölçümlüyor.

TSKB, yarattığı pozitif etkiyi sürdürülebilir bankacılık modelinin bütünleşik bir unsuru olarak benimsediği uzun vadeli sosyal sorumluluk projeleriyle pekiştiriyor. İklim değişikliği, düşük karbon ekonomisi, kadınların üretime katılımı ve fırsat eşitliği gibi temalarda çeşitli farkındalık, eğitim, kültür ve sanat projeleri yürütüyor.

2011 yılında kurulan International Development Finance Club (IDFC), dünyanın en büyük 26 kalkınma bankasını bir araya getiriyor. Tüm kıtaların temsil edildiği kulüp, üye kurumların her birinin finansman yoluyla ortak faydaya dönük çalışmasını teşvik ederken, iş birliği yapılan özel bankaların da aynı yaklaşımı benimsemeleri konusunda sorumluluk alıyor.

Daha gidilecek çok yol olsa da işler doğru yönde ilerliyor.

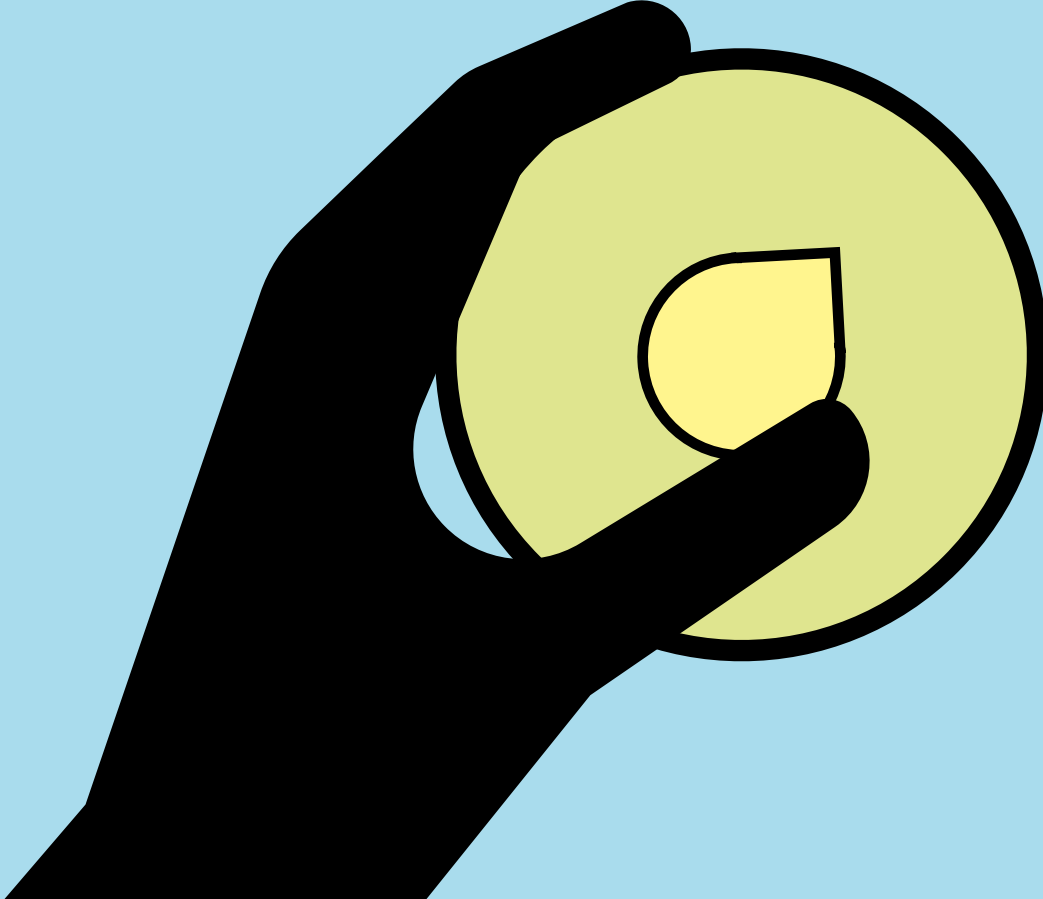
Meşruyetleri kamu yetkileri ile desteklenen kalkınma bankaları, BM Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları ve Paris İklim Anlaşmasını tüm ülkeler için ortak bir stratejik vizyona dönüştürme sorumluluğuyla dönüşümün özel aktörleri olabilirler.

Bu yolu seçen bankalar, finansın geleceğini yaratacak. Bunun içinse dönüşümün ikilemlerine yönelik yenilikçi adımlar ve çözümler geliştirmeleri gerekecek.

“Sürdürülebilir projeler” sosyal ve ekonomik etkilerinden bağımsız olarak tasarlanamaz. Etkili olabilmeleri için kalkınma bankalarının güvenilir, sağlam ve işlevsel bir “sürdürülebilir kalkınma” analiz sistemi oluşturması gerekir. Bunu sağlamanın yolu ise aşağıdaki unsurlardan geçer:

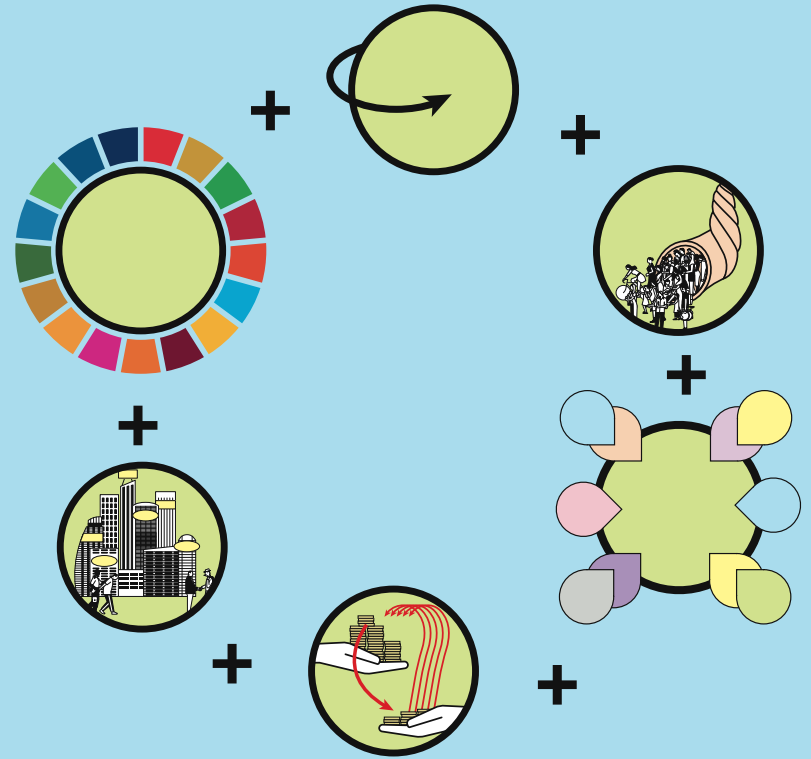
- İklim ve doğa üzerinde doğrudan veya dolaylı ortak faydaya sahip faaliyetlerin finansmanına öncelik verilmesi;
- Küçük veya büyük ölçekte yapısal değişiklikleri başlatma kapasitesine sahip projelerin tek tek seçilerek önceliklendirilmesi;
- Bir yatırımın yaratacağı düşük bir emisyonun veya sınırlı bir doğal tahribatın ancak ekonomik ve sosyal gelişmeye yüksek oranda katkı sağlaması halinde kabul edilmesi.

Bu durum, küresel ölçekte, kalkınma bankalarının dönüşüm sürecindeki ekonomik aktörleri finanse etmek için birlik olma potansiyeline sahip olduğunu gösteriyor.

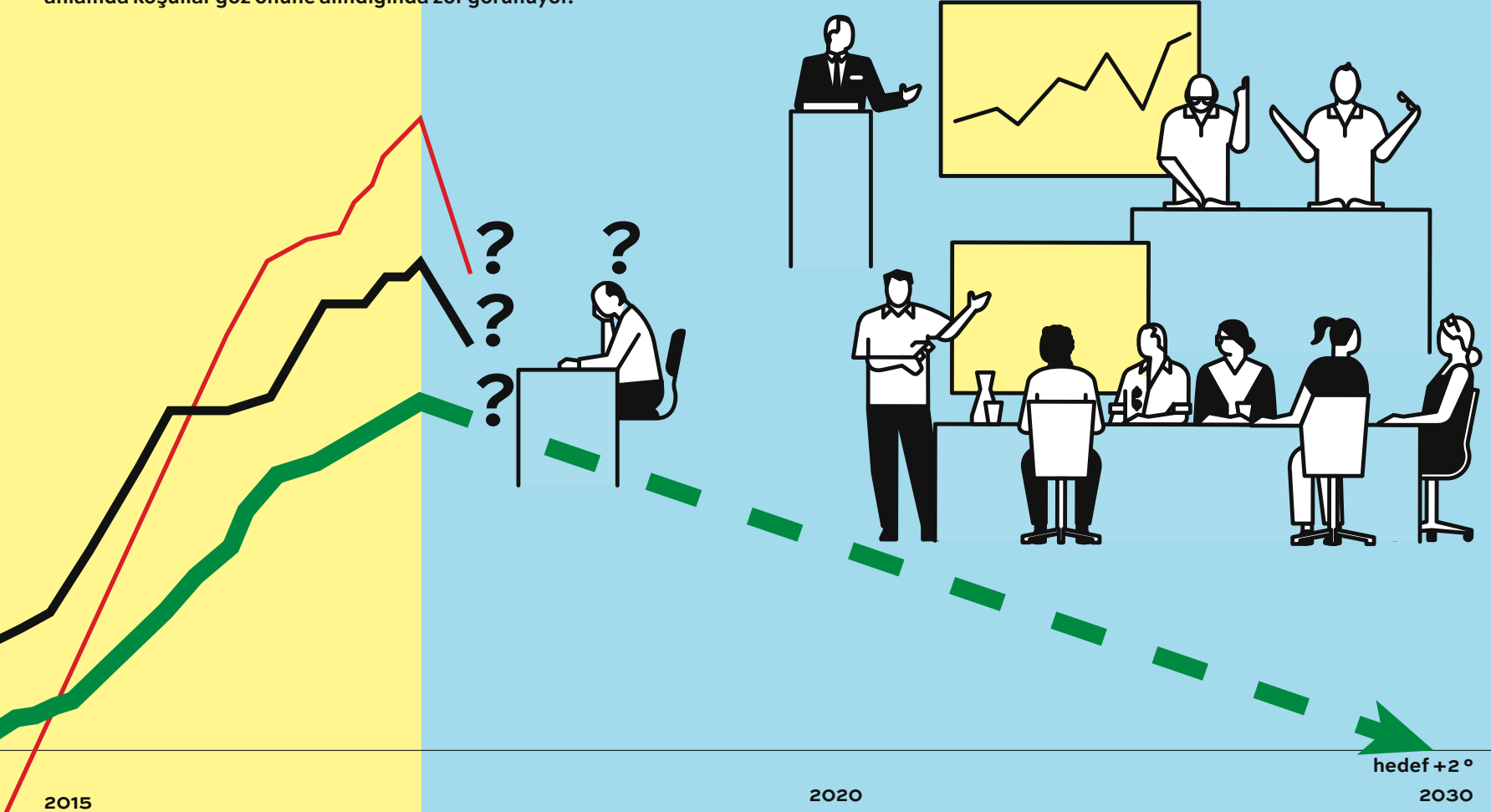

sonsöz

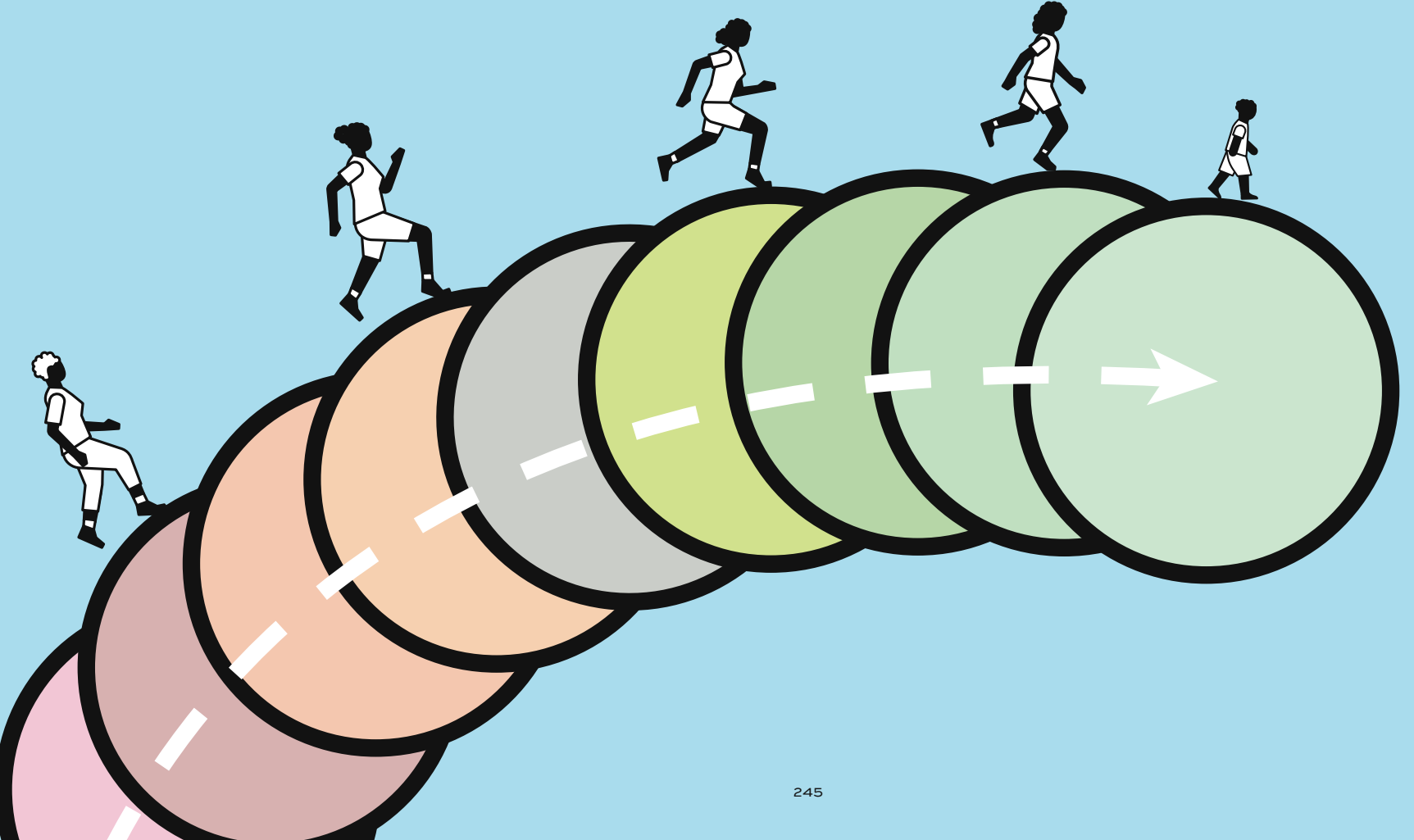
2015 yılında iklim değişikliği ve sürdürülebilir kalkınma için imzalanan Paris İklim Anlaşması ve New York Anlaşmasının son geçerlilik tarihine uzanan yolun üçte birinde, insanlığın 2°C ısınma hedefine ulaşması, mevcut siyasi, ekonomik ve sosyolojik anlamda koşullar göz önüne alındığında zor görünüyor.

Bu ölçekte bir dönüşüm için çok çaba sarf etmemiz ve bazı şeylerden vazgeçmemiz gerekiyor. Henüz bulunduğumuz noktaya baktığımızdaysa “hedefe asla ulaşamayacağız” karamsarlığına düşmek mümkün.

Yine de hedefe ulaşmak bizim elimizde. İnsanlar dönüşüm için yeni bir yol haritası istiyor. Covid-19 krizi eğitim bilimini, farkındalığı ve ileriye dönük dönüşüm eğilimi güçlendirmeye katkıda bulundu.

Hatırlayalım, dünyanın daha önceki büyük başarıları da bu şekilde gerçekleşmiş; insanlık, faşizm ve sömürgeciliğin üstesinden gelmişti.

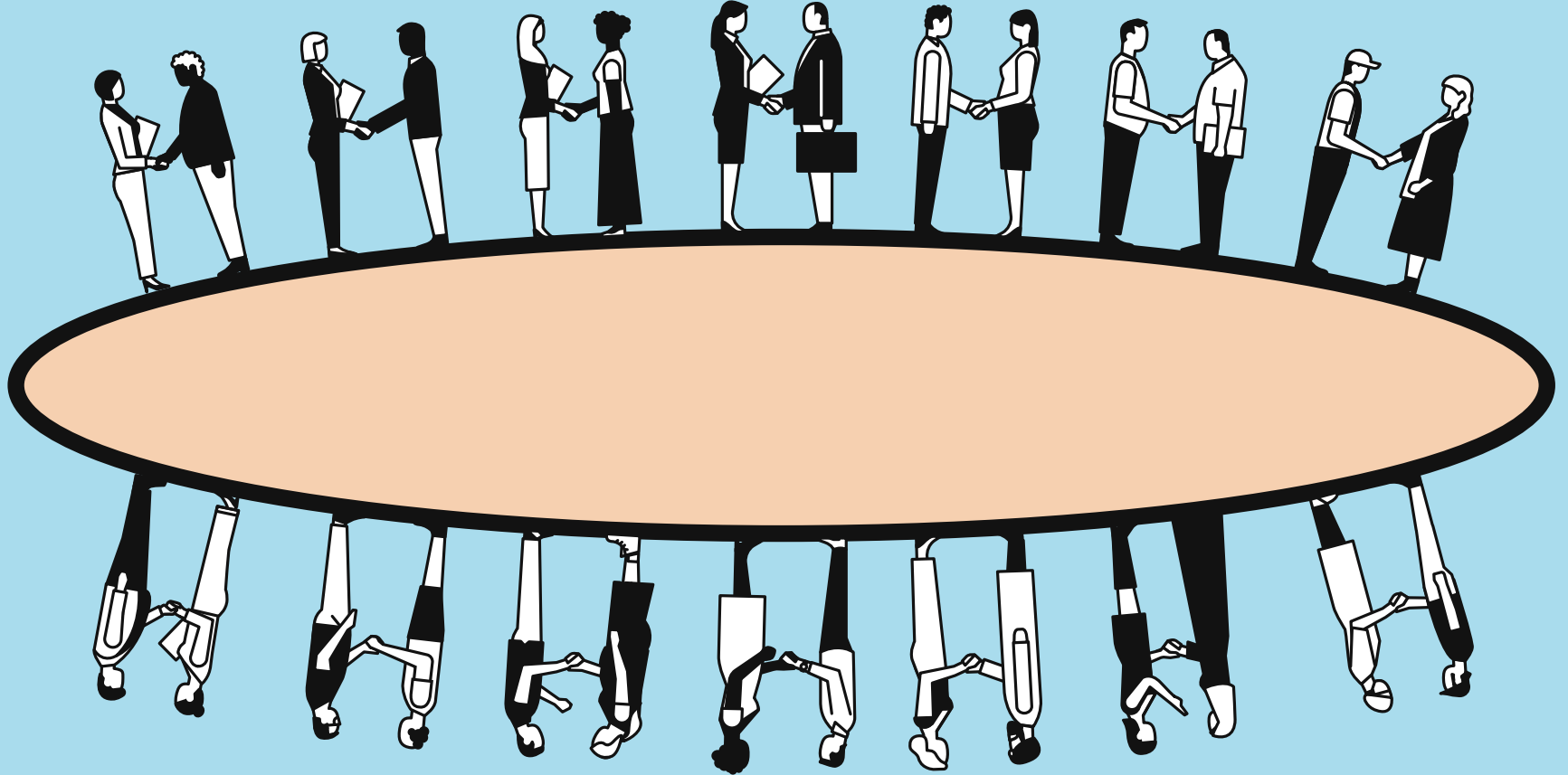

Sürdürülebilir finans kavramı, finansı yeniden tasarlamının ve onu dönüşümün bir paydaşı haline getirmenin yolunu sunuyor. Artık, özel bankalar, merkez bankaları, devlet bütçeleri, özel fonlar, kalkınma

bankaları, yardım kuruluşları, vakıflar, STK'lar, şehirler, eyaletler ve özel şirketlerin hepsi insanlığın ortak iyiliği için daha iyi bir finansman modeline geçmek durumunda.

İçinde bulunduğumuz durum, finansal sistemin, kötü senaryoların önüne geçerek daha sürdürülebilir ve adil bir dünyaya ulaşmak için ortak geleceğimizi finanse etmesi gerektiğini gösteriyor.

metin ve resim arasındaki ilişki

Bu çalışma, “Our World to Change!”¹ kitabı etrafındaki çekişmeli tartışmadan doğdu. Benzer görselleştirme araçlarını kullanarak, uluslararası finans uzmanı ve yazar Régis Marod on’un bize güncel olaylarla sunduğu bakış açısını ve yorumunu başka bir şekilde anlatıyor. Bu anlamda her iki eser de toplumumuzun geleceği hakkında bir tartışma başlatan daha geniş bir diyalogun parçası; üzerinde bir fikir geliştirilebileceğimiz faydalı bir temel olarak değerlendirilebilir. Demokrasilerimizin temeli, çoğu zaman uzmanlara bırakılmasına veya anlamsız polemiklere indirgenmesine rağmen, ana temalar üzerinde belgelenmiş tartışmalara girme yeteneğimize bağlı değil mi? Bu sivil anlayış hareketiyle, yazarın metni ile görseller arasında ilişki sunan bu koleksiyonu zenginleştirmek için

başka konseptler ve meseleler de ortaya konabilir.

Görebileceğiniz gibi, bunlar yalnızca yazarın argümanını desteklemek amacıyla tasarlanmış çizimler değildir. Bu kitaba katkılarımız, sosyolog Otto Neurath'ın geleneğine saygı gösteren ve bilgi tasarımına açık bir selam veren bir tür görsel çeviri veya yorumdur. Görsellerin amacı, içeriği daha erişilebilir kılmak, hatta tamamlayıcı bir tahayyül sunarak içeriği genişletmektir. Bu anlamda, kitabı görsel araştırma için bir araç olarak düşünebiliriz.

Okuyucunun metni kavrayabilmesine destek olmak için metinde ifade edilen fikirlerin olası görsel tezahürlerini sunuyoruz. Bu, sade bir biçimlendirme değil, metnin anlamının ortaya çıkarılmasını ve görünür kılınmasını sağlayan bir çeviri sürecidir. Orijinal metinde yer alan bilgilerin görsel olarak yakalanmasıdır. Okuyucu da bu görsel araştırma ve harita oluşturma sürecine tanıklık etmektedir. Bu çizimler piktogramlar yerine, bir diyagram veya sanatçı eskizi olarak bir tür ifade işlevi görmektedir. Herkesin okuyabileceği evrensel figürler yerine sahneler veya bağlantılar içerir.

Görüntülerin gücünün çok iyi farkındayız. Görsel temsilin gücü; metin, sayı, sistem veya ilişki açısından neyin temsil edildiğini aydınlatabilir, sorgulatabilir, daha sindirilebilir hale getirebilir, bağlantılar kurabilir, içeriği güçlendirebilir veya zayıflatabilir.

Bunun yanı sıra farklı hayaller kurdurabilir. Bu güç, bize sözcükleri imgelere dökmek için tehlikeleri kadar fırsatlarını da sunar. Tüm temsiller derinden politiktir. Bir ifadeyi görsel olarak tercüme etmek; içerik, tercümanın yorumuyla paralel olduğu sürece etkili olmakta, tutarsızlıklar meydana geldiğinde ise daha muğlak hale gelmektedir. Birçok tasarımcı, yazarın yararına çalışma maskesi altında sorumluluktan kaçır. Bu tutumu, suçluluk gibi sorumluluğun da bir başkasına yüklenemeyeceğini savunan Hannah Arendt'in ruhuyla reddediyoruz. Peki, bu meselelerle nasıl başa çıkabiliriz? Buradaki yaklaşımımız, okuyucunun satır aralarını okuyarak ya da bu kitapta olduğu gibi, metin ve görsel arasındaki bağı kurarak kendi fikrini oluşturma kapasitesini göz önünde bulundurmaktır. Bununla beraber, daha karmaşık konularla uğraşırken, bu önemli bağımsızlığı elde etmek için bazen bu görüntülerin kodunun çözülmesine yardımcı olmak gerekir.

Görüntü tek başına karmaşık bir sistemi açıklamaya yetmez. Böylece bazen anlaşılması zor olan bağlantıları daha net bir şekilde tasvir etme anlamında "ilişkisel tasarım" kategorisine giren bir anlatı geliştirilir. Yazılı bir metnin doğru bir bağlama yerleştirilmesi ve bireylerin hayatlarına dokunan somut bir örneğin görselleştirilmesi, metni soyutluktan uzaklaştırır. Bir süreci betimleyen bir dizi görüntü, genellikle o sürecin sözlü açıklamasından

çok daha net bir tablo sunar. Her temsilin aynı zamanda bir yorum olduğunun ve kelimelerin farklı görsel karşılıklarınının olduğunun farkındayız. Sonuç olarak, daha önce de belirtildiği gibi, kitapları cevaplardan ziyade sorular ve yapıcı eleştirilere davet olarak görüyoruz. Bugünün dünyasının görüntüleri ancak kolektif olarak geliştirilebilir, tıpkı bu projedeki görüntülerin kaynakların daha iyi paylaşıldığı ortak geleceğimiz için kullanılması gibi. Yazarın bu tutkusunu paylaşıyoruz. Metnini daha erişilebilir kılmak için kendisiyle birlikte çalıştık ve kitabı sağlam temelli bir argüman olarak sunduk. Bu kitap öncü yaklaşımları, sosyal, ekonomik ve ekolojik olarak adil ve sürdürülebilir bir dünya için etik argümanları tartıştığımız bir seriye dönüştürüyor.

Ruedi & Vera Baur
Civic city

Régis Marodon
Ortak Geleceğimizi Finanse Etmek

Grafik Tasarım: Ruedi Baur,
Odysée Khorsandian,
Marine Clair, Cassandre Lepicard

Düzeltilme: Sarah Quigley
Çeviri: Türkiye Sınai Kalkınma Bankası

Yayıncı: Lars Müller Publishers
Zürih, İsviçre
www.lars-mueller-publishers.com

Bu kitabın hiçbir bölümü, eleştirel makale ve yorumlardaki kısa alıntılar dışında, yazılı izin alınmadan hiçbir şekilde kullanılamaz veya çoğaltılamaz.

© 2021 Lars Müller Publishers,
Fransız Kalkınma Ajansı,
Civic city

Yasal Açıklama:

Bu kitabın Türkçe çevirisi ticari amaç taşımamakta olup TSKB'nin paydaşlarına dağıtılmak üzere basılmıştır. Para karşılığı satılamaz. TSKB, bu kitabın içeriğiyle ilgili hiçbir bağlayıcı beyan ve taahhütte bulunmamaktadır.

Bu küçük kitap, Gérard Marodon, Jean-Michel Champomier ve Patrick Spirlet'in dikkatli, talepkar ve yardımsever okumalarından ve yorumlarından yararlandığı için şanslıydı. Onlara en içten teşekkürlerimi burada ifade etmekten mutluluk duyuyorum. Eşim Theodora da süreç boyunca harika bir koç oldu.

Régis Marodon

Régis Marodon, Fransız Kalkınma Ajansı'nda (AFD) sürdürülebilir finans alanında Kıdemli Danışman olarak çalışıyor. Kalkınma Ekonomisi alanında doktoraşı olan Régis Marodon, daha önce Dünya Bankası için araştırma çalışmaları gerçekleştirdi. AFD'deki kariyeri boyunca Afrika, Akdeniz ve Latin Amerika'daki farklı ülkelerde kalkınma finansmanı alanında kapsamlı katkılarda bulundu. Sırasıyla Türkiye, Meksika ve Latin Amerika Direktörlüğü görevlerini yürüttü. Sonrasında sürdürülebilir finans konularıyla ilgili olarak CEO danışmanlık kadrosuna katılan Marodon, bu alanda birçok uluslararası ağın aktif bir üyesidir.

Civic City

Civic City, 2011 yılında, Design2context enstitüsünün izini takip ederek kuruldu. Eleştirel tasarım araştırmaları için özerk bir enstitü olan Civic City, aynı zamanda daha iyi bir dünya hayalini kavramsallaştıran çok disiplinli uluslararası bir ağdır. Şehir plancıları, tasarımcılar, grafik tasarımcılar, mimarlar, peyzaj tasarımcıları, antropologlar, sosyologlar, siyaset bilimcileri ve diğer tasarım teorisyenleri ile uygulayıcılarının yanı sıra üniversite kurumlarını, dernekleri, bölgesel gelenekler hakkında uzmanlaşmış insanları bir araya getirir. Uluslararası kuruluşların görünürlüğü ve görünmezliği üzerine araştırmalar gibi bir dizi üniversite projesi yürüten Civic City, daha sivil hedeflere yönelik tasarım çalışmaları da yapar.

Daha fazla bilgiye www.civic-city.org adresinden ulaşabilirsiniz.